

NOTERLİK KANUNU

Kanun Numarası : 1512
Kabul Tarihi : 18/1/1972
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih: 5/2/1972 Sayı: 14090
Yayımlandığı Düstur : Tertip: 5 Cilt: 11 Sayfa: 408

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

Noterlik Mesleği:

Madde 1 – Noterlik bir kamu hizmetidir. Noterler, hukuki güvenliği sağlamak ve anlaşmazlıkları önlemek için işlemleri belgelendirir ve kanunlarla verilen başka görevleri yaparlar.

Noterliklerin kurulması ve yetki çevresi:

Madde 2 – Her asliye ve münferit sulh mahkemesinin bulunduğu yerde, o mahkemenin yargı çevresindeki noterlik işlerini görmeye yetkili olmak üzere bir noterlik kurulur.

(Ek ikinci fıkra: 2/3/2005-5309/1 md.) Ancak asliye mahkemesinin yargı çevresinin birden çok ilçeyi kapsamaması durumunda, gerektiğinde diğer ilçelerde de noterlik kurulabilir.

Şu kadar ki, bir ilin belediye sınırları içinde birden fazla noterlik bulunduğu takdirde, her noterlik, bağlı olduğu asliye mahkemesinin yargı çevresi ile sınırlı olmaksızın, il belediyesi sınırları içindeki bütün noterlik işlerini görmeye yetkilidir.

(Ek dördüncü fıkra: 14/7/2004-5219/8 md.) Asliye mahkemesinin kaldırıldığı ilçelerdeki birinci, ikinci ve üçüncü sınıf noterliklerin faaliyetleri devam eder. Bu yerlerde birden çok noterlik de kurulabilir. Asliye mahkemesi bulunmayan ilçelerde faaliyetleri devam eden veya yeniden kurulan aynı yargı çevresi içerisinde olup aynı belediye hudutları içerisinde bulunmayan noterlikler hakkında 109 uncu madde hükmü uygulanmaz.¹

Onuncu kısım hükümleri saklıdır.

Birden çok noterlik açılması ve noterliğin kapatılması:

Madde 3 – Adalet Bakanlığı, iş yoğunluğunda artış görülen yerlerde birden çok noterlik açabilir.

Adalet Bakanlığı, bir yerdeki noterliklerin gayrisafi gelirlerinin toplamı ile iş hayatındaki gelişme ve gerilemeleri gözönünde bulundurmak suretiyle yukarıdaki fıkra yazılı salahiyetini kullanır.

¹ 2/3/2005 tarihli ve 5309 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, maddeye ikinci fıkra eklenerek diğer fıkralar yeniden teselsül ettirildiğinden, üçüncü fıkra olan bu fıkra dördüncü fıkra olarak teselsül etmiştir.

Mevcut noterliklerden birden fazlasını, boşalmış bulunması kaydıyla kapatabilir.

Adalet Bakanlığı birden çok noterlik açma ve noterliklerden birden fazlasını kapatma yetkisini kullanmadan önce Türkiye Noterler Birliğinin mütalaasını alır.

(Ek fıkra: 14/7/2004-5219/8 md.) Asliye mahkemesinin kaldırıldığı ilçelerdeki birinci, ikinci ve üçüncü sınıf noterlikler ise boşalmış olması halinde, Türkiye Noterler Birliğinin teklifi üzerine Adalet Bakanlığınca kapatılabilir.

Noterliklerin sınıflandırılması:

Madde 4 – Noterlikler dört sınıfa ayrılır.

Birinci, ikinci ve üçüncü sınıf noterlikler, Türkiye Noterler Birliğinin mütalaası alınarak Adalet Bakanlığınca sınıflandırılır.

Bu sınıflandırmada, her noterliğin yetki çevresi içindeki nüfus, iş yoğunluğu ve noterlik geliri esas tutulur. Genellikle, aynı mahkemeye bağlı noterlikler aynı sınıftan sayılır.

Adalet Bakanlığı, her dört yılda bir noterliklerin durumunu inceliyerek, yeniden yapacağı sınıflandırmayı Resmi Gazete ile ilan eder.

Yukarıki fıkra da gösterilen dört yıllık süre içinde açılan yeni noterlikler, sürenin bitimi beklenmeden ikinci fıkraya göre ve tahmini gayrisafi gelirleri de gözönünde tutulmak suretiyle sınıflandırılarak, Resmi Gazete ile ilan olunur.

Dördüncü sınıf noterliğe indirme hakkındaki 31 inci madde hükmü saklıdır. Şu kadar ki, dördüncü sınıf noterlikten üçüncü sınıfa geçirilecek olanlar, her yılın Nisan ay'ı başında tespit edilerek ilan olunur.

Yeni sınıflandırma ilan oluncaya kadar, eski sınıflandırmaya göre uygulama yapılır.

Noterin sınıfı ve asgari hizmet süresi:

Madde 4/a – (Ek: 16/11/1989 - 3588/1 md.)

Noterler üç sınıfa ayrılır. İlk defa üçüncü sınıf bir noterliğe atanarak mesleğe girenlerin, işe başladıkları tarihte üçüncü sınıf hizmeti başlar.

Noterin ikinci ve üçüncü sınıfta asgari hizmet süresi dörder yıldır. Bu sürenin sonunda noterin sınıfının yükselbilmesi, Adalet müfettişi tarafından hakkında düzenlenen son hal kağıdında olumlu kanaat belirtilmiş olmasına bağlıdır.

Noterliğin sınıfının yükseltilmesi noterin sınıfına tesir etmez.

Sınıfı yükseltile bir noterlikte hizmet gören noter, sınıflandırmadan önceki sınıftaki hizmet süresini doldurmamış ise, bu sürenin dolduğu tarihten itibaren; bu tarihten önce Adalet müfettişi tarafından hakkında düzenlenen son hal kağıdında yukarı sınıfa yükselmeye yeteneği olmadığı belirtilmiş olması halinde de olumlu kanaat belirten sonraki ilk hal kağıdının düzenlendiği tarihten itibaren, bir üst sınıf hizmeti aynı noterlikte yapmağa başlar.

İKİNCİ KISIM

Noterlik Mesleğine Kabul

Noterliğe kabul şartları:

Madde 5 – Noter olabilmek için, bu kısım hükümlerine göre noterlik stajını tamamlayarak, noterlik belgesini almış olmak şarttır.

Ayrık haller:

Madde 6 – (Değişik birinci fıkra:14/04/2004 – 5134/1 md.) Adlî veya askerî yargı hâkimlik yahut savcılıklarına veyahut hukuk fakültesi mezunu olup, idarî yargı hâkimlik veya savcılıklarına atanmış veya avukat unvanını kazanmış olan veya Avukatlık Kanununa göre staj ve avukatlık sınavı şartlarından bağımsız olarak avukatlığa kabul olunmaya hak kazanmış bulunanlar, noterlik stajına tâbi değildirler.

Bu gibilerin 9 uncu maddenin (a), (b) ve (d) bentlerinde gösterilen belgeleri iliştiirmek suretiyle Adalet Bakanlığına bir dilekçe ile başvurmaları üzerine, Bakanlıkça gerekli görülen diğer belgeler de getirtilerek yapılan inceleme sonunda, noter olmaya engel teşkil eden bir durumları bulunmadığı anlaşıldığı takdirde, ilgiliye 17 nci maddenin 3 üncü fıkrasında yazılı belge verilir ve 18 inci maddede gösterilen deftere kaydı yapılır.

Stajiyerlik şartları:

Madde 7 – Noterlik stajına kabul edilebilmek için:

1. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
2. **(Değişik: 13/6/2000 - 4579/1 md.)** 21 yaşını bitirmiş ve 40 yaşını doldurmamış olmak,
3. Türk hukuk fakültelerinin birinden mezun olmak veya yabancı bir memleket hukuk fakültesinden mezun olup da, Türkiye hukuk fakülteleri programlarına göre noksan kalan derslerden başarılı sınav vermiş bulunmak,
4. **(Mülga: 13/6/2000 - 4579/1 md.) (Yeniden Düzenleme:17/10/2019-7188/4 md.)** Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavında başarılı olmak,
5. **(Değişik: 23/1/2008-5728/345 md.)** 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesine göre devlet memurluğuna atanmaya engel bir mahkûmiyeti bulunmamak,
6. Kesinleşmiş bir ceza veya disiplin kararı sonucunda hakim, savcı, memur yahut avukat olmak niteliğini kaybetmiş bulunmamak,
7. Noterlik mesleğine yaraşmıyacak tutum ve davranışları çevresince bilinmiş olmamak,
8. Noterlikle ve noter stajiyerliği ile birleşemiyen bir işle uğraşmamak,
9. Mahkeme kararı ile kısıtlanmış olmamak,
10. İflas etmiş ise itibarı iade edilmiş olmak, (Hileli ve taksirli müflisler itibarları iade edilmiş olsa bile kabul olunmazlar.)
11. Hakkında aciz vesikası verilmiş ise bunu kaldırmış bulunmak,
12. Noterlik görevini devamlı ve gereği gibi yapmaya engel vücut veya akılca malul olmamak,
13. Staj yapılacak yerde ikametgahı bulunmak, gerektir.

(Değişik ikinci fıkra: 23/1/2008-5728/345 md.) Noterlik stajına engel mahkûmiyeti

olanlar ile terör örgütleriyle iltisaklı veya irtibatlı bulunanlar, noterliğe kabul edilemezler.²

(Değişik üçüncü fıkra: 23/1/2008-5728/345 md.) Staj isteminde bulunan kişi hakkında noterliğe engel bir suçtan dolayı soruşturma veya kovuşturma yapılması halinde, stajyerliğe alınma isteği hakkındaki kararın bu soruşturma ve kovuşturmanın sonuna kadar bekletilmesine karar verilebilir.

Şu kadar ki, ceza kovuşturmasının sonucu ne olursa olsun, stajyerliğe kabul isteğinin geri çevrilmesi gereken hallerde, sonuç beklenmeden istek karara bağlanır.

Stajyerlikle birleşemiyen işler:

Madde 8 – Bu kanunun 50 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları hükümleri ve aynı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan ticaret yapma yasağı ile ilgili hüküm stajyerler hakkında da uygulanır.

Stajyerlik için başvurma:

Madde 9 – Stajyerlik için başvurma, staj yapılacak yerdeki noterliklerin bağlı bulunduğu noter odasına verilecek bir dilekçe ile yapılır. Dilekçeye aşağıdaki belgeler eklenir.

- a) Yedinci maddedeki stajyerlik şartlarına ilişkin belgelerin onanmış ikişer örneği,
- b) Yedinci maddenin 5, 8, 10 ve 11 inci bentlerinde gösterilen engellerin kendisinde bulunmadığına dair bir beyanname,
- c) O noter odasında üye olan bir noter tarafından staj isteminde bulunan kimsenin ahlaki durumu hakkında düzenlenecek tanıtma kağıdı,
- d) Tebligata salih ikametgah adresi,

Bu belgelerin birer örneği oda başkanı tarafından onaylanarak, Türkiye Noterler Birliğine gönderilir. Diğer örnek veya asılları odadaki dosyasında saklanır.

Staj isteminde bulunan tarafından verilen beyannamenin gerçeğe aykırılığı ortaya çıktığı takdirde, bu kimse hakkında resmi mercilere yalan beyanda bulunmak suçundan dolayı ceza kovuşturması yapılır.

Stajın ilanı:

Madde 10 – Staj için başvurma istemi yukarıdaki maddede yazılı hususlarla birlikte istem tarihinden itibaren on gün içinde o yerin belediye ve adliye dairesinin münasip bir yerinde onbeş gün süre ile asılmak suretiyle ilan olunur.

Açık delil veya vakıalar göstermek şartıyla herkes bu süre içinde kaydın yapılmaması için odaya itirazda bulunabilir.

Rapor:

Madde 11 – Oda başkanı, istemin ilanından önce odaya bağlı noterlerden birini,

² 5/6/2017 tarihli ve 691 sayılı KHK'nin 6 ncı maddesiyle, bu fıkra da yer alan “olanlar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile terör örgütleriyle iltisaklı veya irtibatlı bulunanlar” ibaresi eklenmiş, daha sonra bu hüküm 31/1/2018 tarihli ve 7069 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

istemde bulunanın manevi nitelikleri taşıyıp taşımadığını ve noter stajiyerliği ile birleşmeyen bir işle uğraşıp uğraşmadığını araştırarak bir rapor düzenlemek üzere görevlendirir.

Staja kabul, ret veya kovuşturma sonuna kadar beklenmesi kararı:

Madde 12 – Oda yönetim kurulu, itiraz süresinin bitmesinden itibaren bir ay içinde 11 inci maddede yazılı raporu da gözönünde tutarak, adayın stajiyer listesine kabul edilip edilmemesi veya kovuşturma sonuna kadar beklenmesi hakkında gerekçeli bir karar verir.

Bu karar aleyhine, oda yönetim kurulu üyeleri, kararın verildiği yer Cumhuriyet savcısı ve alakalı, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Türkiye Noterler Birliğine itirazda bulunabilir.

Birinci fıkrada yazılı süre içinde bir karar verilmemiş olması halinde talep reddedilmiş sayılır. Bu takdirde bir aylık sürenin bitiminden itibaren onbeş gün içinde, staj isteminde bulunan, Türkiye Noterler Birliğine itiraz edebilir.

Oda yönetim kurulunun kabul kararı ve Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun itiraz üzerine verdiği karar Adalet Bakanlığının onayı ile kesinleşir. Adalet Bakanlığı kararı aleyhine staj isteminde bulunan veya Türkiye Noterler Birliği Danıştay'a başvurabilirler.

Stajın başlangıcı:

Madde 13 – Noterlik stajı, listeye kayıt tarihinden itibaren başlar.

İtiraz, kaydın yapılmasını durdurur.

Stajiyer adedinin tespiti ve stajın hangi noter yanında yapılacağı:

Madde 14 – Adalet Bakanlığı her yılın Aralık ay'ı içinde, açık veya boşalmış bulunan ve açılacak veya boşalacak noterliklerin sayısını gözönünde tutmak ve Türkiye Noterler Birliğinin de mütalaasını almak suretiyle, gelecek yıl içinde kaç kişinin staja kabul edilebileceğini tespit eder ve keyfiyeti Resmi Gazete ve stajın yapılabileceği yerlerde çıkan birer gazete ile birer defa yıl sonuna kadar yayınlar. Türkiye Noterler Birliği, Bakanlığın bu kararı aleyhine Danıştay'a başvurabilir.

Stajın hangi noter yanında yapılacağı, oda yönetim kurulu tarafından 12 nci maddeye göre verilecek kararda gösterilir.

Noterliğin boşalması veya noterin iki aydan fazla süreli bir engeli sebebiyle işinden ayrılması hallerinde oda yönetim kurulu tarafından, stajiyerin başka bir noter yanında stajını tamamlamasına derhal karar verilir. Şu kadar ki, stajının altı ayını doldurmuş stajiyer hakkında noterliğin kapanması dışındaki hallerde, bu hüküm uygulanmaz.

Staj süresi ve stajiyerin görevleri:

Madde 15 – Staj süresi bir yıldır.

Staj, kesintisiz olarak yapılır. Stajiyerin haklı sebeplere dayanarak devam edemediği günler, engelin kalkmasını izleyen bir ay içerisinde başvurduğu takdirde, oda yönetim kurulunca tamamlattırılır.

Oda başkanı, haklı engeller halinde, stajiyere 15 günü geçmemek üzere izin verebilir.

Stajiyer, staj gördüğü noterlik dairesinde, bu kanun ve yönetmeliğin gösterdiği işleri

yapmakla yükümlüdür.

Staja ait raporlar:

Madde 16 – Stajyerin ahlaki gidişi ve mesleki ehliyeti hakkında, yanında staj yaptığı noter tarafından her üç ayda bir verilecek rapor, noterin bağlı bulunduğu odaya gönderilir.

Bu raporlardan sonuncusu stajyerin noter olup olamayacağına veya stajın altı ay daha uzatılması lüzumuna dair kesin kanıyı da kapsar.

14 üncü maddenin son fıkrası gereğince staj yapılan noterliğin değiştirilmesi halinde, eksik kalan üç aylık rapor, yeni noter yanında geçirilen ilk üç aylık devreye ait raporla birlikte tanzim edilir. 14 üncü maddenin aynı fıkrası gereğince staj yerinin değiştirilmemesi veya stajyerin 33, 34 ve 35 inci maddeler uyarınca başka bir noterlikte vekalet ile görevlendirilmesi yahut stajın son üç aylık devresi içinde noterliğin değiştirilmesi hallerinde üç aylık raporlar ve stajın bitimine kadar noterin görevine dönememesi halinde son rapor, eski raporlar gözönünde tutulmak ve gerekli bilgi toplanmak suretiyle oda başkanı veya vekili tarafından düzenlenir.

Noter odası başkanı, stajyerin dosyasını, kendi görüşünü de yazarak, ikametgah adresi ile birlikte Türkiye Noterler Birliği Başkanlığına gönderir.

Türkiye Noterler Birliği Başkanlığı, varsa itirazını da ilave etmek suretiyle dosyayı Adalet Bakanlığına yollar.

Adalet Bakanlığının kararı:

Madde 17 – Adalet Bakanlığı tarafından, dosyanın gelmesinden itibaren 15 gün içinde, stajdan beklenen maksadın hasıl olup olmadığına dair bir karar verilir.

Stajdan beklenen maksat hasıl olmamışsa, bu karar noter yanındaki stajın altı ay daha uzatılması veya stajyerlikten çıkarma şeklinde olabilir.

Stajdan beklenen maksat hasıl olmuşsa Adalet Bakanlığı tarafından stajiyere bir noterlik belgesi verilir. Bu belge, açık bulunan üçüncü sınıf noterliklerden birine atanma hakkı verir.

Adalet Bakanlığının bu maddeye göre vereceği kararlar aleyhinde ilgili stajyer, yanında staj yapılan noter ve Türkiye Noterler Birliği Danıştay'a başvurabilirler.

Noterlik belgesine sahip olanların defteri:

Madde 18 – Adalet Bakanlığında tutulacak bir deftere, noterlik belgesine sahip olanlar, belge sıra numaralarına göre kaydedilir.

Defterdeki kaydı silinmiş olanların başvurmaları üzerine yeniden kayıtları, 25 inci maddenin ikinci fıkrası gereğince tespit edilecek başvurma tarihlerine göre yapılır. Bu durumda olup aynı gün başvuran birden çok istekli arasında sıralama, belge sıra numaralarına göre yapılır. Aynı gün kayıtları yapılacaklar arasında, birinci fıkraya göre kaydı gerekenler de varsa, birinci fıkraya göre yapılacak kayıt öncelik kazanır.

Deftere ilgilinin durumunu gösteren ve yönetmelikte belirtilecek diğer hususlar da yazılır.

İlgilinin noterliğe atanması, ölümü, noterliğe atanma şartlarını daimi olarak kaybetmesi ve bu kanunda gösterilen diğer hallerde defterdeki kaydın silinmesi şekli yönetmelikte gösterilir.

Adres bildirme yükümlülüğü:

Madde 19 – Noterlik belgesine sahip olup, 18 inci maddede gösterilen deftere kayıtlı bulunanlar, 9 uncu maddeye göre noter odasına verdikleri tebligata salih adreslerinde meydana gelen değişiklikleri de, değişiklik tarihinden itibaren 15 gün içinde Adalet Bakanlığına bildirmekle yükümlüdürler.

Stajda ücret:

Madde 20 – Noterlik stajı ücretlidir.

Staj ücreti, Adalet Bakanlığının da mütalaası alınmak suretiyle Türkiye Noterler Birliğince tespit olunur ve stajın başlangıç tarihinden Adalet Bakanlığınca noterlik belgesinin verildiği tarihe kadar olmak üzere, Birlik bütçesinden ödenir.

Stajyerin yönetmelikte gösterilen şekilde belgelendirilecek hastalığı halinde, ençok iki ay süre ile ve 15 inci maddedeki izin süresince ücreti kesilmez.

Stajın 17 nci maddeye göre uzatılması halinde, uzatılan süre için stajiyere ücret ödenmez.

Stajyerin, stajyerlik şartlarından birini kendi elinde olmaksızın kaybetmesi hali ayrık olmak üzere, stajı terk etmesi veya stajyerlikten çıkartılması yahut da noterlik belgesine sahip bir kimsenin noterliğe atanmak için Adalet Bakanlığınca yapılacak tekliflerden ikisini reddetmesi veya ilan edilen noterliğe başvurması üzerine atandığı görevine başlamıyarak müstafi sayılması yahut ilk defa atandığı noterlikte en az iki yıl hizmet etmeden kendi arzusu ile meslekten ayrılması hallerinde stajyerlik ücreti olarak kendisine ödenen paranın tutarı, ödeme süresine karşılık olan kanuni faizi ile birlikte İcra ve İflas Kanununun ilamların icrasına ilişkin hükümleri uyarınca Türkiye Noterler Birliği tarafından kendisinden tahsil olunur. Türkiye Noterler Birliğinin bu alacağı, yukarıdaki ödeme sebeplerinin vukuu tarihinden itibaren bir yıl ve herhalde noterlik belgesinin verildiği tarihten itibaren on yılın geçmesiyle zamanaşımına uğrar.

Stajyerin sorumluluğu:

Madde 21 – Stajyerler, staj süresi içinde bu kanun ve yönetmelik hükümleri uyarınca yaptıkları bütün işlerden dolayı, o işin asıl görevlisi gibi sorumludurlar.

ÜÇÜNCÜ KISIM**Noterliğe Atama****BİRİNCİ BÖLÜM****İlan ve Başvurma Usulü****İlan:**

Madde 22 – (Değişik birinci fıkra: 2/12/2014-6572/1 md.) Boşalan, açılan veya dördüncü sınıftan üçüncü sınıfa geçirilen noterlikler Resmî Gazete’de ilan olunur.

Şu kadar ki, yaş tahdidi sebebiyle boşalacak noterliklerin, noterin yaş tahdidine tabi tutulmasından önce ilanı zorunludur.

Yapılacak ilanda, boşalan ve üçüncü sınıfa geçirilen noterliğin bir evvelki yıla ait gayrisafi geliri, açılan noterliğin ise emsallerine göre Adalet Bakanlığınca tahmin edilecek gayrisafi geliri ve isteklilerin hangi belgelerle birlikte başvurmaları gerektiği gösterilir.

Başvurma usulü:

Madde 23 – (Değişik: 13/6/2000 - 4579/2 md.)

İlan edilen noterliğe başvuranlar, 7 nci maddenin (1), (5) ve sonraki bentlerinde yazılı şartları kaybetmediklerini gösterir belgeleri ile askerlik hizmetini yaptıklarına veya askerlik hizmetine elverişli olmadıklarına ilişkin belgeyi Adalet Bakanlığına veya Bakanlığa gönderilmek üzere bulundukları yer Cumhuriyet Savcılığına verecekleri dilekçelerine ilâştirmek zorundadırlar.

Adalet Bakanlığınca verilen süre içerisinde noksan belgelerini tamamlamayan kişilerin istemi nazara alınmaz.

Başvurma tarihinde noter bulunanlar hakkında yukarıki fıkralar hükmü uygulanmaz.

9 uncu maddenin son fıkrası hükmü bu halde de uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Üçüncü Sınıf Noterliğe Atama

İlan üzerine atama:

Madde 24 – 22 nci maddeye göre ilan edilen üçüncü sınıf noterliğe, ancak noterlik belgesini almış olan bir kimse atanabilir.

Adalet Bakanlığı, Resmi Gazete’de ilan tarihinden itibaren bir ay tamamlandıktan ve her halde 23 üncü maddenin 2 nci fıkrasına göre verilen sürenin bitiminden sonra isteklilerden 18 inci maddede gösterilen defterdeki sırada en önde bulunanı, engel bir hali olmamak şartıyla, noterliğe atar.³

(Ek fıkra: 2/12/2014-6572/2 md.) Noterlere Türkiye Noterler Birliği tarafından verilen kimlik kartı, tüm resmî ve özel kuruluşlar tarafından kabul edilecek resmî kimlik hükmündedir.

Teklif üzerine atama:

Madde 25 – (Mülga: 16/11/1989 - 3588/17 md.)

Teklifin reddolunmasının sonucu:

Madde 26 – (Mülga: 16/11/1989 - 3588/17 md.)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Birinci, İkinci ve Üçüncü Sınıf Noterliklere Atanma⁴

³ 2/12/2014 tarihli ve 6572 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle, bu fıkroda yer alan “son” ibaresi “Resmî Gazete’de” şeklinde değiştirilmiştir.

⁴ 16/11/1989 tarih ve 3588 Sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle bu Bölüm başlığı “Birinci ve İkinci Sınıf Noterliklere

Atama usulü:

Madde 27 – (Değişik: 16/11/1989 - 3588/2 md.)

Birinci sınıf noterliğe birinci sınıf, ikinci sınıf noterliğe birinci veya ikinci sınıf, üçüncü sınıf noterliğe birinci, ikinci veya üçüncü sınıf noterler arasından, 22 nci maddeye göre yapılan ilanları izleyen bir ay içinde başvuran isteklilerden birisi, Adalet Bakanı tarafından atanır. Noterlik belgesi sahiplerinin üçüncü sınıf bir noterliğe atanabilmesi, üçüncü veya daha üst sınıf noter isteklilerin bulunmamasına bağlıdır. İkinci ve üçüncü sınıf noterliklere atamada bir üst sınıftan olan noterlerin atanma isteği diğer isteklilere tercih edilir. Bulunduğu noterlikte iki yılını doldurmamış bulunan noterlerin atanma isteği nazara alınmaz.

(Değişik ikinci fıkra: 2/12/2014-6572/3 md.) Atama yapılırken aynı sınıftan noterlerin meslekteki kıdemleri esas alınır. Kıdemde eşitlik hâlinde Adalet Bakanlığınca verilen noterlik belge sıra numarası önce olan tercih edilir.

(Ek fıkra: 1/7/2022-7417/29 md.) İki defa yapılan ilana rağmen, birinci fıkra uyarınca atama yapılamayan bir noterliğe; üst sınıf veya aynı sınıf noterler, bu sınıflardan isteklinin bulunmaması halinde, bir alt sınıf noterler arasından atama yapılabilir. Bu fıkra kapsamında yapılacak atamalarda birinci fıkranın son cümlesindeki iki yıllık süre bir yıl olarak uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Müşterek Hükümler

Atamadan önce vazgeçme:⁵

Madde 28 – (Yeniden düzenleme: 23/1/2008-5728/346 md.) (Değişik: 23/6/2022-7413/9 md.)

Atama veya nakil talebinde bulunan başvuru sahiplerinin vazgeçme talepleri, 22 nci maddeye göre yapılan ilan tarihinden itibaren bir ay içinde Adalet Bakanlığına fiziki olarak teslim edilmesi veya elektronik ortamda iletilmesi kaydıyla, atama işleminde değerlendirilir; aksi hâlde vazgeçme talebi dikkate alınmaz.

Noterliğin kapatılması veya istifa yolu ile noterlikten ayrılanların atanma isteği:

Madde 29 – (Değişik: 16/11/1989 - 3588/3 md.)

Boşalan veya yeniden açılan bir noterliğe yapılan atama tasarrufunun yargı organı tarafından iptali halinde açıkta kalan noter, atanmadan önceki noterlik görevine döner; önceki noterliğe başkası atanmış ise, kendi sınıfından boşalacak veya yeni açılacak ilk noterliğe diğer bütün isteklilere tercihan atanır. Bu suretle atananların önceki noterlikte geçen hizmet süresi, yeni atandığı noterlikte geçmiş sayılır.

Bulunduğu noterlikte iki yıllık hizmet süresini doldurduktan sonra istifa yolu ile meslekten ayrılan bir noter, ilan üzerine başvurması halinde ve noter olma yeterliğini kaybetmediğini de belgelendirmesi şartı ile ayrıldığı tarihteki kendi sınıfından veya alt

Atama" iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

⁵ 23/1/2008 tarihli ve 5728 sayılı Kanunun 346 ncı maddesiyle bu madde başlığı "Nakil yolu ile atama:" iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

sınıftan bir noterliğe 27 nci maddede belirtilen esas ve sıra çerçevesinde atanır.

Bulunduğu noterlikte iki yıllık hizmet süresini doldurmadan istifa yolu ile meslekten ayrılan bir noterin ayrıldığı tarihteki kendi sınıfından bir noterliğe atanabilmesi, noter olma yeterliğini kaybetmediğini belgelendirmekle birlikte 24 ve 27 nci maddelerde belirtilen başka isteklinin bulunmamasına bağlıdır. Ancak, müstafi noter, istediği takdirde kendi sınıfının altındaki sınıftan bir noterliğe 27 nci maddenin birinci fıkrasındaki esaslar çerçevesinde atanır. Her iki durumda isteklilerin birden çok olması halinde, 27 nci maddenin ikinci fıkrası hükmü uyarınca tercih yapılır.

İstifa yolu ile meslekten ayrılan bir noter, ayrıldığı tarihten itibaren altı ay geçmedikçe atanma talebinde bulunamaz.

İkinci defa istifa yolu ile meslekten ayrılanlar, bir daha noterliğe atanamazlar.

Bu Kanunun yürürlüğünden önce noter yardımcısı olarak atanmış bulunanlar, bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları hükümlerinden yararlanamazlar; bu kimseler, istifa yoluyla noterlikten ayrıldıktan sonra, 7 nci maddedeki nitelik ve yeterliklere sahip olmadıkça yeniden noterliğe atanamazlar.

Göreve başlama ve istifa etmiş sayılma:⁶

Madde 30 – (Değişik fıkra: 23/6/2022-7413/10 md.) Noter sıfatı, noterliğe fiilen başlama tarihinde kazanılır. Kendi sınıfında veya yukarı sınıfta başka bir noterliğe atanan veya nakledilen noterin, o yer noterlik sıfatı, Cumhuriyet savcısının huzurunda yapılacak devir ve teslim işleminin bitmesiyle sona erer; yeni yer noterlik sıfatı ise bu yere fiilen başlama tarihinde kazanılır. Arada geçen sürede noter sıfatı devam eder.

(Değişik fıkra: 23/6/2022-7413/10 md.) Atama veya nakle ilişkin karar, Adalet Bakanlığının resmî internet sitesinde ilan edilir. Noter, ilan tarihinden itibaren bir ay içinde yeni görevine başlamak zorundadır. Haklı bir sebep olmaksızın süresi içinde görevine başlamayan noter, noterlik mesleğinden istifa etmiş sayılır.

(Mülga: 23/6/2022-7413/10 md.)

(Mülga: 23/6/2022-7413/10 md.)

(Ek: 13/6/2000 - 4579/3 md.) Noterlik dairesini Adalet Bakanlığınca tespit edilen yer dışında açan veya çalışmakta olduğu noterliği bu yer dışına nakleden noterlere, Adalet Bakanlığınca noterlik dairesini tespit edilen yer sınırları içine taşınması için bir aylık süre verilir. Bu süre içinde noterliğini tespit edilen yer sınırları içine taşımayan noter, görevinden istifa etmiş sayılır ve noterlik dairesi, Türkiye Noterler Birliğinin gözetiminde tespit edilen yer sınırları içine nakledilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Dördüncü Sınıf Noterlikler

⁶ 23/6/2022 tarihli ve 7413 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle bu maddenin başlığı “Göreve başlama, vazgeçme ve istifa etmiş sayılma:” iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Dördüncü sınıf noterliğe indirme:

Madde 31 – Açık bulunan üçüncü sınıf bir noterliğe noter atanması mümkün olamazsa, bu noterlik, dördüncü maddedeki sınıflandırma ve ilan hakkındaki hüküm uygulanmaksızın, Adalet Bakanlığınca dördüncü sınıfa indirilir.

Dördüncü sınıf noterliklerin yönetimi:

Madde 32 – (Değişik birinci fıkra: 2/3/2005-5309/2 md.) Dördüncü sınıf noterlikler, o yerin bağlı bulunduğu adalet komisyonunun inhası üzerine, Adalet Bakanlığınca görevlendirilecek icra müdürü, icra müdür yardımcısı veya kâtip sınıfından bir adalet memuru tarafından geçici olarak yönetilir.

Bu gibilere, geçici yetkili noter yardımcısı adı verilir.

(Ek fıkra: 2/3/2005-5309/2 md.) Asliye mahkemesinin bulunmadığı ilçelerde açılacak olan dördüncü sınıf noterlikler için, öncelikle hükümet konaklarında imkânlar ölçüsünde yeterli nitelikte yer ayırmakla mülkî amirler görevlidir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Notere Vekalet ve İmza Yetkisi

Boşalan noterliğin vekaleten yönetimi:

Madde 33 – Her ne sebeple olursa olsun boşalan birinci, ikinci veya üçüncü sınıf bir noterliği, atanan noter göreve başlayıncaya kadar o noterlikte çalışan ve stajının altı ay'ını tamamlamış olan stajiyer, bu durumdaki stajiyerler birden fazla ise kıdemlisi, o noterlikte bu durumda stajiyer yoksa noter odasının uygun bulacağı ve görevlendireceği aynı durumdaki stajiyer, bunlardan hiç birisi bulunmadığı takdirde o noterliğin başkatibi, onun da engelli bulunduğu hallerde en kıdemli katibi vekaleten yönetir.

(Değişik birinci cümle: 2/3/2005-5309/3 md.) Noterlikte bu işi görece kâtip bulunmadığı takdirde, Cumhuriyet savcılığının bildirmesi üzerine, adalet komisyonu tarafından atanacak icra müdürü, icra müdür yardımcısı veya yeterli bir adalet memuruna bu iş gördürülür. **(Değişik: 16/11/1989 - 3588/5 md.)** İşin yürütülmesinde yetersiz kaldığının denetimlerde belirlenmesi halinde vekil her zaman değiştirilebilir.

Yukarıki fıkralar gereğince noterliği yürüten görevliye, kendi aylık veya ücretinden az olmamak üzere, noter odası tarafından tayin olunacak ücret, noterlik gelirinden ödenir. Ancak, bu ücret noterliğin aylık safi gelirinin yarısından fazla olamaz.

(Değişik: 16/11/1989 - 3588/5 md.) Vekilin daire dışında bizzat yapacağı işlemlerden alınacak yol ödeneği dahil noterliğin, aylık gayri safi gelirinden, noterlik aidatı vekilin ücreti ve noterliğin diğer giderleri ayrıldıktan sonra kalanı, gelir ve giderin müfredatlı listesi ile birlikte en geç müteakip ayın onbeşine kadar vekil tarafından Türkiye Noterler Birliğine gönderilir.

Geçici bir süre işten ayrılmalarda vekalet:

Madde 34 – Noterlerin, tutuklanma, işten el çektirme ve geçici olarak işten çıkarma

gibi sebeplerden dolayı geçici bir süre işlerinden ayrılmaları halinde görevleri 33 üncü madde uyarınca gördürülür.

Bu takdirde, geçici olarak işten çıkarma hali ayrık olmak üzere diğer hallerde, noterlik aidatı ayrıldıktan sonra safi gelirin noter vekiline verilen ücretten artan kısmının yarısı notere verilip, diğer yarısı zimmeti çıktığı takdirde mahsup edilmek, aksi takdirde notere iade olunmak üzere, soruşturma ve kovuşturma kesin bir kararla sonuçlanıncaya kadar alıkonulur. Geçici olarak işten çıkarma halinde noter aidatı ve vekile verilen ücretten artan noterlik safi geliri Türkiye Noterler Birliğine gönderilir.

Geçici yetkili noter yardımcısının birinci fıkra da gösterilen sebeplerle işinden ayrılması halinde 32 nci maddedeki usule göre yerine bir vekil seçilir. Vekil noterlik gelirinin tamamını alır.

Engel halinde vekalet:

Madde 35 – Hastalık ve izin gibi haklı engeller sebebiyle işlerinden ayrılan noterlere, o noterlikte öncelikle imzaya yetkili kimse vekalet eder.

İmzaya yetkili kimse bulunmaması halinde, stajının altı ay'ını doldurmuş bulunan o noterlikteki stajiyer, bu durumda stajiyer yoksa başkatip veya kıdemli noterlik katibi, o noterlikte vekalet görevinin verilebileceği bir kimse bulunmadığı takdirde noter odasının uygun bulacağı yukarıda anılan nitelikte başka bir stajiyer bu işi görür.

(Değişik üçüncü fıkra: 2/3/2005-5309/4 md.) Bunlardan birisinin bulunmadığı hallerde, noterin Cumhuriyet savcılığına başvurması üzerine bu görev, adalet komisyonunca yeterli bulunan bir adalet memuruna, 33 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca takdir edilecek ücret karşılığında gördürülür.

Geçici yetkili noter yardımcılarının 1 inci fıkra da gösterilen engelleri halinde 34 üncü maddenin son fıkrası hükmü uygulanır.

İmza yetkisi:

Madde 36 – Noter, kendisine yardım etmek üzere, stajının üç ay'ını tamamlamış bulunan stajiyerine, başkatibine veya diğer bir katibine imza yetkisi verebilir.

Birden çok kimseye imza yetkisi verilmiş olması halinde, bunlardan hangisinin öncelikle imzaya yetkili olduğu, yetki belgelerinde belirtilir.

İmza yetkisinin hangi şartlarda ve ne şekilde verilebileceği yönetmelikte gösterilir.

BEŞİNCİ KISIM

Noterlerin Andıçmesi, Teminatı, İmza ve Mühür Örnekleri

Noterlerin andıçmesi:

Madde 37 – İlk defa noterliğe atananlar, işe başlamadan önce, bağlı bulundukları asliye hukuk veya münferit sulh mahkemesinde, kendilerine verilen bu görevi doğru ve tarafsız olarak yapacaklarına dair vicdan ve namusları üzerine andıçerler. Tutulacak üç nüsha tutanağın bir nüshası Adalet Bakanlığına gönderilir. Diğer nüshalardan biri Cumhuriyet Savcılığında, öbürü de noterlikteki dosyasında saklanır.

Teminat:

Madde 38 – Noterlik mesleğine girenler, göreve başladıkları tarihten itibaren iki ay içinde, noterliğin bir yıllık gayrisafi gelirinin % 5'i nispetinde teminat verirler Teminat yalnız para olabilir.

Yeni açılacak olan noterliklerin teminatı noterliğin ilanında gösterilen tahmini gayrisafi gelir üzerinden ödenir.

Noterler, ilk yılı takibeden yıllarda da bir evvelki yıla ait fiili gayrisafi gelirlerinin % 1 ini o yılın Şubat ay'ı sonuna kadar teminat olarak verirler.

Teminat parası, sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait bulunan milli bir bankaya yatırılır. Bu bankalar yönetmelikte gösterilir.

Teminat parası noterlerin görevleri dolayısıyla sebep olabilecekleri zararlara ve bu yüzden haklarında verilebilecek para cezasına karşılık teşkil eder. Bu paralar başkasına temlik ve terhin edilemez. Haciz, 49 uncu madde gereğince, devir işlemi sırasında alıkonulacak miktardan artakalanı için mümkündür.

Teminat paralarını süresi içinde yatırmıyan veya noksan yatıran notere, Adalet Bakanlığınca teminatını tamamlaması için bir ay'ı geçmemek üzere uygun bir süre verilir. Bu süre içinde de teminatını tamamlamıyan noter istifa etmiş sayılır.

İmza ve mühür örnekleri:

Madde 39 – Noterler, göreve başladıkları tarihten itibaren 15 gün içinde, noterlik mührü ile imzalarının üçer örneğini, bulundukları yer valiliğine göndermekle yükümlüdür.

İmza yetkisi verilenlerin imzalarının birer örneği de, yetki belgesinin düzenlendiği tarihten itibaren 15 gün içinde valiliğe gönderilir.

ALTINCI KISIM**Noterlik Dairesi****Dairenin niteliği ve kiralanması:**

Madde 40 – Noterlik dairesi, resmi daire sayılır. Kira sözleşmesi daire adına noter tarafından yapılır.

Noterlik dairesinin her türlü gideri notere aittir.

Evrak ve defterlerin temini ve imhası:

Madde 41 – Noterliklerde ve Türkiye Noterler Birliği organlarında kullanılan evrak ve defterlerle sair büro malzemesinin temini ve evrak ve belgelerin imhası, yönetmelikte gösterilen usullere göre, Devlet daireleri hakkındaki hükümlere tabidir.

Personel:

Madde 42 – Noterlik dairesi personeli, noterin emri altında bulunan işe yeter sayıdaki

katip ve hizmetliden meydana gelir.

En az iki katip bulunan noterliklerde, bunlardan biri başkatiplik görevini yapar.

Başkatip:

Madde 43 – Başkatip noterlik dairesi personelinin şefidir.

Noterlik dairesinde bulunan evrak, defter ve demişbaş eşyadan noterle birlikte başkatip sorumludur.

Noter katibi olabilme şartları:

Madde 44 – Noter katibi olabilmek için Devlet Memurları Kanununda yazılı şartlara sahip bulunmak, ceza veya disiplin kararı ile meslekten çıkarılmış olmamak, altı aylık adaylık süresini geçirmek ve yeterliği noter tarafından onaylanmak şarttır.

Yeterliği onaylanmayan aday altı ay daha çalıştırılabilir. Yine başarı gösteremezse o noterlikte çalıştırılmaz.

Türkiye Noterler Birliği veya odalar tarafından açılacak kursları bitirenler, adaylığa öncelikle alınırlar.

Sözleşme yapma zorunluğu:

Madde 45 – Noterler, adayları en az bir yıl süreli bir sözleşme ile işe alırlar. Sözleşmede açıkça yazılmasa bile noterin, adaylık süresinin bitimini takibeden 15 gün içinde, adayın yetersizliği sebebiyle feshi ihbar hakkı saklıdır. Adaylık süresinin uzatılması halinde de aynı hüküm uygulanır.

Feshi ihbar süresi içinde sözleşme feshedilmemiş veya adaylık uzatılmamış bulunursa, bu sürenin sonundan itibaren sözleşme, katiplik sözleşmesi halinde devam eder.

Noter katibi ve aday ile yapılacak sözleşme dört nüsha olarak düzenlenir ve düzenlendiği tarihten itibaren 15 gün içinde bir nüshası noter odasına, ikinci nüshası bölge çalışma müdürlüğüne gönderilir. Diğer nüshalardan biri noterde, diğeri katip veya adayda kalır.

Odaya gönderilen nüshaya, adayın Devlet Memurları Kanunundaki şartlara sahip olduğunu gösteren belgelerin onaylı birer örneği de eklenir.

Katip aday ile yapılan sözleşmenin ikinci fıkra uyarınca katiplik sözleşmesi haline geldiği veya sözleşmenin herhangi bir sebeple ortadan kalktığı hususları da, bu durumların ortaya çıktığı tarihten itibaren 15 gün içinde noter tarafından odaya bildirilir.

Yukarıki fıkralara aykırı hareket eden noterlere, kusursuz oldukları anlaşılmadığı takdirde, ilk defasında en az kınama cezası verilir.

44 üncü madde hükmüne aykırı hareket edenler hakkında da yukarıki fıkra hükmü uygulanır.

Noter katibi ve adayına verilmiş olan meslekten çıkarma cezasının kesinleşmesi halinde, katiplik veya adaylık sözleşmesi, kesinleşme tarihinde kendiliğinden münfesihi olur. Katip ve adayın bu sebeple noterden herhangi bir tazminat talebetmesi mümkün değildir.

Hizmetlilerin yapamayacağı görevler:

Madde 46 – Hizmetliler, katip görevinde kullanılamaz.

Yıllık izin ve mazeret izni:

Madde 47 – Noter tarafından, noterlikte en az 1 yıl hizmeti bulunan katip ve hizmetlilere aşağıdaki esaslara göre yıllık izin verilir.

- A) 1 yıldan 5 yıla kadar (5 yıl dahil) hizmeti bulunanlara 15 gün,
- B) 5 yıldan 15 yıla kadar (15 yıl dahil) hizmeti bulunanlara 20 gün,
- C) 15 yıldan fazla hizmeti bulunanlara 1 ay.

Yıllık izinlerini noterliğin bulunduğu yerden başka bir yerde geçirecek olanlara, gidiş ve dönüşlerinde yolda geçecek süreleri karşılamak üzere 7 güne kadar ek bir izin verilmesi zorunludur.

Birinci fıkradaki bir yıllık hizmet süresinin hesabında katiplerin adaylık süresi de nazara alınır.

Haklı bir mazereti bulunmak şartıyla katip ve hizmetlilere, noter tarafından, gidiş geliş dahil olmak üzere, yılda en çok on gün izin verilebilir. Bu şekilde alınan izinler toplamı on günü aştığı takdirde, aşan miktar yıllık izinden düşülür.

Yukarıki fıkralara göre izinli bulundukları süre içinde katip ve hizmetliler ücretlerini tam olarak alırlar.

Bu süreler toplu iş sözleşmeleri ve hizmet akitleri ile artırılabilir. Yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemez.

İş mevzuatı hükümlerinin uygulanması:

Madde 48 – Katip ve hizmetlilerle noter arasındaki hizmet akdinden doğan münasebetler, bu kanunda aksine hüküm bulunmadıkça iş mevzuatına tabidir.

Noterlik dairesinin devri:

Madde 49 – Her ne sebeple olursa olsun bir noterliğin boşalması halinde, durum, o noter veya noterlikte imzaya yetkili kimse tarafından derhal Cumhuriyet Savcılığına yazı ile bildirilir. Cumhuriyet Savcısı, keyfiyeti Adalet Bakanlığına, noter odasına ve noter ölmüşse bilinen mirasçılara bildirmekle beraber, hesap ve işlemlerini en çok iki aylık bir süre içinde inceliyerek evrak, defter, belge ve emanetleri bir tutanakla vekile devreder ve düzenliyeceği raporu tutanağın bir örneği ile birlikte Adalet Bakanlığına yollar. Noterin bir ilişkisi çıkmadığı takdirde, teminat parası Adalet Bakanlığınca notere veya mirasçılara iade ettirilir. İlişkisi çıktığı takdirde, bunu karşılayabilecek miktar alıkonularak, kanunen yetkili makamların incelemesi sonucuna göre işlem yapılır.

Noter dairesindeki, notere ait eşya, Cumhuriyet Savcısı ve noter veya hazır bulunan mirasçıları tarafından tespit olunarak, noter odası tarafından takdir edilecek ücret karşılığında, yeni noter görevine başlayıncaya kadar, vekil tarafından kullanılmaya devam olunur.

Birinci fıkranın evrak, defter, belge ve emanetlerin vekile devri hakkındaki hükümleri,

noterlik dairesinin, noterden notere, vekilden notere ve vekilden diğer bir vekile devri hallerinde de uygulanır.

Noter dairesinde mevcut notere ait eşya ve tesislerin, yeni notere devri halinde, ödenecek miktar üzerinde taraflar anlaşamamışsa, bu miktar oda tarafından tespit edilir.

Noterliğin devir işinde hazır bulunan Cumhuriyet Savcısı ile bu işte kendisine yardım etmek üzere görevlendirdiği adalet memurlarına, Harçlar Kanununa göre tespit edilen yol tazminatı Türkiye Noterler Birliği tarafından ödenir. Şu kadar ki, devir işinin süresi ne olursa olsun beş günden fazlası için yol tazminatı verilmez.

YEDİNCİ KISIM

Noterlerin Yükümlülük ve Hakları

BİRİNCİ BÖLÜM

Noterlerin Yükümlülükleri

Noterlik görevi ile birleşmiyen ve noterlerin yapmaktan yasaklı oldukları işler:

Madde 50 – Hiçbir hizmet ve görev noterlikle birleşemez; yargı mercilerinin vereceği işlerle, ilim ve hayır kuruluşları başkan ve üyelikleri, hakemlik, vasiyeti tenfiz memurluğu ayrıktır.

(Mülga: ikinci fıkra: 18/6/1997 - 4276/25 md.)

Noterler borsa oyunu oynamak, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 28 inci maddesinin 1 inci fıkrasındaki anlamda ticaret yapmak, kefil olmak, kendilerine ait ücretlerden herhangi bir şekilde indirim yapmak, aracı kullanmak, reklam ve rekabet niteliğinde bir eylemde bulunmak ve her ne suretle olursa olsun noterlik ücreti hususunda kendi aralarında sözlü veya yazılı anlaşma yapmaktan yasaklıdırlar.

Noterlerin çalışma saatleri:

Madde 51 – Noterlik dairesinde günlük çalışma, o yerdeki diğer resmi dairelerle birlikte başlar. Noter odaları, odada üye bulunan noterliklerin günlük çalışma ve tatil saatini odanın her yılki olağan genel kurul toplantısında, bir yıl süre ile uygulanmak üzere tespit eder ve Türkiye Noterler Birliği ile Adalet Bakanlığına bildirir. Şu kadar ki, noterlik dairesindeki iş kabulü süresi o yerdeki diğer resmi dairelerden en çok bir saat daha fazla olabilir. Noter, günlük çalışma süreleri dışında iş kabul edemez. 52 nci madde hükümleri saklıdır.

Noterlerin tatil gün ve saatlerinde çalışması:

MADDE 52- (Başlığı ile Birlikte Değişik:14/11/2024-7532/3 md.)

Noterlerin tatil gün ve saatlerinde çalışmasına ilişkin usul ve esaslar, Türkiye Noterler Birliğinin mütalaası alınarak Adalet Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikte düzenlenir.

Emredici hükümlere uyma zorunluğu:

Madde 53 – Noterler, kanunların emredici hükümlerine aykırı hususlarda işlem

yapamazlar. Bu hüküm, imza onaylaması yapılan işlemlerin münderecatı hakkında da uygulanır.

Meslek sırrı:

Madde 54 – Noter ve noterlik katipleri, görevleri dolayısıyla öğrendikleri sırları, kanunların emrettiği haller dışında açıklayamazlar.

Evrak ve defterlerin gizliliği:

Madde 55 – Noterlik evrak ve defterleri mahkeme, sorgu hakimliği ve Cumhuriyet savcılıklarınca veya resmi daireler tarafından, konusu da belirtilmek suretiyle, noterlikte soruşturmaya yetkili kılınan kimselerce incelenebilir.

Noterlik evrak ve defterlerinin daire dışına çıkarılabilmesi, mahkemenin veya sorgu hakiminin kararıyla mümkündür.

Mahkeme veya sorgu hakimi evrakın dava sonuna kadar dosyada kalmasına karar verirse, bu takdirde evrakın bir örneği çıkartılıp aslına uygunluğu onaylanarak, aslının yerinde saklanmak üzere notere verilir.

Noterin bulunduğu yerde inceleme imkanı bulunmaması sebebiyle evrakın başka bir yere gönderilmesi gerekiyorsa, noterin bulunduğu yer hukuk hakimliğinin onaylıacağı örnek, aynı şekilde saklanır.

Soruşturma yetkisi bulunan kişilerle Cumhuriyet savcılarının isteyecekleri örnekler noterlik ücretine tabi değildir. Diğer resmi mercilere verilecek örneklerden yalnız yazı ücreti alınır.

Yaş tahdidi:

Madde 56 – Noterler 65 yaşını tamamladıklarında, yaş tahdidine tabi tutulurlar. Yaşın hesabında Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun hükümleri kıyasen uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

İzin ve Hastalık

Noterlerin izni:

Madde 57 – Noterlerin yıllık izin süresi, hizmeti altı aydan 10 yıla kadar (On yıl dahil) olanlar için 30, daha fazla hizmeti olanlar için de 40 gündür. Bu sürelere, gidiş ve dönüş süreleri dahildir. Yıllık izin Adalet Bakanlığı tarafından verilir.

Birbirini izliyen iki yılın izni bir arada verilebilir. Bu takdirde önceki yıllara ait kullanılmamış izin hakları düşer.

Haklı bir engeli bulunmak şartıyla noterlere, noterliğin bulunduğu yer Cumhuriyet savcısı tarafından, gidiş geliş dahil olmak ve 10 günü geçmemek üzere, mazeret izni verilebilir. Bu şekilde alınan izinler toplamı 20 günü aştığı takdirde aşan miktar yıllık izinden düşülür.

Şu kadar ki, Türkiye Noterler Birliği organlarında çalışmak, yahut Türkiye Noterler Birliği veya Adalet Bakanlığınca verilen görevler dolayısıyla işinin başından ayrılmak

zorunluğunda kalan noter, Cumhuriyet savcısına haber vermek şartı ile işin gerekli kıldığı süre için izinli sayılır. Bu izinler hiçbir suretle yıllık izinden indirilemez.

Üçüncü ve dördüncü fıkralar hükmüne göre verilen izinler derhal Adalet Bakanlığına bildirilir.

İzin süresinin geçirilmesi:

Madde 58 – Haklı bir engeli olmaksızın, iznini 15 gün geçirenler istifa etmiş sayılırlar. İznini bu süreden az geçirmiş veya görevinden izinsiz olarak ayrılmış olanlar hakkında disiplin cezası uygulanır. Şu kadar ki, bu sebeple ilk defasında en çok kınama cezası verilebilir.

Noterlerin hastalıkları halinde yapılacak işlem:

Madde 59 – Noterler, hastalıkları nedeniyle alacakları rapor üzerine, hizmet sürelerine göre aşağıdaki esaslar dahilinde izinli sayılırlar:⁷

1. Beş yıla kadar (Beş yıl dahil) hizmeti olanlara üç aya kadar,
2. Beş yıldan on yıla kadar (On yıl dahil) hizmeti olanlara altı aya kadar,
3. On yıldan daha çok hizmeti olanlara bir yıla kadar izin verilir.

Bu süreler sonunda hastalıklarının devam ettiği, resmi sağlık kurullarının raporu ile belgelendirilen noterlerin izinleri, iki katı kadar daha uzatılabilir. Bu sürelerin sonunda da iyileşemiyen noterlerin görevlerine Adalet Bakanlığınca son verilir.

SEKİZİNCİ KISIM

Noterlerin Görevleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Olarak

Noterlerin genel olarak yapacakları işler:

Madde 60 – Noterlerin görevleri:

1. Yapılması kanunla başka bir makam, merci veya şahsa verilmemiş olan her nevi hukuki işlemleri düzenlemek,
2. Kanunlarda resmi olarak yapılmaları emredilen ve mercileri belirtilmemiş olan bütün hukuki işlemleri bu kanun hükümlerine göre yapmak,
3. **(Değişik: 23/6/2022-7413/11 md.)** Taşınmaz satış vaadi sözleşmesi yapmak ve bu sözleşmeyi taraflardan birinin talep etmesi, harç ve giderleri ödemesi hâlinde tapu bilişim sistemi vasıtasıyla tapu siciline şerh vermek, taşınmaz satış sözleşmesi yapmak,
4. Bu kanuna uygun olarak dışarda yazılıp getirilen kağıtların üzerindeki imza, mühür veya herhangi bir işareti veya tarihi onaylamak,

⁷ 2/12/2014 tarihli ve 6572 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle, bu fıkranın birinci cümlesinde yer alan “Hasta noterler Cumhuriyet savcılığı kanalı ile Hükümet tabiplerinden veya Devlet hastanesi doktorlarından” ibaresi “Noterler, hastalıkları nedeniyle” şeklinde değiştirilmiştir.

5. Bu kanun hükümlerine göre yapılan işlemlerin dairede kalan asıl veya örneklerinden veya getirilen kağıtlardan örnek çıkarıp vermek,
6. Belgeleri bir dilden diğer dile veya bir yazıdan başka bir yazıya çevirmek,
7. Protesto, ihbarname ve ihtarname göndermek,
8. Kanunen tescili gereken işlemleri tescil etmek,
9. Bu ve diğer kanunlarla verilmiş sair işleri yapmak.

İKİNCİ BÖLÜM

Özel Olarak

Tespit işleri:

Madde 61 – Noterler bir şeyin veya bir yerin hal ve şeklini, kıymetini, ilgili şahısların kimlik ve ifadelerini tespit ederler ve davet edildiklerinde piyango ve özel kuruluşların kur'a, seçim ve toplantılarında hazır bulunarak durumu belgelendirirler.

Taşınmaz satış sözleşmesi:

Madde 61/A- (Ek: 23/6/2022-7413/12 md.)

Taşınmaz satış sözleşmesi noterler tarafından da yapılabilir.

Noterler, taşınmaz satış başvurusu üzerine başvuru belgesi düzenler, taşınmaz üzerindeki her türlü kısıtlamaları dikkate alır ve taşınmaz satışıyla ilgili diğer kanunlarda yer alan sınırlamalar ile usul ve esasları gözetir.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce tapu kayıt örneği ve diğer belgeler tapu bilişim sistemi vasıtasıyla noterlerle paylaşılır. Taşınmaza ilişkin kayıt ve belgelerin eksik olması hâlinde ilgili tapu müdürlüğünden eksik olan hususlar bu sistem üzerinden talep edilir ve eksiklikler tapu müdürlüğünce giderilerek sisteme aktarılır. Noterlerce hak sahibi belirlendikten ve taşınmazın satışına engel hukuki bir durumun bulunmadığı tespit edildikten sonra taşınmaz satış sözleşmesi yapılır.

Satış sözleşmesi taraflarca imzalandığı anda noter, tapu bilişim sisteminden yevmiye numarası alarak sözleşmeyi bu sisteme kaydeder. Sözleşmenin sisteme kaydından sonra tapu müdürlüğünce taşınmazın tapu siciline tescili sağlanır. Satış sözleşmesi ile diğer belgeler, noter tarafından sisteme aktarılır ve fiziki olarak arşivlenir.

Noterler, taşınmaz satış sözleşmesiyle ilgili işlemleri bizzat yaparlar.

Tapu kayıt örneği ve diğer belgelerden hak sahibinin belirlenememesi veya satışa engel hukuki bir durumun varlığı hâlinde noterlerce satış işlemi gerçekleştirilmez.

Noterler tarafından yapılacak taşınmaz satış sözleşmelerinden yalnızca 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (4) sayılı tarifenin “I-Tapu işlemleri” başlıklı bölümünün (20) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca tapu harcı alınır. Bu işlemler için 492 sayılı Kanunun tapu harçlarına ilişkin hükümleri ve gerekli harcı tamamen almadan işlem yapan noterler hakkında aynı Kanunun 128 inci maddesi hükmü uygulanır.

Taşınmaz satış sözleşmeleri damga vergisinden ve bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar değerli kâğıt bedellerinden istisnadır.

Bu madde kapsamında yapılan işlemler karşılığında noter ücreti dışında herhangi bir ücret alınmaz. Noter ücreti taşınmazın değerine göre beş yüz Türk lirasından az ve dört bin Türk lirasından fazla olamaz ve ücret tarifesinde gösterilir. Bu miktarlar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırılarak uygulanır.

Taşınmaz satış işlemleri için Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü döner sermaye işletmesine gelir kaydedilmek üzere hizmet bedeli alınır ve bu işlemler sebebiyle noterlere herhangi bir pay veya aidat ödenmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının mütalaası alınarak Adalet Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Emanet işleri:

Madde 62 – Noterler, saklanmak veya bir şahsa verilmek üzere getirilen emanetleri, aşağıdaki hükümlere göre muhafaza ederler.

Tutanağın bir örneğini emaneti veren alır; bir örneği de emanet kimin için yatırılmışsa ona tebliğ olunur.

Emanetin saklanması:

Madde 63 – Emanetler, noter tarafından uygun şekilde saklanır.

İlgili isterse, emanet bir muhafazaya konulup, kendisi ile noter tarafından mühürlenerek milli bir bankada, banka bulunmayan yerlerde demir kasa veya sağlam bir dolapta saklanır.

Emanetin para olması:

Madde 64 – Emanet para olduğu takdirde, noter bu parayı en geç ertesi gün bankadaki noterlik emanet cari hesabına hak sahibinin adı, soyadı ve adresini de göstermek suretiyle yatırır.

Emanet paranın tahsil ve ödenmesinde makbuz kullanılır. Tahsilat makbuzu iki, ödeme makbuzu bir nüsha olarak düzenlenir. Tahsilat makbuzunun ilk nüshası emaneti yatırıma verilir.

Para hak sahibine, noterlikçe verilecek çek karşılığında bankaca ödenir.

Noter, emanet paraya ait giderler ödendikçe, bankaya ihbarda bulunur. Bu halde zamanaşımı kesilir.

Emanetlerin zamanında alınmaması veya giderlerinin ödenmemesi halinde yapılacak işlem:

Madde 65 – Emanetin, saklanma süresinin sonunu takibeden bir yıl içinde alınmaması veya harç ve giderlerin ödenmemesi halinde noter, emanetin alınmasını veya harç ve giderlerin ödenmesini tevdi edene, ona tebligat mümkün değilse kanuni haleflerine yahut varsa emanet lehine yatırılmış olan kimseye tebliğ eder.

Tebliğden itibaren bir ay içinde ilgisi notere başvurarak harç ve giderleri vermediği takdirde, noter, emaneti belediye müzayede yerinde, belediye veya müzayede yeri yoksa

elverişli bir yerde satarak durumu bir tutanakla tespit eder. Satış tutarından, emanet sebebiyle o güne kadar işliyen noterlik giderleri ile satış giderleri tutarları alıkonulduktan sonra kalanı bankaya yatırılır.

Emanetin hazineye intikali:

Madde 66 – Emanet, değersiz veya satış masrafını korumıyacak ise, 65 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca yapılan tebliğin semeresiz kalması halinde Hazineye devredilir.

Noterler tarafından emanet olarak veya 65 inci maddenin son fıkrası hükmünün uygulanması sonunda bankaya yatırılan para zamanaşımının dolmasından sonra Hazineye aktarılır.

Emanetlerde hak sahibi:

Madde 67 – Emanetlerin tutanakta yazılı şartlar dışında bir kimseye verilebilmesi, tarafların muvafakatine veya mahkeme kararına bağlıdır.

Defter onaylamak:

Madde 68 – Noterler Türk Ticaret Kanunu ve diğer kanunlar hükümlerine göre tutulması gereken defterleri bu kanunlar uyarınca onaylarlar.

Yukarıki fıkra da anılan defterlerin onaylanmasından sonra noter, onayladığı defterin nevini, ait olduğu yılı, sayfa sayısını, sözü geçen kanunların emrettiği şekilde mercilerine, tek tek veya liste halinde taahhütlü mektupla bildirir.

Bunun için noter, ücret tarifesinde gösterilen yazı ücretini ve kanunun tek tek bildirmeyi zorunlu kıldığı hallerde ayrıca posta giderini de ilgisinden alır.

Vasiyetname ve ölüme bağlı tasarruflarla ilgili işler:

Madde 69 – Noterler açık veya kapalı olarak verilen vasiyetnameleri saklarlar ve buna dair bir tutanak düzenlerler. Gerek bu suretle saklanan vasiyetnameleri, gerek noterler tarafından düzenlenen sair ölüme bağlı tasarrufları yapanların ölümü halinde bilgi verilmesi için, durumu bunların kayıtlı oldukları nüfus dairelerine yazı ile bildirirler.

Noterler, nüfus idaresi tarafından ölümün ihbarı veya resmi bir belge ile isbatı halinde, yetkili sulh hakimine verilmek üzere, dairelerinde saklı bulunan vasiyetnamelerin ve noterlikçe düzenlenmiş ölüme bağlı tasarruf senetlerinin onaylı örneklerini Cumhuriyet Savcılığına tevdi ederler.

Birinci fıkra uyarınca nüfus dairelerine yazılacak yazı için ücret tarifesinde gösterilen yazı ücreti ile posta gideri ilgisinden alınır.

Tebliğat işleri:

Madde 70 – Tebliği istenen her nevi kağıt, Tebliğat Kanunu hükümlerine göre muhatabına tebliğ olunur. Tebliğ tutanağı dairedeki nüshaya bağlanır. Tebliğin yapıldığı veya

yapılamadığı ilgisine verilecek nüshasına yazılıp onaylanır.

Aylık ve yıllık iş cetvelleri verilmesi:

Madde 71 – Noterler, her ayın en geç onuna kadar, bir evvelki ay içinde dairelerine gelen ve çıkan işlerin niteliğini ve sayısını ve bunlardan aldıkları ücret, harç, vergi ve diğer resimlerin miktarını ve giderlerini gösterir bir cetvel düzenliyerek Türkiye Noterler Birliğine gönderirler.

Notere vekalet halinde vekil, birinci fıkrada gösterilen hususlardan başka, kendisine ödenen ücret tutarı ile 34 üncü madde gereğince noterlik gelirinden alıkoyduğu ve notere ödediği kısımları ve alıkonulan parayı yatırdığı bankanın isim ve hesap numarasını da cetvelde gösterir.

Noterler ayrıca her yılın Mart ayı sonuna kadar, geçen yıla ait gelir, gider ve teminat tutarını gösteren bir cetvel düzenliyerek, Adalet Bakanlığına ve Türkiye Noterler Birliğine gönderirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

(Ek: 31/3/2011-6217/14 md.)

Diğer İşlemler

Noterlerin yapabilecekleri diğer işlemler:

Madde 71/A – (Ek: 31/3/2011-6217/14 md.)

Aşağıda belirtilen işlemler noterler tarafından da yapılabilir:

- a) Terk eden eşin ortak konuta davet edilmesi.
- b) Mirasçılık belgesi verilmesi.

Uygulanacak usul:

Madde 71/B – (Ek: 31/3/2011-6217/14 md.)

Noterler, ilgilinin yazılı veya sözlü başvurusu üzerine, talep edilen işlemle ilgili bir tutanak düzenler. İşlemler yapılırken, o işlemlerle ilgili özel kanunlarındaki usuller de gözetilir. Talebin konusu bir belge düzenlenmesini gerektiriyorsa noter, ilgisine bu belgeyi de düzenleyerek verir.

Noterler, bu Kanunun 71/A maddesinde belirtilen işlemleri bizzat yaparlar. Ancak, noterlik dairesinde imza yetkisi verilmiş hukuk fakültesi mezunu görevli veya noter stajyeri mevcut ise bu işlemler onun tarafından da yapılabilir.

Mirasçılık belgesi verilmesinin yargılamayı gerektirmesi, nüfus kayıtlarının mirasçılık belgesi verilmesi konusunda yeterli olmaması veya mirasçılık belgesinin yabancılar tarafından talep edilmesi durumunda, mirasçılık belgesi noterler tarafından verilemez.

Bu Kanunun 71/A maddesinde yer alan işlemlere ilişkin taleplerde noterler tarafından alınacak ücret Noterlik Ücret Tarifesinde ayrıca gösterilir. Bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar değerli kâğıt bedellerinden istisnadır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Adalet Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

İtiraz:**Madde 71/C – (Ek: 31/3/2011-6217/14 md.)**

Noterlerin verdikleri mirasçılık belgesi hakkında, menfaati ihlal edilenler tarafından sulh hukuk mahkemesine itirazda bulunulabilir. Sulh hukuk mahkemesi, itiraz üzerinde verdiği kararın bir örneğini ilgili notere ve Türkiye Noterler Birliğine bildirir.

DOKUZUNCU KISIM**Noterlik İşlemlerinin Şekli****BİRİNCİ BÖLÜM****Noterlik İşlemlerinde Uyulması Gerekli Genel Hükümler****Hukuki işlemler ve ilgilileri:**

Madde 72 – Noterler, ilgililerin istemi üzerine, hukuki işlemleri belgelendirirler. Belgelendirme, bu kısım hükümleri ile diğer kanunlar ve yönetmelikte gösterilen şekilde yapılır. İlgili, belgelendirme isteminde bulunan kişidir.

Noter, iş yaptıracak kimselerin kimlik, adres ve yeteneğini ve gerçek isteklerini tamamen öğrenmekle yükümlüdür.

İlgilinin işitme, konuşma veya görme engelli olması:⁸⁹**Madde 73- (Değişik: 1/7/2005-5378/23 md.)**

Noter, ilgilinin işitme, konuşma veya görme engelli olduğunu anlarsa, işlemler engellinin isteğine bağlı olmak üzere iki tanık huzurunda yapılır. İlgilinin işitme veya konuşma engelli olması ve yazı ile anlaşma imkânının da bulunmaması hâlinde, iki tanık ve yeminli tercüman bulundurulur.

İlgilinin Türkçe bilmemesi:

Madde 74 – İlgili, Türkçe bilmezse andlı bir tercüman da bulundurulur.

İmza yerine işaret, mühür veya parmak izi kullanılması:

Madde 75 – İlgililerle tanık, tercüman ve bilirkişi imza atamadıkları ve imza yerine geçen bir el işareti kullanmadıkları takdirde, varsa mühür, yoksa sol elinin baş parmağı, bu da yoksa diğer parmaklarından biri bastırılır ve hangi parmağın bastırıldığı yazılır.

(Değişik ikinci fıkra: 1/7/2005-5378/24 md.) Bir noterlik işleminde imza atılmış veya imza yerine geçen el işareti yapılmış olmasına rağmen, ilgisi ister veya adına işlem yapılan ve

⁸ 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Kanunun 23 üncü maddesiyle, bu madde başlığı " İlgilinin sağır, kör veya dilsiz olması:" iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

⁹ 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu maddenin başlığında yer alan "özürlü" ibaresi "engelli", birinci fıkrasında yer alan "özürlü" ve "özürlünün" ibareleri sırasıyla "engelli" ve "engellinin", şeklinde değiştirilmiştir.

imza atabilen görme engelliler hariç olmak üzere noter, işlemin niteliği, imzayı atan veya el işaretini yapan şahsın durumu ve kimliği bakımından gerekli görürse, yukarıdaki fıkradaki usûl dairesinde ilgili, tanık, tercüman veya bilirkişinin parmağı da bastırılır. Mühür kullanılması hâlinde parmağın da bastırılması zorunludur.¹⁰

Tanık, tercüman ve bilirkişinin andı noter tarafından Hukuk Yargılama Usulü Kanunu uyarınca yaptırılır.

Yasaklılık:

Madde 76 – Noter, tanık, tercüman ve bilirkişiler aşağıdaki hallerde noterlik işlemine katılamazlar:

1. Kendisi bizzat ilgili ise veya bir ilgili onun vekili olarak hareket ediyorsa,
2. Aralarında evlilik birliği kalmamış olsa bile ilgililerden birinin karı veya kocası ise,
3. İlgililerden biri ile aralarında sıhri dahi olsa usul veya fûru veya kan hısımlığında üçüncü, sıhri hısımlıkta ikinci derecede (Bu dereceler dahil) civar hısımlığı veyahut evlat edinme ilişkisi varsa,
4. İlgililerden biri noterin katip veya hizmetlisi ise,
5. İlgililerden biri aralarında iki, üç ve dördüncü numaralarda yazılı ilişki bulunan bir şahsın vekili olarak hareket ediyorsa,
6. Noterlik işlemi, kendi yararına veya aralarında iki, üç ve dördüncü numaralarda yazılı ilişkiler bulunan bir kimse yararına bir tasarrufu kapsıyorsa.

Noterlik işlemini hukuk hakiminin yapması:

Madde 77 – Yukarıki madde uyarınca noterin yapamadığı noterlik işlemi o yerde başka bir noter yoksa bu kanun hükümlerine göre Asliye Hukuk Hakimî, o yerde Asliye Hukuk Hakimliği mevcut değilse Sulh Hukuk Hakimî tarafından yapılır.

Tanıklar için diğer yasaklılık sebepleri:

Madde 78 – Aşağıdaki kimseler tanık olamazlar:

1. Reşit olmıyanlar,
2. Mahcurlar,
3. Hukuk Yargılama Usulü Kanununa göre andlı tanık olarak dinlenmeleri mümkün olmıyanlar,
4. Noterin katip ve hizmetlileri,

Başkaları, adına işlem yaptıracaklardan aranacak belge:

Madde 79 – Vekil, veli, vasi, kayyım, mümessil ve mirasçı sıfatıyla veya şirket ve dernek gibi tüzel kişiler adlarına noterlik işlemi yaptırmak isteyenler, sıfat ve yetkilerini ve

¹⁰ 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu fıkarda yer alan “özürlüler” ibaresi “engelliler” şeklinde değiştirilmiştir.

işlemi yapmaya izinli olduklarını bildirir belge göstermekle yükümlüdürler.

Belgenin gösterildiği iş kağıdına yazılmakla beraber, işlemle ilgili kısımlarını ve nereden hangi tarih ve numara ile verilmiş olduğunu gösteren, birer örneği harçsız ve vergisiz olarak gerek ilgilisine verilecek ve gerekse dairede saklanacak asıl ve örneklerine bağlanır.

Fotoğraf yapıştırılması:

Madde 80 – İlgilinin fotoğrafının yapıştırılması zorunlu olan işlemler yönetmelikte gösterilir.

Noter, birinci fıkranın kapsamı dışında kalan bir işlemin niteliği, ilgilinin durumu ve kimliği bakımından gerekli görür veya ilgili isterse, o işleme ait kağıtlara da ilgilinin fotoğrafını yapıştırabilir.

Noterlik işlemlerinde çıkıntı, değiştirme, fesih, iptal ve düzeltme:

Madde 81 – Noterlik işlemlerinde, ilgilinin imzasını ve noterin onayını taşımayan çıkıntılar geçerli değildir. Çıkıntılar el yazısı ile yapılamaz.

Tamamlanmasından sonra bir noterlik işleminin değiştirilmesi veya fesih ve iptal veyahut evvelki işin nitelik ve değeri değişmemek şartıyla düzeltilmesi, evvelki işlemin yapıldığı şekilde yeni bir işlemle yapılır. Yeni işlemin tarih ve numarası, noterlik dairesinde bulunan evvelki işleme ait kağıda yazılır.

Şu kadar ki, yeni işlem başka bir noterlikte yapılırsa, bu noterlik, yeni işleme ait kağıdın bir nüshasını, gerekli açıklama yapılarak ilk işleme ait kağıda bağlanması için o işlemi yapan noterliğe gönderir.

Noterlik işlemlerinin hükümleri:

Madde 82 – Bu kanun hükümlerine göre belgelendirilen işlemler resmi sayılır.

Noterler tarafından bu kısmın ikinci bölümünün hükümlerine göre düzenlenmiş olan hukuki işlemler, sahteliği sabit oluncaya kadar geçerlidir.

Bu kısmın üçüncü bölümü hükümlerine göre noter tarafından yapılan imza onaylaması, onaylanan imzanın ilgiliye ait oluşunu belgelendirme niteliğinde bulunup, hukuki işlemlerin içindekileri kapsamaz. Bu işlemlerde imza ve tarih, sahteliği sabit oluncaya kadar geçerlidir.

İkinci ve üçüncü fıkra hükümleri dışında kalan noterlik işlemleri aksi sabit oluncaya kadar geçerlidir.

Görevin daire dışında yapılması:

Madde 83 – Noterler, noterlik işlemlerini dairelerinde yaparlar. Şu kadar ki, işlemin dairede yapılması gecikmeye sebep olur veya başka bir zorluk arz ederse, sebebi iş kağıtlarında gösterilmek suretiyle daire dışında da işlem yapılabilir.

Aynı yetkiyi, işlemin yapıldığı tarihte öncelikle imzaya yetkili bulunan kimse de taşır.

İKİNCİ BÖLÜM

Düzenleme

Şekil:

Madde 84 – Hukuki işlemlerin noter tarafından düzenlenmesi bir tutanak şeklinde yapılır.

Bu tutanağın:

1. Noterin adı ve soyadı ile noterliğin ismini,
 2. İşlemin yapıldığı yer ve tarihi (Rakam ve yazı ile),
 3. **(Değişik: 2/4/1998 - 4358/3 md.)** İlgilinin ve varsa tercüman, tanık ve bilirkişinin kimlik ve adresleri ile ayrıca ilgilinin vergi kimlik numarası,
 4. İlgilinin hakiki arzusu hakkındaki beyanını,
 5. İşleme katılanların imzalarını ve noterin imza ve mührünü,
- Taşınması gereklidir.

Bu şekilde düzenlenen iş kağıdının aslı noterlik dairesinde saklanır ve örneği ilgisine verilir.

Tutanakta bulunacak diğer kayıtlar:

Madde 85 – Tutanak, noterin ilgiliyi tanıyıp tanımadığını, tanımıyorsa ilgilinin kişiliği hakkında ne yoldan kanı sahibi olduğunu gösterir kayıtları taşır. Noter böyle bir kanıya ulaşamaz ve işlemin yapılması da istenirse, keyfiyet ve kimliğin tespiti için getirilen ispat vasıtası tutanağa yazılır.

Tutanağın okunması:

Madde 86 – Tutanağın, ilgilinin gerçek isteği hakkındaki beyanı yazıldıktan sonra okuması için kendisine verilir.

İlgili tutanağı okur, içindekiler isteğine uygun ise, bu husus da yazıldıktan sonra altını imzalar.

İlgilinin okuma ve yazma imkanına sahip olmaması:

Madde 87 – İlgili okuma ve yazma imkanına sahip değilse, hazır bulundurulacak iki tanık huzurunda maksadını notere beyan eder. Noter, bu beyanı yazdıktan sonra tutanak okunur. Ancak, işlemin tanık huzurunda yapılmasını emreden diğer kanunların hükümleri saklıdır.

İlgili ve tanıklar, beyanın aynen yazıldığını ifade ettikten ve bu husus tutanağa geçirildikten sonra altını imza ederler.

Tutanağa eklenecek belgelerin hükmü:

Madde 88 – İlgili, beyanında bir belgeye dayanır ve bu, tutanağa bağlanırsa, o belge tutanağın ayrılmaz bir parçası sayılır. Şu kadar ki, 84 üncü maddenin son fıkrası gereğince tutanak örneğinin ilgililere verilmesi sırasında, bu belgenin de örneğinin çıkartılması ilgilinin isteğine bağlıdır.

Düzenleme şeklinde yapılması zorunlu işlemler:

Madde 89 – Niteliği bakımından tapuda işlem yapılmasını gerektiren sözleşme ve

vekaletnamelerle, vasiyetname, mülkiyeti muhafaza kaydı ile satış, gayrimenkul satış va'di, vakıf senedi, evlenme mukavelesi, evlat edinme ve tanıma, mirasın taksimi sözleşmesi ve diğer kanunlarda öngörülen sair işlemler bu fasıl hükümlerine göre düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Onaylama

Şekil:

Madde 90 – Hukuki işlemlerin altındaki imzanın onaylanması imzayı atan şahsa ait olduğunun bir şerhle belgelendirilmesi şeklinde yapılır.

İmzası onaylanan iş kağıdının aslı ilgisine verilir ve imzalı bir örneği dairede saklanır. Bu örnek harca tabi değildir.

Onaylama şartları:

Madde 91 – Onaylama, imzanın noter huzurunda atılması veya kendisine ait olduğunun ilgili tarafından kabulü ile kabildir.

Onaylama şerhinin ihtiva edeceği hususlar:

Madde 92 – Onaylama şerhinin:

1. İşlemin yapıldığı yer ve tarihi (Rakam ve yazı ile),
 2. **(Değişik: 2/4/1998 - 4358/3 md.)** İlgilinin kimliği, adresi ve vergi kimlik numarasını,
 3. Noter, ilgiliyi tanımıyorsa, kimliği hakkında gösterilen ispat belgesini,
 4. İmza huzurda atılmışsa bu hususu, imza dışarda atılıp da huzurda ilgili, imzanın kendisine ait olduğunu kabul etmişse bu husustaki beyanı,
 5. İşleme katılanların imzalarını ve noterin imza ve mührünü,
- Taşınması gereklidir.

Mühür, tarih, parmak izi ve işaretin onaylanması:

Madde 93 – Bu bölümdeki hükümler mühür, tarih parmak izi veya imza yerine geçen el işaretinin noter tarafından onaylanmasında da kıyasen uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Örnek Verme

Kimlere Örnek verilebileceği:

Madde 94 – Noterler tarafından yapılan işlemlerin örnekleri, ancak ilgililerine, kanuni mümessil veya vekillerine yahut da mirasçılarına verilir.

Bu örnek, masrafı verilmek suretiyle o yerdeki noter eliyle diğer bir şehirdeki noterlikten de getirilebilir.

Ancak, Türk Kanunu Medenisi hükümlerine göre açılmadıkça, vasiyeti yapandan veya bu konuda özel yetkiyi kapsıyan, noterlikten onaylı vekaletnameyi taşıyan vekilinden başkasına,

vasiyetnamelerin örneği verilemez.

Hakimin izni ile örnek verilmesi:

Madde 95 – Yukarıdaki maddede sayılanlardan başkasına örnek verilmesi, noterliğin bağlı bulunduğu asliye hukuk veya münferit sulh hakiminin iznine bağlıdır.

Birinci fıkraya göre verilecek örneklerin, konsolosluklarda düzenlenen evraka ait olması halinde izin, örneği talebeden şahsın Türkiye'deki son ikametgahı mahkemesince, son ikametgahı tespit edilemiyen hallerde ise Ankara Asliye Hukuk Mahkemesince verilir.

Bu izin hiçbir harç ve vergiye tabi değildir.

Belirli bir kısmın örneğini vermek:

Madde 96 – İlgili, getirdiği her çeşit kağıdın tamamının veya bir kısmının örneğinin çıkarılmasını istediği takdirde, noter aslındaki şekli korumak şartı ile tamamını veya istenilen kısmı aynen yazar ve iş sahibine istediği kadar örnek verir.

Örneğin dairede saklanması:

Madde 97 – Çıkarılan Örneklerden biri ilgiliye imza ettirilerek noter dairesinde saklanır.

İlgilisine verilecek örneklere, bir örneğin dairede saklandığı yazılmakla beraber, geri verilen aslına da bu yolda ayrıca şerh verilerek mühürlenir.

Fotokopi ve benzeri usullerle örnek çıkarma:

Madde 98 – Örnek, fotokopi veya benzeri usullerle de çıkarılabilir. Aslında bir bozukluk varsa, tasdik şerhinde açıklama yapılır.

Yabancı dildeki kağıdın örneği:

Madde 99 – Örneği verilmesi istenen kağıt yabancı dilde yazılmışsa, evvela tercüme edilir; sonra bu bölüm hükümlerine göre örnek çıkarılarak her örneğe tercümesi iliştilir ve bu yolda şerh verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Diğer İşlemler

Bölümün kapsamı:

Madde 100 – İkinci, üçüncü, dördüncü bölüm hükümleri dışında kalan noterlik işlemleri, bu bölüm hükümlerine göre yapılır.

Tutanak:

Madde 101 – Noter tarafından düzenlenecek tutanak:

1. Tutanağın düzenlendiği yeri ve tarihi (Rakam ve yazı ile),
2. (Değişik: 2/4/1998 - 4358/3 md.) İlgilinin kimliği, adresi ve vergi kimlik numarasını,

3. İlgili noter tarafından tanınmıyorsa, kimliği hakkında getirilen ispat belgesini,
 4. Tutanağın konusunu,
 5. İlgilinin, varsa tercüman, bilirkişi ve tanıkların imzalarıyla noterin imza ve mührünü,
- Kapsar.
- Şu kadar ki, emanet tutanağında, emaneti alma ve verme şartları da gösterilir.

Tutanak şeklinde yapılacak işlemler:

Madde 102 – Bu kanunun 61 ve 62 nci maddelerinde yazılan işlemler tutanak şeklinde yapılır.

Çevirme işlemi:

Madde 103 – Bir dilden diğer dile veya bir yazıdan başka bir yazıya çevirme halinde, noter tarafından metnin altına bir şerh verilir.

Bu şerhin, noter yeminli tercüman kullanmışsa, tercümanın kimliğini ve adresini ihtiva etmesi ve altının, noter tarafından tarih yazılıp imzalanarak mühürlenmesi gereklidir.

Çevirmenin başka yerde yaptırılması:

Madde 104 – İlgilinin bulunduğu yerde noterlikçe çevirme yaptırılamazsa, o noterlik aracılığı ile başka yerdeki noterlikte çevirme yaptırılabilir.

Ticari protesto:

Madde 105 – Kabul etmeme ve ödememe protestosu, Türk Ticaret Kanununda yazılı hükümlere göre yapılır.

İhtarname ve ihbarname:

Madde 106 – Her türlü hukuki işlemlere ait ihtarname ve ihbarname:

1. İstemde bulunan ve diğer tarafın ad ve soyadları ile açık adreslerini,
 2. İhtar ve ihbar konusunu,
 3. İstemde bulunanın imzasını,
 4. Tebliğ şerhini, noterin imza ve mührünü ve tarihi (Yazı ve rakam ile),
- Kapsar.

İhtarname ve ihbarnameler ilgili tarafından yazılıp tebliğ için notere getirebileceği gibi, notere de yazdırılabilir.

Defter onaylanması:

Madde 107 – Noterler, defter onaylamasını özel kanununda gösterilen şekilde yaparlar.

Özel kanununda hüküm bulunmayan hallerde defter onaylaması, defterin baş ve son sayfasına kaç sayfadan ibaret olduğu yazılmak ve her sayfası numaralanıp mühürlenmek suretiyle yapılır.

Tescil:

Madde 108 – Kanunen tescili gereken işlemler; sicil defterine, sıra numarası altında, işlemin tarih ve numarası, ilgililerin ad ve soyadları ve işlemin niteliği yazılmak suretiyle tescil edilir.

ONUNCU KISIM

Gelirleri Dağıtılacak Olan İşlemler¹¹

Noterlikler ortak cari hesabı:

Madde 109 – (Değişik: 16/11/1989 - 3588/6 md.)

Bir il, ilçe veya büyükşehir belediyesi sınırları içinde birden çok noterlik bulunması halinde, bu yerlerde her yıl, harç veya damga vergisine tabi değeri, 30.000 gösterge rakamının o yılın bütçe kanununda gösterilen memur maaş katsayısıyla çarpımı sonucunda bulunacak meblağdan fazla olan noterlik işlemlerinin yapılmasından elde edilen her çeşit ücret ve noter hissesi tutarının % 15'ini aşmamak üzere Noter Odası Yönetim Kurulunca tespit edilecek oranı alıkonulduktan sonra kalanı işlemi yapan noterlikçe, milli bir bankada açtırılan (Noterlikler ortak cari hesabı)na en geç işlemin yapıldığı günü takibeden (5) iş günü içinde yatırılır. Noterlikler ortak cari hesabı, takvim yılı başından önce o yerdeki noterliklerin bağlı bulunduğu oda yönetim kurulunca açtırılır ve durum Türkiye Noterler Birliğine bildirilir.¹²

Noterler, yukarıdaki fıkra da gösterilen noterlik işlemlerini, kanuni bir sebep olmaksızın yapmaktan hiçbir surette kaçınamazlar.

Noterlikler ortak cari hesabı:

Madde 110 – (Mülga: 16/11/1989 - 3588/17 md.)

Gelirin dağıtımı:

Madde 111 – (Değişik birinci fıkra: 23/1/2008-5728/348 md.) Bu Kanunun 109 uncu maddesi uyarınca yatırılıp ortak hesapta toplanan paralar, her üç ayda bir o yerdeki ilgili noterlere veya bu Kanuna göre görevlendirilmiş noter vekili varsa vekile, eşit miktarda ödenir. Ancak, büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde, farklı sınıftan ve birden fazla noterlik bulunması halinde, birinci sınıf noterlikler için oluşturulan ortak hesap bu sınıfa mensup noterlikler arasında; diğer sınıf noterlikler için, kuruldukları ilçenin mülkî sınırları esas alınarak oluşturulan ortak hesap ise bu sınıfa mensup noterlikler arasında, eşit miktarda dağıtılır. Ödemenin şekli oda genel kurulunun yıllık olağan toplantısında tespit edilir.

Yukarıki fıkra da gösterilen üç aylık süre dolmadan evvel, her hangi bir sebeple noterlik meslekinden ayrılan veya başka bir noterliğe naklen atanan noterin hissesi, sürenin sonu beklenilmeksizin kendisine veya mirasçılarına derhal ödenir.

¹¹ 16/11/1989 tarih ve 3588 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle bu Bölüm başlığı "Belirli Noterliklerde Yapılması Gereken İşlemler" iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

¹² 23/1/2008 tarihli ve 5728 sayılı Kanunun 347 nci maddesiyle; bu fıkra da yer alan "Bir asliye mahkemesinin yargı çevresi içinde birden çok noterlik bulunması veya bir ilin belediye sınırları içinde birden çok asliye mahkemesi yargı çevresinin yer alması halinde" ibaresi "Bir il, ilçe veya büyükşehir belediyesi sınırları içinde birden çok noterlik bulunması halinde," şeklinde değiştirilmiştir.

ONBİRİNCİ KISIM

Noterlerin Alacağı Ücret, Vergi, Harç ve Resimlerin Tahsil Şekli

BİRİNCİ BÖLÜM

Noterlerin Alacakları Ücretler

Ücret tarifiesi:

Madde 112 – Noterlerin yaptıkları işlemlere ait harç üzerinden hesaplanacak ücretleri ile vasiyetname ve vakıf senedi düzenlenmesinden alınacak ücretler, yazı, bir dilden diğer dile veya bir yazıdan diğer yazıya çevirme, karşılaştırma, tescil, emanetlerin saklanması ve kanunlarında harç, vergi ve resimlerden bağışık olduğu yazılı işlemler ile defter onaylanmasından ve kanunun ücret almayı öngördüğü sair işlemlerden alacakları ücretler ve noterlerle imzaya yetkili vekillerinin yol ödeneğinin miktarı, Türkiye Noterler Birliğinin mütalaası alındıktan sonra Adalet Bakanlığı tarafından düzenlenecek bir tarife ile tespit olunur.

Noterlik işleminin başka bir noter aracılığı ile yapıldığı hallerde, aracı notere ödenecek ücretler de tarifede gösterilir.

Tanıklık ve onaylama şerhlerinden yazı ücreti alınmaz.

(Değişik: 16/11/1989 - 3588/8 md.) Tarifede gerekli görülecek değişiklikler her takvim yılı başından geçerli olmak üzere yapılır. Yeni tarife yürürlüğe girinceye kadar eski tarife uygulanır.¹³

Sayfa hesabı:

Madde 113 – Ücretlerin alınmasında sayfa hesabı Harçlar Kanunundaki esaslara göre yapılır.

Giderin avans olarak alınması:

Madde 114 – Noterlik işleminin gerektirdiği gider ilgisinden avans olarak alınır, tahakkuk edecek miktara mahsubedilir. İşlemin derhal bitirilmesi mümkün olmayan hallerde, alınan avansa karşılık, ilgisine pulstuz bir makbuz verilir.

Kesin giderin alınması:

Madde 115 – (Değişik: 16/11/1989 - 3588/9 md.)

Kesin giderin dökümü, işleme ait kağıtların dairede kalan aslı ve örnekleri ile ilgisine verilen asıl nüshasına, asıl nüsha dairede kalmışsa verilen örneklerden birine yazılır ve Maliye ve Gümrük Bakanlığınca bastırılacak seri numaralı özel makbuzdan iki nüsha düzenlenir. Gider dökümü asıl ve örnekler için ayrı ayrı gösterilir.

Makbuzun birinci nüshası masrafi ödeyen ilgisine verilir; ikinci nüshası dairede saklanır.

¹³ 14/11/2024 tarihli ve 7532 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle, bu fıkrada yer alan “yıl Mart ayında” ibaresi “takvim yılı başından geçerli olmak üzere” şeklinde değiştirilmiştir.

Giderin paylaştırılma şekli:

Madde 116 – Aksine bir kanun hükmü veya aralarında yapılmış bir sözleşme bulunmadığı takdirde, yapılan işlemin gideri ilgililer arasında eşit olarak paylaştırılır.

Fazla alınan ücretler:

Madde 117 – (Değişik birinci fıkra: 16/11/1989 - 3588/10 md.) Noterler tarafından fazla ücret alındığı veya sarfına gerek kalmadan tebligat ücreti bulunduğu harçlara ait zamanaşımı süresi içinde anlaşılırsa, beher şahıstan fazla alınan kırk gösterge rakamının ücretin alındığı yılın Bütçe Kanunda gösterilen memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak meblağı aşan ücretler Adalet Bakanlığı tarafından ilgisine iade ettirilir ve Bakanlık, ödeme için notere yapılacak tebligattan Birliğe bilgi verir. Masrafi noter tarafından verilmek suretiyle yapılan tebligata rağmen ilgisine bir ay içinde parasını almaz veya fazla alınmış olan ücretten beher şahsa düşen kısmı yukarıda gösterilen miktar kadar veya daha az olursa, Türkiye Noterler Birliğine gönderilir. Para gönderilmediği takdirde Birlik bu husustaki kararını İcra ve İflas Kanununun ilamların icrası hakkındaki hükümleri uyarınca yerine getirtir.

Yukardaki fıkralar hükümlerinin uygulanması, ayrıca disiplin cezası verilmesine engel değildir.

İKİNCİ BÖLÜM

Harç, Vergi ve Resimlerin Tahsil Şekli

Makbuz karşılığında tahsil ve noter hissesi:

Madde 118 – Noterliklerde yapılan işlemler ve düzenlenen kağıtlar dolayısıyla özel kanunları uyarınca ödenmesi gereken vergi, resim ve harçlar ile değerli kağıt bedelleri makbuz karşılığında tahsil olunur.¹⁴

Şu kadar ki, noterler tahsil ettikleri vergi, resim ve harç tutarları üzerinden yüzde üç oranında noter hissesi alırlar.

Bu hissenin noterlere ödenmesi, beyiye aidatlarının ödenmesine ilişkin hükümler dairesinde yapılır.

(Ek fıkra:14/11/2024-7532/5 md.) Noterliklerde yapılan işlemler ve düzenlenen kâğıtlar sebebiyle ödenmesi gereken vergi, resim, harç, değerli kâğıt bedelleri, noterlik ücretleri ile diğer işlem giderleri nakit olarak veya banka kartı, kredi kartı ve benzeri kartlar kullanılmak suretiyle tahsil olunur.

Harç, vergi ve resim bedellerinin yatırılması:

Madde 119 – (Değişik birinci fıkra: 16/11/1989 - 3588/11 md.) Noterler 118 inci madde

¹⁴ 30/12/2004 tarihli ve 5281 sayılı Kanunun 43 üncü maddesiyle, 118 inci maddede yer alan “vergi, harç ve resimler” ibaresi, “vergi, resim ve harçlar ile değerli kağıt bedelleri”; 119 uncu maddenin birinci fıkrasında yer alan “vergi, resim ve harçları” ibaresi, “vergi, resim ve harçlar ile değerli kağıt bedellerini”, üçüncü fıkrasında yer alan “ vergi, resim ve harç tahsilatının” ibaresi, “vergi, resim ve harçlar ile değerli kağıt bedelleri tahsilatının” şeklinde değiştirilmiştir.

uyarınca tahsil ettikleri vergi, resim ve harçlar ile değerli kağıt bedellerini aşağıda yazılı süre içinde ilgili vergi dairesine bir beyanname ile bildirmek ve aynı süre içinde yatırmakla yükümlüdürler.¹⁴

(Değişik fıkra:14/11/2024-7532/6 md.) Bir önceki aya ait beyannameler, her ayın ilk beş iş günü içinde hazırlanır ve aynı süre içinde ilgili dairelere verilir.

(Değişik: 16/11/1989 - 3588/11 md.) Beyannamelerin, ait oldukları döneme ilişkin vergi, resim ve harçlar ile değerli kağıt bedelleri tahsilatının ayrı ayrı toplamaları ile bu dönemde yapılan işlemlerin birinci ve sonuncusunun yevmiye numarası da yazılmak suretiyle toplam sayısını gösterecek şekilde ve üç nüsha olarak düzenlenmesi zorunludur.¹⁴

(Dördüncü fıkra Mülga: 16/11/1989 - 3588/17 md.)

Noter, yatırmakla yükümlü olduğu parayı, ikinci fıkradaki süreler içinde posta veya banka havalesi ile ilgili daireye gönderebilir. Bu halde, havale makbuzu da beyanname nüshaları ile birlikte ilgili daireye ibraz edilir.

Noterlerin ilgili dairelere vereceği iki nüsha beyannameden bir nüshası ve eki makbuz nüshaları o dairede kalır. Diğer nüshaya (Kapsadığı para vezneye yatırılmıştır) veya (Kapsadığı paranın posta veya banka havalesi ile gönderildiğine dair makbuz ibraz edilmiştir) şerhleri verilerek, resmi mühür ve imza ile onaylandıktan sonra, notere geri verilir. Noter bu nüshayı 71 inci madde uyarınca vereceği aylık cetvel ile birlikte Türkiye Noterler Birliğine gönderir. Yatırdığı para için ilgili daireden alacağı makbuz noterlikte saklanır.

Beyannamenin şekil ve düzenleme tarzı ile bu maddenin uygulanma şekli Adalet ve Maliye Bakanlıklarınca müştereken hazırlanacak bir yönetmelikte belirtilir.

Zamlı yatırma:¹⁵

Madde 120 – Noterler 119 uncu maddede gösterilen süre içinde vergi, resim ve harçlar ile değerli kağıt bedellerini ilgili daireye yatırmadıkları veya bu süre içinde posta veya banka aracılığı ile ilgili daireye havale etmedikleri takdirde, yatırma için tanınan son günü izliyen ilk 30 gün içindeki yatırımlarda % 10, müteakıp her 30 gün için ise ayrıca % 2 gecikme zammı öderler. Bu zam Türkiye Noterler Birliğinin göstereceği milli bir bankadaki hesaba ödenerek alınacak 2 nüsha makbuzdan biri ilgili daireye ibraz edilmek suretiyle gecikmiş vergi, resim ve harçlar ile değerli kağıt bedelleri yatırılır. Noterin, bu makbuzu ibraz edememesi halinde, tahsilatı yapan memur keyfiyeti Türkiye Noterler Birliğine bildirir.

Vergi, resim ve harç ile değerli kağıt bedelinin ilgili daireye geç yatırılması veya hiç yatırılmaması hallerine ilişkin diğer kanunlar hükümleri saklıdır.

ONİKİNCİ KISIM

Noterlerin Sorumlulukları

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

¹⁵ 30/12/2004 tarihli ve 5281 sayılı Kanunun 43 üncü maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "Harç, vergi ve resim" ibareleri, "Vergi, resim ve harçlar ile değerli kağıt", ikinci fıkrasında yer alan "Harç, vergi ve resmin" ibaresi "vergi, resim ve harç ile değerli kağıt bedelinin" şeklinde değiştirilmiştir.

Gözetim ve denetim yetkisi:

Madde 121 – Noterlikler, Adalet Bakanlığının ve Türkiye Noterler Birliğinin gözetim ve denetimi altındadır.

Noterliklerin teftişi:

Madde 122 – Noterlikler, Cumhuriyet savcılarının devamlı denetimi altında olup, yılda en az bir defa teftiş olunurlar. Münferit sulh mahkemesi yanındaki noterlikler, bu mahkemenin bağlı bulunduğu asliye mahkemesinin Cumhuriyet savcılığının teftişine tabidirler.

(Değişik: 16/11/1989 - 3588/12 md.) Noterlikler adalet müfettişleri tarafından da teftiş edilirler. Teftiş, Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliğinde gösterilen usul ve esaslara göre yapılır.

Adalet müfettişleri ve Cumhuriyet savcıları lüzum gördükleri takdirde noterlik dairelerindeki evrak, defter ve cilt bentleri daire içinde muhafaza altına alabilirler.

(Ek: 16/11/1989 - 3588/12 md.) Türkiye Noterler Birliği, gözetim ve denetim görevini, yetkili kılacağı birlik ve Noter Odalarının yönetim kurulu başkan veya üyeleri veya kuracağı denetleme kurulu marifetiyle yerine getirir.

İşten el çekirme:**Madde 123 – (Değişik: 13/6/2000 - 4579/4 md.)**

Suç teşkil eden fiillerden dolayı haklarında Adalet müfettişi, Cumhuriyet savcısı veya ceza mahkemesi tarafından soruşturma veya kovuşturma yapılan noterler, soruşturma ve kovuşturmanın selameti bakımından Adalet Bakanlığı tarafından gerekli görüldüğü takdirde, soruşturma veya kovuşturma kesin bir karar veya hükümle sonuçlanıncaya kadar işten el çektirilirler.

Soruşturma veya kovuşturma sırasında işten el çektirilmiş olan noterin, kovuşturma sonunda 7 nci maddenin ikinci fıkrasında yazılı suçlardan biriyle mahkum olması halinde işten el çekirme, hükmün kesinleşmesine kadar devam eder.

Birinci fıkra gereğince soruşturma veya kovuşturma sırasında eli işten çektirilmemiş olup, kovuşturma sonunda ikinci fıkrada gösterilen bir suçtan hüküm giyen notere, hükmün kesinleşmesi beklenilmeksizin işten el çektirilir. İkinci fıkra hükmü bu halde de uygulanır.

Soruşturma şekli:

Madde 124 – Adalet Bakanlığı, bir noter hakkında soruşturma yapılmasını gerektiren hallerde, soruşturmayı adalet müfettişlerine veya Cumhuriyet savcılarına yaptırır.

Adalet müfettişliği ve Cumhuriyet savcılıklarına herhangi bir şikayet yapılır veya bu merciler, noterin yolsuz bir işleminden haberdar olurlarsa, derhal gerekli soruşturmayı yaparak düzenliyecekleri evrakı Bakanlığa gönderirler.

122 nci maddenin 3 üncü fıkrası soruşturma halinde de uygulanır.

Adalet Bakanlığı, yukarıki fıkralar gereğince düzenlenen soruşturma evrakının suç niteliğinde olmayıp disiplin kovuşturmasını gerektiren eylemlerle ilgili kısımlarının bir örneği, Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kuruluna intikal ettirir.

İKİNCİ BÖLÜM

Noterlere Uygulanacak Disiplin Cezaları

Genel olarak:

Madde 125 – (Değişik:4/6/2025-7550/2 md.)

Noterlere; sıfat ve görevlerinin gereklerine uymayan hâl ve hareketlerinin tespit edilmesi üzerine, durumun niteliğine ve eylemin ağırlık derecesine göre 126 ncı maddede yazılı disiplin cezalarından biri verilir.

Disiplin cezaları:

Madde 126 – (Değişik:4/6/2025-7550/3 md.)

Noterler hakkında uygulanacak disiplin cezaları uyarma, kınama, para cezası, geçici olarak işten çıkarma ve meslekten çıkarmadır.

Uyarma; notere görevinde daha dikkatli davranması gerektiğinin yazıyla bildirilmesidir. Aşağıdaki hâllerde uyarma cezası verilir:

a) Noterlik mesleğiyle ilgili genelge veya genel yazılara aykırı davranarak noterlikler arasında uygulama farklılıkları oluşmasına sebep olmak.

b) Noterlik dairesi personeli üzerinde denetim, gözetim ve disiplin görevini yerine getirmemek ve bu suretle personelin, mesleğin vakar ve onuruyla bağdaşmayan iş ve işlemler yapmasına sebep olmak.

c) Noter odasına veya Türkiye Noterler Birliğine verilmesi gereken bilgi, belge veya raporları vermemek.

d) Sözleşme yapmaksızın noterlik dairesinde personel çalıştırmak.

e) Noterlik işlemlerinden alınacak giderlerin doğru tahakkuk ve tahsili konusunda gereken özeni göstermemek veya gereken tedbiri almamak.

f) Haklı bir engeli olmaksızın 1 günden 3 güne kadar göreve gelmemek.

g) Meslektaşlarına, noterlik dairesi personeline ve görevi nedeniyle muhatap olduğu kişilere veya iş sahiplerine karşı kırıcı ve küçük düşürücü davranmak.

h) Görevli olduğu meslek organlarınca kendilerine verilen görevleri yapmamak, özensiz yapmak veya savsaklamak.

ı) Geçerli bir mazereti olmaksızın noter odası genel kurul toplantılarına veya seçimlerine ya da delege olduğu hâlde Türkiye Noterler Birliği Kongresine veya seçimlerine katılmamak.

j) Seçimlerle ilgili olarak hâkimin ve sandık kurulunun aldığı tedbirlere uymamak.

k) Noterlik çalışma saatleriyle ilgili mevzuata ve bu konuda yetkili makamlarca alınan kararlara aykırı davranmak.

l) Noterlikler ortak cari hesabına yatırılması gereken parayı süresinde yatırmamak.

m) Nitelik ve ağırlığı itibarıyla yukarıda belirtilen eylemlere benzer eylemlerde bulunmak.

Kınama; notere görevinde veya davranışında kusurlu sayıldığıının yazıyla bildirilmesidir. Aşağıdaki hâllerde kınama cezası verilir:

a) İlgililerin mevzuata uygun noterlik işlem taleplerini haklı bir neden olmaksızın karşılamamak.

b) Mahkemeler, sulh ceza hâkimliği, Cumhuriyet başsavcılığı ve soruşturmaya yetkili kılınan resmî daireler tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri geç göndermek veya göndermemek.

c) Göreve geç gelmeyi veya erken ayrılmayı alışkanlık hâline getirmek.

d) Kendisi, noterlik dairesi personeli veya kanunla yasaklanmış derecedeki yakınlarıyla ilgili noterlik işlemlerini yapmak.

e) Noterlik dairesinde bulunması gereken altyapı, tesis, donanım veya yazılımları bulundurmamak, çalıştırmamak veya uygulamamak.

f) Noterlik işlemlerinde gereğinden fazla gider almayı alışkanlık hâline getirmek.

g) Sır saklama yükümlülüğüne aykırı davranmak.

h) Türkiye Noterler Birliği adına denetim yapmakla görevli olan kişilerin bu görevlerini yapmalarına engel olmak.

ı) Haklı bir engeli olmaksızın ve kesintisiz olarak 4 günden 7 güne kadar göreve gelmemek.

j) Devrettiği noterlikte yeterli donanım, yazılım veya personel bırakmayarak bu noterliğin hizmet sunumunu zorlaştırmak.

k) Mesleğin ifası dolayısıyla tahsil edilen kamuya ait parayı süresi içinde ilgili kurumlara yatırmamak.

l) Yazıyla bildirimle rağmen Türkiye Noterler Birliği aidatını haklı bir neden olmaksızın ödememek.

m) Bu Kanunda düzenlenen seçimlerin düzen içerisinde ve sağlıklı biçimde yürütülmesi amacıyla hâkimin ve sandık kurulunun aldığı tedbirlere uymamak.

n) Nitelik ve ağırlığı itibarıyla yukarıda belirtilen eylemlere benzer eylemlerde bulunmak.

Para cezası; yirmi bin Türk lirası ile iki yüz bin Türk lirası arasında belirlenecek bir paranın Türkiye Noterler Birliğine ödenmesidir. Bu cezalar her yıl, bir önceki yıla ilişkin 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırılarak uygulanır. Aşağıdaki hâllerde para cezası verilir:

a) Emredici hükümlere aykırı noterlik işlemleri yaparak üçüncü şahıslara ya da kamuya zarar vermek.

b) Devrettiği noterlikte yeterli donanım, yazılım veya personel bırakmayarak bu noterliğin, hizmette zafiyet oluşacak şekilde yetersiz kalmasına sebep olmak.

c) Asılsız ihbar, şikayet ve suçlamalarla mesleği, meslek mensuplarını, noter odası veya Türkiye Noterler Birliği ile bunların alt birimlerini kamuoyunda küçük düşürmek.

d) Başvuru veya şikayet hakkını kötüye kullanarak Türkiye Noterler Birliği organlarını çalışamaz hâle getirmek.

e) Haklı bir engeli olmaksızın ve kesintisiz olarak 8 günden 14 güne kadar göreve gelmemek.

f) Kefil olma yasağına aykırı davranmak.

g) Reklam ve rekabet yasağına aykırı davranmak.

h) Nitelik ve ağırlığı itibarıyla yukarıda belirtilen eylemlere benzer eylemlerde bulunmak.

Geçici olarak işten çıkarma; noterlik sıfatı saklı kalmak kaydıyla noterin bir aydan altı aya kadar görevinden uzaklaştırılmasıdır. Aşağıdaki hâllerde geçici olarak işten çıkarma cezası verilir:

a) Mesleğin vakar ve onuruna aykırı veya görevin gerektirdiği güveni sarsıcı davranış ve hareketlerde bulunmak.

b) Ticari faaliyette bulunma yasağına aykırı davranmak.

c) Aracı kullanmak.

d) Nitelik ve ağırlığı itibarıyla yukarıda belirtilen eylemlere benzer eylemlerde bulunmak.

Meslekten çıkarma; noterliğe engel bir suçtan dolayı kesin hükümle mahkûm olan noterin, bir daha atanmamak üzere noterlik mesleğinden çıkarılmasıdır.

Bir üst veya alt derece disiplin cezasının uygulanması ve zamanaşımı:

MADDE 127- (Başlığı ile Birlikte Değişik:4/6/2025-7550/4 md.)

Hakkında herhangi bir disiplin cezası verilen noterin bu cezanın kesinleşme tarihinden itibaren beş yıl içinde disiplin cezası verilmesini gerektiren yeni bir fiil işlemesi hâlinde, bu fiil için bu Kanunda öngörülen disiplin cezasının bir derece ağır olanı uygulanır.

İlk defa disiplin cezası verilmesini gerektiren bir fiil işleyen ve geçmiş hizmetleri sırasında çalışmaları olumlu olan notere, meslekten çıkarma cezasını gerektiren durumlar hariç olmak üzere, verilecek disiplin cezasından bir derece hafif olanı uygulanabilir.

Meslekten çıkarma cezasını gerektiren eylemler hariç olmak üzere, disiplin soruşturmasını gerektiren eylemlerin öğrenilmesinden itibaren üç yıl geçmiş olması halinde disiplin soruşturması açılamaz. Disiplin cezasını gerektiren eylemin işlendiği tarihten itibaren beş yıl geçmiş olması halinde disiplin cezası verilemez.

Disiplin cezasını gerektiren eylemle ilgili olarak aynı zamanda ceza soruşturması veya kovuşturması açılmışsa, üçüncü fıkrada belirtilen süre yerine ceza kanunlarında belirlenen zamanaşımı süreleri uygulanır. Disiplin Kurulu tarafından kovuşturma sonucunun beklenmesine karar verilmesi halinde, mahkeme kararının kesinleşmesinden itibaren bir yıl geçmekle ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

Savunma hakkı:

Madde 128 – Noterler hakkında yapılacak disiplin kovuşturmalarında, isnat olunan hususun ilgiliye açıkça ve yazılı olarak bildirilmesi, yazılı savunmasının istenmesi ve bu savunma için en az on günlük bir süre tanınması zorunludur.

Noter olmadan önceki eylem ve hareketler ve noterliklerden ayrılanların durumu:

Madde 129 – Bir kimsenin noterliğe atanmasından önceki eylem ve hareketleri meslekten çıkarma cezasını gerektirmiş olmadıkça, disiplin kovuşturmasına konu olamaz.

Noterin noterlikten ayrılması, noterliği sırasındaki eylemlerinden dolayı disiplin kovuşturması yapılmasına engel olamaz.

Kovuşturma mercii ve kovuşturma kararı:

Madde 130 – Noterler hakkında disiplin kovuşturması, Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu tarafından yapılır.

Kurul başkan ve üyelerinden biri hakkında yapılmış olan şikayetler üzerine ilgili, kurulun bu kovuşturmayla alakalı çalışmalarına katılamaz. Bu yüzden açılacak üyelikler yedekleri tarafından, onların da engelli olmaları halinde Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunda görevli, engeli olmayan en kıdemli noter tarafından doldurulur.

Şikayetin intikali üzerine kurul evvela şikayet veya ihbar konusunun kovuşturmaya değer olup olmadığı hakkında bir karar verir.

Karar üzerine yapılacak işlem:

Madde 131 – Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu, şikayet veya ihbar konusunun kovuşturmaya değer olmadığına karar verirse, bu kararı şikayet olunan noterin çalıştığı yerdeki Cumhuriyet savcısına ve varsa şikayeteçiye tebliğ eder.

Cumhuriyet savcısı veya şikayeteçi tebliğden itibaren 15 gün içinde doğrudan doğruya veya Türkiye Noterler Birliği aracılığı ile Adalet Bakanlığına verecekleri bir dilekçe ile bu karara itiraz edebilirler. Türkiye Noterler Birliği kendisine verilen itiraz dilekçelerini derhal Adalet Bakanlığına intikal ettirir. İtiraz üzerine Bakanlık disiplin dosyasını getirterek inceler ve bir karar verir. Bakanlığın bu kararı kesindir.

Kurul, şikayet veya ihbar konusunda kovuşturma açılmasına karar vermiş yahut da kovuşturma açılmasına yer olmadığına dair verilen karar Adalet Bakanlığınca bozulmuş ise, şikayet olunan noter hakkında kovuşturmaya geçilir.

Kovuşturma açılmasına yer olmadığına dair verilen kararların kesinleşmesi halinde, aynı konuda yeniden inceleme yapılabilmesi, yeni delillerin bulunmasına ve kesinleşme tarihinden itibaren üç yıl geçmemiş olmasına bağlıdır.

Kovuşturma usulü:

Madde 132 – Kovuşturma açılması kararından sonra Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu, bir üyesini işi incelemek üzere görevlendirir.

Bu üye, delilleri toplar, gerekli gördüğü kimselerin ifadelerini yeminli olarak alır ve şikayet olunanın savunmasını da aldıktan sonra dosyayı bir rapor ile birlikte kurula verir. Bu raporun en geç üç ay içinde kurula verilmesi şarttır. Ancak işin gerektirdiğine kanaat getirildiği takdirde, bu süre kurulca iki ay daha uzatılabilir.

Kurul, raporun tevdiinden itibaren en geç iki ay içinde işi sonuçlandırmak zorundadır.

Duruşma yapılabilmesi:

Madde 133 – Kovuşturma yapan üyenin incelemesini tamamlayıp, raporunu Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kuruluna vermesinden sonra, noter talebetmiş ise, kurul, incelemenin duruşmalı olarak yapılmasına karar verir. Duruşma gizli olarak yapılır.

Davetiye tebliğine rağmen noter duruşmaya gelmez veya bir vekil göndermezse, duruşma gıyapta devam eder. Şu kadar ki, gelinmediği takdirde duruşmanın gıyapta yapılacağını davetiyeye yazılması zorunludur.

Duruşmaya, ilk incelemeyi yapan üyenin raporunu okuması ile başlanır.

Delillerin gösterilmesi, takdir ve karar çoğunluğu:

Madde 134 – Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu, delillerin ne suretle gösterileceği ve inceleneceğini, istek veya vazgeçmeyle yahut evvelce verilmiş kararlarla bağlı kalmaksızın takdir ve tayin eder.

Kararlar, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile verilir.

Tanık ve bilirkişi dinlenmesi:

Madde 135 – Tanık veya bilirkişilerin duruşmaya çağırılmasına veya üyelere biri tarafından dinlenilmesine yahut yazılı ifadesinin okunması ile yetinilmesine Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu karar verir.

Ancak, inceleme konusu olayın delili, yalnız bir tanığın kişisel bilgisinden ibaret ise, bu tanık her halde dinlenir.

Duruşma tutanağı:

Madde 136 – Duruşma tutanağı, başkanın görevlendirdiği bir üye tarafından tutulur. Duruşmadan önce veya duruşma dışında dinlenen kimselere ait tutanakların duruşmada okunması zorunludur.

İstinabe talimatının yerine getirilmesi:

Madde 137 – İstinabe yolu ile verilen talimat, dinlenilmesi istenilen kimsenin bulunduğu yere en yakın noter odası başkanı veya bunun görevlendireceği bir noter tarafından yerine getirilir.

Tanık ve bilirkişilerin çağırılması:

Madde 138 – (Değişik: 23/1/2008-5728/349 md.)

Tanıklar ve bilirkişiler Tebligat Kanunu hükümlerine göre çağırılır.

Usulüne göre çağırılıp da gelmeyen veya kanuni bir sebep olmaksızın tanıklık yahut bilirkişilikten veya yemin etmekten çekinen kimseler hakkında Ceza Muhakemesi Kanununun tanıklıkla ilgili hükümleri uygulanır. Bu fıkra hükmüne göre gerekli kararları vermeye Ankara Sulh Ceza hâkimi yetkilidir. Sulh ceza hâkimi bu kararları disiplin kurulunun tutanak örneği üzerinden verir.

Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulunca, 132 nci maddeye göre görevlendirilen üye de, çağrıya rağmen gelmeyen tanığın zorla getirilmesi hususunda sulh ceza hâkiminden karar istemeye yetkilidir.

Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu Başkan ve üyelerinin reddi ve istinkafı:

Madde 139 – Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu Başkan ve üyeleri, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda yazılı sebeplerle reddedilebilir ve istinkaf edebilirler.

Red istemi, reddi istenen üyeden başkalarının katılması ile incelenir.

Red ve istinkaf sebebiyle Kurulun toplanamaması halinde 130 uncu maddenin 2 nci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

Karar ve itiraz:

Madde 140 – Duruşmalı veya duruşmasız olarak yapılan inceleme sonunda Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu tarafından verilen kararın birer örneği ilgililere ve noterin bulunduğu yer Cumhuriyet savcısına tebliğ olunur.

İlgililer veya Cumhuriyet savcısı tebliğden itibaren 15 gün içinde, doğrudan doğruya veya Türkiye Noterler Birliği aracılığı ile Adalet Bakanlığına verecekleri bir dilekçe ile bu karara itiraz edebilirler.

İtirazı inceleme mercii ve kararların onayı:

Madde 141 – Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu, itiraz süresi sonunda, dosyanın tamamını Adalet Bakanlığına yollar; Kurul kararına itiraz edilmiş ise, itiraz dilekçesi de Bakanlığa gönderilir.

Karar Adalet Bakanlığının onayı ile kesinleşir.

Bakanlık, yukarıki fıkralara göre vereceği kararları, ilgisine ve Türkiye Noterler Birliğine tebliğ eder ve dosyayı derhal Türkiye Noterler Birliğine gönderir.

Bakanlık kararlarına karşı ilgili veya Türkiye Noterler Birliği Danıştaya başvurabilirler.

Kurul, Bakanlığın bozma kararına uymak zorundadır. Bozma üzerine verilecek karardan sonra da birinci ve ikinci fıkralar hükümleri uygulanır. Kurulun Bakanlığın bozması üzerine eski kararında ısrar niteliğinde bir karar vermesi halinde, Bakanlık gerekli disiplin kararını resen verir. Bu karar kesindir. Şu kadar ki, dördüncü fıkra gösterilenler karara karşı Danıştaya başvurabilirler. 164 üncü madde hükmü saklıdır.

Bakanlık gerekli gördüğü hallerde disiplin dosyalarını Türkiye Noterler Birliğinden getirterek inceleyebilir.

Ceza soruşturma ve kovuşturmalarının disiplin cezalarına etkisi:

Madde 142 – Noterin bir ceza kovuşturması sonunda hüküm giymiş yahut beraet etmiş olması, hakkında disiplin cezası uygulanmasına engel teşkil etmez.

Ancak, disiplin işlem ve kararına konu teşkil eden fiilinden dolayı ceza soruşturması açılmış bulunan noter hakkındaki disiplin kovuşturması, söz konusu soruşturma kesin bir karar veya hükümle sonuçlanıncaya kadar bekletilir.

Disiplin cezalarının uygulanması:

Madde 143 – Disiplin cezalarına dair kararlar kesinleşmedikçe uygulanmaz.

Tanık ve bilirkişi giderleri:

Madde 144 – Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu tarafından çağırılan her tanık ve bilirkişiye, kaybettiği zaman ve sarf ettiği çalışmaya karşılık uygun bir ücret verilebilir. Çağrıya uymak için seyahat etmek zorunluluğunda kalanlara yol masrafı ve yevmiye ödenir.

Bu giderler sonradan haksız çıkan taraftan alınır. Bir kimseye yükletilemiyen giderler Türkiye Noterler Birliği uhdesinde kalır.

Disiplin cezalarının yerine getirilmesi, para cezası ve sair giderlerin ödenme şekli:

Madde 145 – Para cezaları dışındaki disiplin cezaları Adalet Bakanlığı tarafından yerine getirilir.

Para cezasına veya giderlerin ödenmesine dair Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu kararları, İcra ve İflas Kanununun ilamların icrası hakkındaki hükümleri uyarınca Türkiye Noterler Birliği tarafından yerine getirilir. Bunlar Türkiye Noterler Birliğine gelir yazılır.

İcra takibi, genel hükümler uyarınca Birlik Başkanının vekalet vereceği bir avukat tarafından yürütülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Noter Stajiyerlerine Uygulanacak Disiplin Cezaları

Disiplin cezaları:

Madde 146 – Noter stajiyerleri hakkında verilecek disiplin cezaları şunlardır:

- A) Uyarma: Stajiyere, görevinde daha dikkatli davranması gerektiğini yazı ile bildirmektir.
- B) Kınama: Stajiyere, görevinde veya davranışında kusurlu sayıldığını yazı ile bildirmektir.
- C) Ücretten kesme: Stajiyerin aylık net ücretinin yarısını geçmiyen bir kısmının kesilmesidir.

D) Stajiyerlikten çıkarma: Stajiyerin, bir daha staja alınmamak ve noterlik meslekine atanmamak üzere stajiyerlikten çıkartılmasıdır.

127 nci madde hükmü noter stajiyerleri hakkında da, kıyasen uygulanır.

Disiplin cezasını verecek kurul ve itiraz:

Madde 147 – Noter stajiyerleri hakkındaki disiplin cezaları da Türkiye Noterler

Birliği Disiplin Kurulu tarafından verilir.

Noterlerin disiplin işlem ve kararları ile ilgili hükümler stajiyerler hakkında da aynen uygulanır. Şu kadar ki, noterlerin meslekten çıkarma cezasını, bu bölümde stajiyerlikten çıkarma cezası karşılar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Noter Katipleri ve Katip Adaylarına Uygulanacak Disiplin Cezaları

Disiplin cezaları:

Madde 148 – Noter katipleri ve katip adayları hakkında verilecek disiplin cezaları şunlardır:

A) Uyarma: Katip veya adaya daha dikkatli davranması gerektiğini yazı ile bildirmektir.

B) Kınama: Katip veya adaya, görevinde veya davranışında kusurlu sayıldığını yazı ile bildirmektir.

C) Ücretten kesme: Katibin veya adayın, aylık net ücretinin yarısını geçmiyen bir kısmının kesilmesidir.

D) Meslekten çıkarma: Katibin veya adayın, bir daha noter katibi veya katip adayı atanmamak üzere meslekten çıkartılmasıdır.

127 nci madde hükmü noter katipleri ve adayları hakkında da kıyasen uygulanır.

Disiplin cezasını verme yetkisi:

Madde 149 – Noter katiplerine veya adaylarına disiplin cezaları, yanında çalıştığı noter tarafından verilir.

Noter, karardan evvel katip veya adayın savunmasını almak zorundadır.

İtiraz:

Madde 150 – Noter, herhangi bir katibi veya katip adayı hakkında verdiği kararı, ilgiliye ve Cumhuriyet Savcısına tebliğ eder.

Bu karara karşı, ilgili katip veya aday ve Cumhuriyet Savcısı 15 gün içinde Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kuruluna itiraz edebilirler. İtiraz yapılmasa dahi, noter, itiraz süresi sonunda karara ait dosyayı incelenmek üzere Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kuruluna yollar. Kurulun vereceği kararlar kesindir.

İlgililerin bu karar hakkında Danıştaya başvurma hakkı saklıdır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Noterler, Geçici Yetkili Noter Yardımcıları, Noter Vekilleri ile Katiplerin ve Katip Adaylarının İşliyecekleri ve Bunlara Karşı İşlenecek Suçlar

Görevle ilgili suçlar:

Madde 151 – (Değişik birinci fıkra: 23/1/2008-5728/350 md.) Noterler, geçici yetkili noter yardımcıları, noter vekilleri ile noter kâtipleri ve kâtip adayları noterlikteki görevleri, Türkiye Noterler Birliği organlarında görev alan noterler ise ayrıca bu görevleri ile bağlantılı olarak işledikleri suçlardan dolayı Türk Ceza Kanununun uygulanması bakımından kamu görevlisi sayılırlar.

Türkiye Noterler Birliği Genel Sekreterliğine veya saymanlığına noter olmıyan bir kişinin seçilmesi halinde, yukarıki fıkra hükmü bu kimseler hakkında da uygulanır.

Görevlilere karşı işlenen suçlar:

Madde 152 – (Değişik: 23/1/2008-5728/351 md.)

Yukarıdaki maddede gösterilen kişilere karşı, aynı maddede yazılı görevleri yerine getirmeleri sırasında veya görevleri sebebiyle işlenen suçlarla ilgili olarak Türk Ceza Kanununun uygulanması bakımından kamu görevlisi sayılırlar.

Kovuşturma izni:

Madde 153 – Noterlerin, görevden doğan veya görev sırasında işledikleri suçlarından dolayı kovuşturma yapılabilmesi Adalet Bakanlığının iznine bağlıdır.

Kovuşturma usulü:

Madde 154 – Adalet müfettişleri veya mahalli Cumhuriyet Savcısı tarafından düzenlenen dosya, Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne tevdi olunur. İnceleme sonunda kovuşturma yapılması gerekli görüldüğü takdirde dosya, suçun işlendiği yer Ağır Ceza Mahkemesine en yakın bulunan Ağır Ceza Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığına gönderilir.

Cumhuriyet Savcısı beş gün içinde, iddianamesini düzenliyerek dosyayı son soruşturmanın açılmasına veya açılmasına yer olmadığına karar verilmek üzere Ağır Ceza Mahkemesine verir.

İddianamenin bir örneği, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun hükümleri uyarınca, hakkında kovuşturma yapılan notere tebliğ olunur. Bu tebliğ üzerine noter, kanunda yazılı süre içinde bazı delillerin toplanmasını ister veya kabule değer bir istemde bulunursa nazara alınır. Gerekirse soruşturma Başkan tarafından derinleştirilir.

Haklarında son soruşturmanın açılmasına karar verilen noterlerin duruşmaları, suçun işlendiği yer Ağır Ceza mahkemesinde yapılır.

İtiraz hakkı:

Madde 155 – 154 üncü maddede yazılı mahkemelerin tutuklama veya salıverilmeye yahut son soruşturmanın açılmasına yer olmadığına dair kararlarına karşı Cumhuriyet Savcısı veya sanık tarafından genel hükümler uyarınca itiraz olunabilir.

Bu itiraz, suçun işlendiği yer Ağır Ceza Mahkemesi hariç olmak üzere, itiraz edilen kararı veren mahkemeye en yakın Ağır Ceza Mahkemesinde incelenir.

Suçüstü hali:¹⁶

Madde 156 – (Değişik: 23/1/2008-5728/352 md.)

¹⁶ 23/1/2008 tarihli ve 5728 sayılı Kanunun 352 nci maddesiyle bu madde başlığı “Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali:” iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

Ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren bir suçtan dolayı suçüstü halinde soruşturma genel hükümlere göre yapılır.

Yasalara aykırı harekette bulunmak:

Madde 157 – (Mülga:4/6/2025-7550/5 md.)

Noterlerin işlemlerinde tahrifat yapmaları:

Madde 158 – (Değişik: 23/1/2008-5728/354 md.)

Eski tarihle evrak düzenleyen, yevmiye defterinde numara ayıran, harç, damga, kontrato veya sair vergiler ödemelerine esas olarak düzenlediği beyannamelerde yahut bunlara eklenen makbuzlarda tahrifat yapan noter görevlileri ile kâtipleri ve kâtip adayları, Türk Ceza Kanununun belgede sahtecilik suçuna ilişkin hükümlerine göre cezalandırılır.

Onuncu kısım hükümlerine aykırı eylemler:

Madde 159-I – (Değişik: 16/11/1989 - 3588/13 md.) 109 uncu maddenin birinci fıkrası uyarınca ortak işlemlere ait gelir tutarının ortak hesaba yatırılacak kısmını süresi içinde yatırmayan noterler, birinci defasında 126 ncı maddenin ikinci fıkrasının (I) bendi gereğince cezalandırılır ve cezalandırılmalarına konu olan işlemde elde ettikleri ücret ve noter hissesi tutarının tamamı alınarak bankadaki Noterlikler ortak cari hesabına yatırılır.¹⁷

II – (Değişik: 16/11/1989 - 3588/13 md.)

a) **(Değişik: 23/1/2008-5728/355 md.)** 109 uncu maddenin birinci fıkrasında belirlenen görevleri yerine getirmeyen Noter Odası yönetim kurulu başkan ve üyeleri hakkında Türk Ceza Kanununun 257 nci maddesi hükümleri uygulanır.

b) 109 uncu maddenin son fıkrasına aykırı hareket eden noter, (I) numaralı fıkra gereğince cezalandırılır.

III – (Mülga: 23/1/2008-5728/578 md.)

Gözetim ve denetimden doğan ceza sorumluluğu:

Madde 160 – Noterlik dairesinde çalışan katiplerin ve katip adaylarının görevlerinden dolayı işledikleri suçlara iştiraki bulunmayan hallerde noter, bu kimseler üzerindeki gözetim ve denetim görevini yerine getirmediği sabit olduğu takdirde, Türk Ceza Kanununun 257 nci maddesinin ikinci fıkrası hükmüne göre cezalandırılır.¹⁸

Ayrık hükümler:

Madde 161 – 153 - 155 inci maddeler hükümleri noterlerden gayri görevliler hakkında uygulanmaz.

¹⁷ 4/6/2025 tarihli ve 7550 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle bu fıkarda yer alan “(B) bendi” ibaresi “ikinci fıkrasının (I) bendi” şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁸ 23/1/2008 tarihli ve 5728 sayılı Kanunun 356 ncı maddesiyle; bu maddede yer alan “230 uncu maddesi hükmüne göre sorumludur.” ibaresi “257 nci maddesinin ikinci fıkrası hükmüne göre cezalandırılır.” şeklinde değiştirilmiştir.

ALTINCI BÖLÜM

Noterlerin Hukuki Sorumlulukları

Noterlerin Hukuki Sorumlulukları

Madde 162 – Stajiyer, katip ve katip adayları tarafından yapılmış olsa bile noterler, bir işin yapılmamasından veya hatalı yahut eksik yapılmasından dolayı zarar görmüş olanlara karşı sorumludurlar.

(Ek fıkra: 23/6/2022-7413/13 md.) Taşınmaz satış sözleşmesinin düzenlenmesinden dolayı oluşan zarardan noterler de sorumludur. Bu zararın Devlet tarafından ödenmesi hâlinde Devlet, sözleşmeyi düzenleyen notere rücu eder. Notere karşı açılacak davalar, tapu sicilinin bulunduğu yer mahkemesinde görülür.

Noter, birinci ve ikinci fıkralar gereğince ödediği miktar için, işin yapılmaması, hatalı yahut eksik yapılmasına sebep olan stajiyer veya noterlik personeline rücu edebilir.¹⁹

ONÜÇÜNCÜ KISIM

Türkiye Noterler Birliği

Genel olarak:

Madde 163 – Noterlik meslekinin amaçlarına uygun bir şekilde görülmesini, meslekin gelişmesini ve meslekdaşlar arasında birlik ve yardımlaşmayı sağlamak üzere, kamu kurumu niteliğinde ve tüzel kişiliğe sahip, Türkiye Noterler Birliği kurulur. Birliğin merkezi Ankara'dır.

(Değişik: 18/6/1997 - 4276/26 md.) Birlik ve organları, kuruluş amaçları dışında faaliyette bulunamazlar.

Birlik, amacına uygun işlerde kullanılmak üzere menkul ve gayrimenkul edinebilir.

Birlik, protokol kurallarına uygun olarak resmi törenlere katılır.

Oda Başkanlığı ve oda yönetim kurulu üyeliği görevleri ücretsiz görülür. Bu işlerde ilgili olan yolculuk ve ikamet giderleri ile diğer zaruri giderler Birlik bütçesinden ödenir.

Türkiye Noterler Birliği Başkanlığı, başkan yardımcılığı, genel sekreterliği ve saymanlığı görevleri ücretlidir. Birlik Yönetim Kurulunun Başkanlık Divanında görev almamış üyeleri ile disiplin kurulu başkan ve üyelerine katıldıkları toplantılar için huzur hakkı ödenir.

Bu kimselerden Ankara'dan başka illerden seçilenlere yolculuk ve ikamet giderleri ile diğer zaruri giderler Birlik Bütçesinden ödenir. Bunların miktarı Kongrece belli edilir.

Adalet Bakanlığının gözetim ve denetimi, organların görevden uzaklaştırılması ve görevlerine son verilmesi:

Madde 164 – (Değişik: 14/2/1984 - 2980/2 md.)

Adalet Bakanlığı, Türkiye Noterler Birliği ile Birliğin mahalli organları olan odalar üzerinde gözetim ve denetim hakkına sahiptir. Birlik ve odaların her türlü faaliyetleri ile hesap ve işlemleri adalet müfettişleri veya Cumhuriyet savcılarınca denetlenir. Denetleme

¹⁹ 23/6/2022 tarihli ve 7413 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle bu fıkarda yer alan “birinci fıkra” ibaresi “birinci ve ikinci fıkralar” şeklinde değiştirilmiştir.

usulü yönetmelikte gösterilir.

(Değişik: 18/6/1997 - 4276/27 md.) Amaçları dışında faaliyet gösteren Türkiye Noterler Birliğinin merkezdeki sorumlu organları ile noter odalarının başkan ve yönetim kurullarının görevlerine son verilmesine ve yerlerine yenilerinin seçilmesine, Adalet Bakanlığının veya bulundukları yer Cumhuriyet Başsavcılığının istemi üzerine, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince basit usule göre yargılama yapılarak karar verilir ve dava en geç üç ay içinde sonuçlandırılır.

Görevlerine son verilen organların yerine en geç bir ay içerisinde yenileri seçilir. Yeni seçilenler eskilerin süresini tamamlarlar.

Adalet Bakanlığının bu Kanun uyarınca Birlik organlarının karar ve işlemleri hakkındaki tasarruflarına, Birliğin merkez ve mahalli organları tarafından uyulması zorunludur. Bakanlık tasarruflarını, idari yargı merciinin yürütmenin durdurulmasına veya esasına ilişkin kararı veya kanuni bir sebep olmaksızın yerine getirmeyen veya eski kararda direnme niteliğinde yeni bir karar veren veya Kanunun zorunlu kıldığı işlemleri Bakanlığın uyarısına rağmen yerine getirmeyen birlik organları hakkında da yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanır.

Görevlerine son verilen organ üyelerinin kanunda yazılı ceza sorumlulukları saklıdır. Bu organların yukarıdaki fıkra gereğince görevlerine son verilmesine neden olan tasarrufları hükümsüzdür.

(Değişik: 18/6/1997 - 4276/27 md.) Ancak, milli güvenliğin, kamu düzeninin suç işlenmesini veya suçun devamını önlemenin yahut yakalamanın gerektirdiği hallerde gecikmede sakınca varsa, Birliğin merkezindeki organları ile odaların başkan ve yönetim kurulları vali tarafından faaliyetten men edilebilir. Faaliyetten men kararı, yirmidört saat içinde görevli hakimın onayına sunulur. Hakim, kararını kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, bu idari karar kendiliğinden yürürlükten kalkar.²⁰

Üyelik:

Madde 165 – Noterler, Türkiye Noterler Birliğinin tabii üyeleridir. Yaş tahdidine tabi tutulan noterler, Birliğin fahri üyesi olurlar.

Birlik Yönetim Kurulu, mesleke yararlı olmuş kişilerin fahri üyeliğe kabulüne karar verebilir.

Türkiye Noterler Birliğinin görevleri:

Madde 166 – Türkiye Noterler Birliğinin görevleri şunlardır:

1. Meslekdaşlar arasında birlik ve yardımlaşmayı sağlamak,
2. Meslekin gelişmesi için kitap ve dergi yayınlamak, konferanslar düzenlemek, milletlerarası toplantılara katılmak ve sair gerekli çalışmalarda bulunmak,
3. Noter katiplerini yetiştirmek için kurslar açmak,
4. Noterliği ilgilendiren konularda görüşünü yetkili mercilere kendiliğinden veya istek üzerine bildirmek,

²⁰ 18/6/1997 tarih ve 4276 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle bu fıkra, altıncı ve yedinci fıkraların birleştirilmesi suretiyle altıncı fıkra olarak yeniden düzenlenmiştir.

5. Uyulması zorunlu meslek kurallarını tespit ve tavsiye etmek,
6. Noter ve katiplerine, yönetmelikte gösterilecek belirli bir süre ve tutarda borç para vermek,
7. Üyelerinin ev sahibi olmaları, çocuklarının tahsillerini iyi şartlarla yapabilmeleri ve sair sosyal hizmetlerden faydalanmaları konusunda tedbirler almak,
8. Her adli yılın açılmasından evvel kendi çalışmaları ve mesleki ihtiyaçları hakkında Adalet Bakanlığına rapor vermek,
9. Noterliklere ait evrakın korunması ve saklanması için ortak tedbirler almak,
10. Birliğin taşınır ve taşınmaz malları ile paralarını Birlik amaçlarına uygun şekilde yönetmek ve işletmek,
11. Noterlerle katip ve hizmetliler arasında yapılacak sözleşmeler için tek tip sözleşme örneği hazırlamak,
12. Noterlik işlemlerinin bu kanuna uygun şekilde yapılmasını sağlamak ve özellikle kambyo senetlerinin (Çek, poliçe ve emre muharrer senet) protestoları ile sair konularda noterler arasında rekabeti önlemek amacı ile ilgili resmi ve özel kuruluşlarla temas etmek, gerekirse varılan sonuçları tarafların uymakla yükümlü olduğu bir protokole bağlamak (İlgili resmi ve özel kuruluşlar, Türkiye Noterler Birliği ile gerekli temasta bulunmaktan ve protokol düzenlemekten kaçınamazlar),
13. Noterlerin genel menfaatlerini ve meslekin ahlak, düzen ve geleneklerini korumak,
14. Noter odalarının üye sayısı ve faaliyeti göz önünde bulundurulmak suretiyle noter odalarına Birlikçe verilecek ödenek miktarını ve ödeme şeklini belli etmek,
15. (Ek: 2/3/2005-5309/5 md.; Değişik: 23/1/2008-5728/357 md.) 109 uncu madde hükümleri saklı kalmak üzere, her nevi ortak hesap paylaşım esaslarını belirlemek,
16. Kanunlarla verilmiş diğer görevleri yapmak,²¹

Türkiye Noterler Birliğinin organları:

Madde 167 – Türkiye Noterler Birliği, görevlerini organları vasıtasıyla yapar.

Birliğin organları şunlardır:

1. Türkiye Noterler Birliği Başkanı,
2. Türkiye Noterler Birliği Başkanlık Divanı,
3. Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu,
4. Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu,
5. Türkiye Noterler Birliği Kongresi,
6. Noter odaları.

Türkiye Noterler Birliği Başkanının görevleri:

Madde 168 – Türkiye Noterler Birliği Başkanının görevleri şunlardır:

²¹ 2/3/2005 tarihli ve 5309 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle, (15) numaralı bent eklenmiş olup, mevcut (15) numaralı bent olan bu bent (16) olarak teselsül ettirilmiştir.

1. Türkiye Noterler Birliğini mahkemeler ve diğer merciler önünde ve protokolde temsil etmek,
2. Başkanlık Divanına ve Yönetim Kuruluna başkanlık etmek ve kararlarını yerine getirmek,
3. 172 nci maddeye göre verilecek yetki dairesinde, Birlik adına iltizam ve iktisapta bulunmak, yüklenmelere girişmek, birliğe yapılan bağışları kabul etmek ve bütçeyi uygulamak,
4. Yabancı noter birlikleri ve hukuk kurumları ile ilişkiler kurmak ve yürütmek,
5. Kanunlarla verilmiş diğer görevleri yapmak.

Türkiye Noterler Birliği Başkanlık Divanı:

Madde 169 – Birlik Başkanı, Başkan Yardımcısı, Genel Sekreter ve Sayman, Başkanlık Divanını meydana getirirler.

Başkanlık Divanı, Yönetim Kurulunun toplantı halinde olmadığı zamanlarda, bu kurulun vereceği yetki dairesinde çalışır.

Genel Sekreter ve Sayman, dışarıdan ücretle tutulmuş bir kimse olabilir.

Birlik Başkanlık Divanı üyelerinden biri süresi dolmadan önce ayrılırsa, kalan görev süresi için, bir ay içinde yenisi seçilir.

Başkanın bulunmadığı zamanlarda veya Başkanlığın herhangi bir sebeple boşalması halinde, Başkana ait yetkilerin kullanılması ve görevlerin yerine getirilmesi Başkan Yardımcısına, onun da yokluğunda Birlik Yönetim Kurulunun meslekte en kıdemli üyesine aittir.

Birlik Genel Sekreteri, Birlik Yönetim Kurulu toplantılarına ait tutanakları düzenler, Birliğin iç çalışmaları ile yazı işlerini yönetir; Birlik kalemine gerekli direktifleri verir ve kalemin çalışmasını denetler.

Birlik Saymanı, Birliğin mallarını Birlik Başkanlık Divanının kararları gereğince yönetmeye ve para alıp vermeye, bütçenin uygulanmasına dair her türlü gözetimi yapmaya yetkilidir. Birlik Saymanı, para alma ve vermede düzenlenen kağıtları Birlik Başkanı ile birlikte imza eder.

Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu:

Madde 170 – Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu yedi üyeden kurulur ve dört yıllık bir süre için Türkiye Noterler Birliği Kongresi tarafından seçilir. Kurulun dört de yedek üyesi bulunur.

Aynı noter, Birlik Yönetim Kurulu, Birlik Disiplin Kurulu ve Oda Yönetim Kurulu üyeliklerinden birden fazlasına seçilemez.

Yönetim Kurulu, seçimini takibeden ilk toplantısında aralarında gizli oyla, bir başkan, bir başkan yardımcısı ve dışardan atama yapmıyacaksa bir de genel sekreter ile sayman seçer. Seçilen başkan aynı zamanda Türkiye Noterler Birliği Başkanıdır.

Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun seçilme usulü ve seçim dönemi:

Madde 171 – Yönetim Kurulu, meslekte en az beş yıl kıdemli olan noterler arasından

seçilir.

Haklarında noterliğe engel bir suçtan dolayı son soruşturma açılmasına karar verilmiş veya geçmiş beş yıl içinde Disiplin Kurulunca verilerek kesinleşmiş bir kararla para veya geçici olarak işten çıkarma cezalarıyla tecziye edilmiş olanlar Yönetim Kurulu üyesi seçilemezler.

(Üçüncü fıkra Mülga: 14/2/1984 - 2980/6 md.)

Oy pusulasına, seçilecek asıl üye tam sayısının yarısından en az bir fazla isim yazılması zorunludur. Bundan noksan isim yazılmış oy pusulaları geçerli değildir. Oy pusulasına seçilecek asıl üye sayısından fazla ad yazıldığı takdirde, sondan başlanarak fazla adlar hesaba katılmaz.

Adaylar, aldıkları oyların sayısına göre sıralanır. En çok oy alandan başlanmak üzere önce asıl sonra yedek üye seçilmiş olanlar bu sıraya göre tespit edilir. Oylarda eşitlik halinde meslekte kıdemi fazla olan aday, kıdemler de eşit ise bunların daha yaşlı olanı sırada öncelik kazanır. Yedek üyeler aldıkları oy sayısına göre bulundukları sıra göz önünde tutularak kurulda göreve çağırılır.

Seçim yeterliğini kaybeden Yönetim Kurulu üyelerinin görevi kendiliğinden sona erer.

Süresi dolan üye yeniden Yönetim Kuruluna seçilebilir. Şu kadar ki, asıl ve yedek üyelerin yarısı iki yılda bir yenilenir. İlk seçimden iki yıl sonra ayrılacak üyeler ad çekme ile belli olur.

Yeni seçilen yedek üyeler aldıkları oy sayısına göre sıralanarak eski yedek üyelerin altına ilave edilir.

Seçim dönemi bitmeden önce ayrılan Yönetim Kurulu üyesinin yeri en çok oy almış yedek üye ile doldurulur ve bundan sonra yapılacak ilk kongrede bir yedek üye seçilir.

Yönetim Kurulu üyelerinden biri hakkında seçilmeye engel bir suçtan dolayı kamu davası açılmış ise, dava sonuna kadar bu üye Yönetim Kurulu çalışmalarına katılamaz, yeri yedek üye ile doldurulur.²²

Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun görevleri:

Madde 172 – Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır:

1. Her odanın kendisine ait bütçe tekliflerini inceliyerek, Türkiye Noterler Birliğinin bütçesini düzenlemek ve bunu kongrenin onayına sunmak ve yürütmek,
2. Kongreye, çalışmaları hakkında rapor vermek ve kongre kararlarını yerine getirmek,
3. Türkiye Noterler Birliğinin mallarını idare etmek, iktisap ve iltizam hususlarında Başkana yetki vermek,
4. Yönetim Kurulu üyelerinin istifaları hakkında karar vermek,
5. Birlik kongresi gündemini hazırlamak,
6. Birliğin ücretli memurlarının özlük işlerini düzenlemek ve yürütmek,
7. Noter odaları ve noterler üzerinde gözetim ve denetimde bulunmak,
8. Yerli ve yabancı kongrelere gidecek delegeleri seçmek,²³

²² Bu maddede belirtilen seçimlere ilişkin işlemler ve esaslar için Ek 1 inci maddeye bakınız.

²³ Bu hükmün uygulanmasında ek 2 nci maddeye bakınız.

9. Meslek hakkında ilgili makamlara rapor vermek,
10. Yetkili organı gösterilmeksizin Türkiye Noterler Birliğine kanunla verilen görevleri yapmak,
11. Kanunlarla verilmiş diğer görevleri yapmak.

Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu toplantıları ve karar yeter sayısı:

Madde 173 – Birlik Yönetim Kurulu ayda bir defa olağan toplantı yapar. Başkan veya Yönetim Kurulu üyelerinden birinin isteği ile Kurul, acele hallerde her zaman olağanüstü toplantıya çağırılabilir.

Her toplantı sonunda, gelecek toplantının günü kararlaştırılır. Toplantı günü, üyelere çağrı mektubu ile bildirilir. Engeli olanlar, bunu en az yedi gün önce ve yazı ile Başkanlık Divanına bildirirler.

Belgeye bağlanmış haklı bir engele dayanmaksızın üst üste üç toplantıya gelmiyen üye istifa etmiş sayılır.

Birlik Yönetim Kurulu, üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verir. Şu kadar ki, Yönetim Kurulunda karar verilebilmesi için, en az dört üyenin bir oyda birleşmesi şarttır. Oylarda eşitlik halinde, Başkanın bulunduğu taraf üstün sayılır.

Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu:

Madde 174 – Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu, Birlik Kongresi tarafından kendi üyeleri arasından gizli oyla seçilen beş üyeden kurulur. Ayrıca üç de yedek üye seçilir.

Kurul, seçimden sonraki ilk toplantısında kendi üyeleri arasından bir başkan seçer.

Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu üyeleri dört yıl için seçilir. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir.

171 inci maddenin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9 ve 10 uncu fıkraları hükümleri burada da kıyasen uygulanır.²⁴

Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulunun görevleri ve toplantıları:

Madde 175 – Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu bu kanunla ve yönetmelikle kendisine verilmiş olan işleri görür.

Kurul ayda bir defa olağan olarak toplanır. Birlik Başkanının veya Disiplin Kurulu Başkan yahut üyelerinden birinin isteği ile kurul acele hallerde her zaman olağanüstü toplantıya çağırılabilir.

173 üncü maddenin 2 ve 3 üncü fıkraları Disiplin Kurulu hakkında da kıyasen uygulanır.

Disiplin Kurulu, üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve en az üç üyenin bir oyda birleşmesi ile karar verilir. Oylarda eşitlik halinde Başkanın bulunduğu taraf üstün sayılır.

²⁴ Bu maddede belirtilen seçimlere ilişkin işlemler ve esaslar için ek 1 inci maddeye bakınız.

Türkiye Noterler Birliği Kongresi:

Madde 176 – Türkiye Noterler Birliğinin en yüksek organı Birlik Kongresidir.

Birlik Kongresi, noter odaları genel kurulları tarafından seçilen ikişer noter ile noter odaları başkanlarından kurulur. Noter sayısı 10 dan fazla olan noter odaları, 10 dan fazla her 10 noter için ayrıca bir delege seçerler. Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri delege seçilemez. Ancak, bunlar kongrenin tabii üyesi olup, Yönetim Kurulunun faaliyet raporu ile ilgili kararlarda oylamaya katılamazlar.

İmkan olduğu takdirde aynı sayıda yedek üye de seçilir.

Oda Yönetim Kuruluna seçilme yeterliği bulunmayan noterler, delege seçilemezler.

Birlik Kongresi her yıl Haziran ayının ilk haftası içinde toplanır. Toplantı günü, yeri ve gündem Türkiye Noterler Birliği Başkanı tarafından en az otuz gün önce gazetelerle ilan edilir; ayrıca noter odalarına da bildirilir.

Birlik Kongresi, Adalet Bakanlığının ve birlik üyesi noterlerin onda birinin yazılı istemi üzerine olağanüstü toplantıya çağrılır. Birlik Yönetim Kurulu da gerekli gördüğü takdirde, kongreyi olağanüstü toplantıya çağırabilir. Olağanüstü toplantı istemlerinin, bu kanunda yazılı görevlere uygun görüşme konusunu kapsamaması şarttır.

Kongrenin toplantı ve karar yeter sayısı:

Madde 177 – Birlik Kongresinin toplanabilmesi için, delegelerin çoğunluğunun hazır olması lazımdır. Toplantı günü çoğunluk olmazsa, ertesi günü mevcut delegelerle toplantı yapılır. Şu kadar ki, üyelerinin en az dörtte biri katılmadıkça toplantı ve görüşme yapılamaz.

Birinci fıkrada yazılı yeter sayının elde edilememesi halinde, toplantı bir ay geçmemek üzere başka bir güne bırakılır. Bu ikinci toplantıya da üyelerin en az dörtte biri katılmadığı takdirde, toplantı bu sayı elde edilinceye kadar bir ay sonraki tarihlere bırakılır.

(Ek: 14/2/1984 - 2980/3 md.) Birlik Kongresinin seçimle ilgili toplantısına katılmak ve oy kullanmak zorunlu olup geçerli bir mazereti olmaksızın katılmayanlar ile oy kullanmayanlar Birlik Disiplin Kurulunca cezalandırılırlar.

Birlik Kongresi Başkanlık Divanı, bir başkan, bir başkanvekili ve dört katipten kurulur. Birlik Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri Birlik Kongresi Başkanlık Divanına seçilemezler.

Birlik Kongresi toplantıya katılanlar sayısının salt çoğunluğu ile karar verir. Şu kadar ki, 166 ncı maddenin 10 uncu bendinde gösterilen konudaki kararlar ancak Birlik Kongresi üye tamsayısının salt çoğunluğu ile alınabilir. Oylarda eşitlik halinde Birlik Kongresi Başkanının bulunduğu taraf çoğunlukta sayılır.

Kongrenin görevleri:

Madde 178 – Birlik Kongresinin görevleri şunlardır:

1. Yönetim Kurulunun faaliyet raporunu incelemek, kabul etmek ve faaliyetini tasvip etmediği takdirde yeniden seçim yapmak,

2. Bütçeyi görüşmek ve onaylamak,
3. Türkiye Noterler Birliğinin görevlerine giren diğer işleri, gündeme dayanarak veya üyelerin teklifi üzerine görüşüp karara bağlamak,
4. Birlik Yönetim ve Disiplin Kurulu üyelerini seçmek,
5. Noterlerin ödiyecekleri giriş paralarını ve aidatı tespit etmek,
6. Birlik Başkanı, Başkan Yardımcısı, Genel Sekreter ve Saymanın ücretleri ile Yönetim ve Disiplin Kurulları üyelerine verilecek huzur hakları miktarını ve ödeme şeklini tespit etmek.
7. Kanunlarla verilmiş diğer görevleri yapmak.

Noter odaları:

Madde 179 – Üç veya daha fazla noterlik bulunan her belediye hududu içinde bir noter odası kurulur.

Adalet Bakanlığı, noter odası kurulamıyan yerlerdeki noterliklerin hangi odaya bağlanacağını tayin eder ve 10 dan az noter bulunan yerlerdeki noterleri zorunlu gördüğü hallerde başka bir odaya bağlayabilir.

Odaya kaydolma zorunluluğu:

Madde 180 – Noter odaları, Türkiye Noterler Birliğinin bölgesel organlarıdır.

Her noter, bölgesi içinde bulunduğu noter odasına kaydolmak zorunludur.

Noter odalarının görevleri:

Madde 181 – Noter odalarının görevleri şunlardır:

1. Meslekin gelişmesi için gereken tedbirlere girişmek,
2. Noterlerle katip, katip adayları ve hizmetliler arasındaki hizmetle ilgili anlaşmazlıkları ilgililerden birinin başvurması üzerine çözümlemeye çalışmak,
3. Açılacak noterliklerin yerinin tespitinde ve mevcut bir noterliğin yerinin değiştirilmesinde Adalet Bakanlığına düşüncesini bildirmek,
4. Noterlik dairelerinin iç düzeninin yönetmelik hükümlerine uygunluğunu temin etmek için yardımlarda bulunmak,
5. Ölen noterlerin mirasçılarının haklarını korumak bakımından noterlik dairesinin devir ve tesellümünde gereken tedbirlere başvurmak,
6. Birlik Kongresine delege göndermek,
7. Türkiye Noterler Birliğinin vereceği görevleri yapmak,
8. Kanunlarla verilmiş diğer görevleri yerine getirmek.

Noter odalarının örgütü:

Madde 182 – Noter odaları:

1. Noter odası başkanı,
2. Noter odası yönetim kurulu,

3. Noter odası genel kurulundan meydana gelir.

Noter Odası Başkanının görevleri:

Madde 183 – Noter Odası Başkanının görevleri şunlardır:

1. Türkiye Noterler Birliği Başkanının vereceği yetkiye dayanılarak her türlü merciler önünde birliği temsil etmek,
2. Protokolde Odayı temsil etmek,
3. Noter Odası Yönetim Kuruluna Başkanlık etmek ve verilecek kararları uygulamak.

Noter odası yönetim kurulu:

Madde 184 – Noter Odası Yönetim Kurulu, noter odası başkanı ile iki üyeden kurulur.

Başkan ve üyeler genel kurul tarafından verilen oyların çoğunluğu ile ve iki yıl için seçilir. Üçten fazla noter bulunan odalarda bir, 10 dan fazla noter bulunan odalarda da iki yedek üye seçilir.²⁵

Başkanlığa ve yönetim kurulu asıl ve yedek üyeliğine seçilebilmek için noterliğe engel bir suçtan dolayı hakkında son soruşturma açılmasına karar verilmiş bulunmamak veya beş yıl içinde noterlik meslekinde geçici olarak işten çıkarma cezası almış olmamak gereklidir. Başkan ve üyelerden birinin seçim devresi içinde kesinleşmiş bir geçici olarak işten çıkarma cezası ile tecziyesi halinde bu görevi kendiliğinden sona erer.

Başkanın bulunmadığı zamanlarda veya başkanlığın herhangi bir sebeple boşalması halinde, başkana ait yetkilerin kullanılması ve görevlerin yerine getirilmesi oda yönetim kurulunun meslekte en kıdemli üyesine aittir. 171 inci maddenin 9 ve 10 uncu fıkraları hükümleri oda yönetim kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanır.

Noter odası yönetim kurulunun görevleri:

Madde 185 – Noter odası yönetim kurulunun görevleri şunlardır:

1. Odanın gider bütçesi teklifini düzenlemek ve bunu genel kurulun onayına sunmak,
2. Noter odası genel kuruluna çalışmaları hakkında rapor vermek ve genel kurul kararlarını yerine getirmek,
3. Yetkili mercii gösterilmeksizin odaya verilen görevleri yerine getirmek,
4. Kanunlarla verilmiş diğer görevleri yapmak,

Noter odası genel kurulu:

Madde 186 – Noter odası genel kurulu odaya kayıtlı noterlerden ibarettir.

(Değişik birinci cümle: 16/11/1989 - 3588/14 md.) Genel kurul her sene Nisan ayı içinde toplanır. Toplantı yeri ve zamanı ile gündemi, en az bir ay önce üyelere noter odası başkanı tarafından bildirilir.

Genel kurul, Adalet Bakanlığının veya odaya kayıtlı noterlerden beşte birinin yazılı

²⁵ Bu hükmün uygulanmasında ek 1 inci maddeye bakınız.

istemi üzerine olağanüstü toplantıya çağrılır. Şu kadar ki, toplantı isteminde bulunan noterlerin sayısı ikiden aşağı olamaz.

Yönetim kurulu da gerekli gördüğü hallerde genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir.

176 ncı maddenin son fıkrası hükmü oda genel kurulu hakkında da uygulanır.

Noter odası genel kurul toplantısı:

Madde 187 – Toplantının yapılabilmesi için üyelerin çoğunluğunun hazır bulunması lazımdır. Toplantı günü çoğunluk olmazsa ertesi günü mevcut üyeler ile toplantı yapılır.

(Değişik: 14/2/1984 - 2980/4 md.) Noter Odası Genel Kurulunun seçimle ilgili toplantısına katılmak ve oy kullanmak zorunlu olup geçerli bir mazereti olmaksızın katılmayanlar ile oy kullanmayanlar Birlik Disiplin Kurulunca cezalandırılırlar.

Gündem dışında başkan ve yönetim kurulu üyelerinin seçilmesi ve 188 inci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca üyelerin tekliflerinin görüşülebilmesi için odaya kayıtlı üyelerin çoğunluğunun hazır bulunması lazımdır.

Genel kurul başkanlık divanı, bir başkan ve iki katipten teşekkül eder. Şu kadar ki, üye sayısı (10) dan az olan odaların genel kurulunda, başkanlık divanı bir başkan ve bir katipten kurulur.

(Değişik: 14/2/1984 - 2980/4 md.) 177 nci maddenin son fıkrası hükmü, noter odası genel kurulu hakkında da uygulanır.

Noter odası genel kurulunun görevleri:

Madde 188 – Noter odası genel kurulunun görevleri şunlardır:

1. Noter odası yönetim kurulunun çalışma raporunu incelemek, kabul etmek ve çalışmasını onaylamadığı takdirde yeniden seçim yapmak,
2. Odanın gider bütçesi teklifini görüşmek ve onaylamak,
3. Odanın görevlerine giren diğer işleri gündeme dayanılarak veya üyelerin teklifi üzerine görüşülüp karara bağlamak,
4. Oda yönetim kurulunu seçmek,
5. Kanunlarla verilmiş diğer görevleri yapmak.

Türkiye Noterler Birliğinin gelirleri:

Madde 189 – Türkiye Noterler Birliğinin gelirleri şunlardır:

1. Her üyenin vereceği giriş parası,
2. Aylık gayrisafi gelirin % 1 inden aşağı olmamak üzere ödenecek aidat,
3. Bağış,
4. Boşalan noterliklerden elde edilen gelir,
5. Noterlerin geçici olarak işten çıkarma cezası almaları halinde 34 üncü madde uyarınca elde edilecek gelir,

6. 117 nci maddenin ikinci fıkrası uyarınca gönderilecek paralar,
7. Noter emanet paralarının faizleri ile bu paralarla ilgili sair gelirler,
8. 120 nci madde uyarınca ödenecek zamlar,
9. 126, 146 ve 148 inci maddelerin (C) bentleri uyarınca tahsil edilecek paralar,
10. Birlik neşriyatının ve taşınmaz mallarının getireceği gelir,
11. Türkiye Noterler Birliğinin bu kanun hükümleri uyarınca girişeceği işlerden sağlanacak diğer gelirler.

(Ek fıkra:14/11/2024-7532/7 md.) Araç sicil ve tescil sistemi veri tabanında yer alan bilgilerin 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun ek 18 inci maddesi çerçevesinde kişi ve kurumlarla paylaşılması karşılığında sorgu veya dönen kayıt başına Türkiye Noterler Birliğince iki Türk lirası işlem katılım payı alınır. Bu miktar her yıl, bir önceki yıla ilişkin 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırılarak uygulanır. Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden katılım payı alınmaz. Katılım payından muaf olan diğer kişi ve kurumlar ile bu fıkranın uygulanmasına ilişkin hususlar yönetmelikle belirlenir.

Tebliğ usulü:

Madde 190 – Türkiye Noterler Birliği ve odaların tebligatı, Tebligat Kanunu hükümleri uyarınca yapılır.

ONDÖRDÜNCÜ KISIM

Yabancı Memleketlerde Noterlik İşleri

Yetkili merci:

Madde 191 – Yabancı memleketlerde noterlik işleri, konsoloslardan tarafından görülür.

Daire:

Madde 192 – Yabancı memleketlerde noterlik görevi bu kanunun noterlik işlemlerine ilişkin hükümleri uyarınca konsolosluk binası içinde görülür.

Uygulanmıyacak hükümler:²⁶

Madde 193 – Bu kanunun 41, 51, 53, 54, 55, 60, 61, 68 ila 70, 72 ila 76, 78 ila 108, 113 ila 116 ve 198/A maddeleri ile ondördüncü kısımdaki maddeler dışında kalan hükümleri, konsoloslardan hakkında uygulanmaz.

Noter ücretinin alınmaması:

Madde 194 – Yabancı memleketlerde noterlik görevi yapanlar, noter ücreti alamazlar.

²⁶ 2/12/2014 tarihli ve 6572 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle, bu maddede yer alan “116 ncı” ibaresi “116 ve 198/A” şeklinde değiştirilmiştir.

İmza ve mühür onaylanması:

Madde 195 – Yabancı memleketlerde usulü uyarınca yapılan noterlik işlemlerinin altındaki o memleketin yetkili merciinin imza ve mühürü, konsolos tarafından onanır. Özel kanun hükümleri saklıdır.

ONBEŞİNCİ KISIM

Çeşitli Hükümler

Göreve son verme:

Madde 196 – (Değişik: 16/11/1989 - 3588/15 md.)

Noterin, 7 nci maddenin ikinci bendi hariç olmak üzere, bu maddede yazılı yetenek ve şartlardan birini kaybetmiş olması veya Adalet müfettişleri tarafından yapılan teftişler sonunda hakkında düzenlenen, birbirini izleyen son iki hal kağıdında meslekte yeterli olmadığı belirtilmiş ve son teftiştten itibaren en az altı ay hizmet gördükten sonra yaptırılacak üçüncü teftişte de Adalet Müfettişinin meslekte yeterli olmadığı kesin kanısına varmış olması halinde Adalet Bakanlığınca görevine son verilir.

Noterlere ait hükümlerin uygulanması:

Madde 197 – Noterlere ait hükümler, aşağıdaki hususlar ve kanundaki diğer ayrıcalıklar saklı kalmak üzere, bu kanun uyarınca görevlendirilen noter vekilleri ile geçici yetkili noter yardımcıları hakkında da uygulanır.

(Değişik ikinci fıkra: 2/3/2005-5309/6 md.) Noterlere vekalet eden icra müdürü, icra müdür yardımcısı ve adalet memurları ile geçici yetkili noter yardımcıları hakkında noterlik görevlerinden dolayı verilen meslekten çıkarma cezası, bunların esas görevlerinden de çıkarılmalarını gerektirir.

Notere vekalet eden noter stajyeri hakkında 146 ncı ve noter katibi hakkında 148 inci maddede yazılı disiplin cezaları uygulanır.

Noter vekilleri, normal noterlik işlemlerinin görülmesi dışında, noterin yazılı muvafakati alınmadıkça noterliğin durumuna ve noterin mamelekine tesir edecek şekilde bir tasarıfta bulunamazlar.

(Değişik beşinci fıkra: 2/3/2005-5309/6 md.) Bu Kanunun noterlerin atanması, Türkiye Noterler Birliği, topluluk sigortası, hastalık ve izne ilişkin hükümleri icra müdürü, icra müdür yardımcısı ve adalet memurlarından tayin edilen noter vekilleri ile geçici yetkili noter yardımcıları hakkında uygulanmaz.

Yönetmelik:

Madde 198 – Noterlik Kanununun uygulanması hususlarını gösteren yönetmelik ile aşağıdaki hususlar düzenlenir:

1. Noterlik dairesinin yerinin tespiti ve değiştirilmesi,
2. Noterlik dairesinin iç düzeni,
3. Noterlik dairesinin çalışma şekli,

4. Tutulacak defterler,
5. Evrak belge ve defterlerin korunması,
6. Noterlikte kullanılacak mühürün şekli ve kullanma tarzı,
7. Noterlik stajının şekli,
8. Stajiyerlerin görevleri,
9. Stajiyer defteri ve defterlerden kaydın silinmesi,
10. Stajiyere, başkatibe ve katiplere imza yetkisinin ne şekilde verileceği,
11. Noterlik teminatının yatırılacağı bankalar,
12. Katip ve hizmetlilerin görevleri,
13. Noterler ortak cari hesabı ile bu hesaptaki gider ve gelirlerin dağıtımı,
14. Noterlerin teftişlerinin ne suretle yapılacağı, raporda ve hal kağıdında nelerin bulunacağı, Cumhuriyet savcılar tarafından düzenlenen raporların Adalet Bakanlığına gönderilmesi gereken süre,
15. Noter ve katiplerine borç para verilmesi,
16. Kanunda düzenlenmesi yönetmeliğe bırakılan veya kanun hükümlerinin uygulanmasını sağlamak için yönetmelikte düzenlenmesi gereken diğer hususlar.

Elektronik işlemler:

Madde 198/A- (Ek: 2/12/2014-6572/6 md.)

Bu Kanunda öngörülen işlemler, elektronik ortamda güvenli elektronik imza kullanılarak da yapılabilir. Ancak, düzenleme şeklinde yapılması zorunlu tutulan işlemler ile irade beyanlarının alınmasına ilişkin işlemlerde güvenli elektronik imza kullanılabilmesi için ilgililerin noter huzurunda olmaları gerekir.

Elektronik ortamda güvenli elektronik imza kullanılarak noter huzurunda veya huzurda olmadan yapılabilecek noterlik işlemleri, el yazısıyla imzalanarak hazırlanan ve güvenli elektronik imzayla Türkiye Noterler Birliğinin Bilişim Sistemine kaydedilen noterlik işlemleri ile 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununda tanımlanan zaman damgası kullanılmasının zorunlu olduğu noterlik işlemleri yönetmelikle düzenlenir. Belirlenen bu noterlik işlemlerine ilişkin tüm bilgi ve belgeler güvenli elektronik imzayla elektronik ortamda işlenebilir, saklanabilir ve gerektiğinde ilgili diğer kişi veya kurumlara elektronik ortamda gönderilebilir. Ayrıca 61 inci maddede düzenlenen tespit işleri güvenli elektronik imza ile elektronik ortamda da yapılabileceği gibi aynı usulle elektronik ortamdaki durum, görüntü, işlem veya benzeri her türlü verinin tespiti de yapılabilir.²⁷

Noterler tarafından yapılan tüm işlemlere dair bilgi ve belgeler Türkiye Noterler Birliğinin Bilişim Sisteminde kaydedilir ve saklanır. Güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgelerde kanunlarda belirtilen mühürleme işlemi uygulanmaz ve ayrıca suret aranmaz. Güvenli elektronik imza ile oluşturulan belge, talep edilmedikçe ayrıca fiziki olarak

²⁷ 14/11/2024 tarihli ve 7532 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle, bu fıkranın birinci cümlesine “yapılabilecek noterlik işlemleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “, el yazısıyla imzalanarak hazırlanan ve güvenli elektronik imzayla Türkiye Noterler Birliğinin Bilişim Sistemine kaydedilen noterlik işlemleri” ibaresi eklenmiştir.

düzenlenmez. Elektronik ortamdan fiziki örnek çıkartılması gereken hâllerde belgenin aslının aynı olduğu belirtilerek noterlikçe imzalanır ve mühürlenir. Güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgenin elle atılan imzalı suretiyle çelişmesi hâlinde noterlerin kullandığı bilişim sisteminde kayıtlı olan güvenli elektronik imzalı belge esas alınır.

Noterlik işlemlerinin elektronik ortamda yapılması sırasında işlenen kişisel verilerin korunması ve bilgi güvenliğinin sağlanması için gerekli tedbirler alınır.

Elektronik ortamda yapılacak noterlik işlemlerine ilişkin ücretler, 112 nci maddeye göre düzenlenecek tarifiede gösterilir.

İkinci fıkra uyarınca elektronik ortamda yapılabilecek bir noterlik işleminin bir belgeye dayanması hâlinde; belge sureti, taraflar, vekilleri veya temsilcileri tarafından güvenli elektronik imza ile imzalanarak elektronik ortamda notere gönderilebilir. Ancak belge aslının fiziki olarak ibrazının zorunlu olduğu hâllerde elektronik ortamda yapılan başvuru sonrasında belge aslı yönetmelikte belirlenen süre içinde notere ibraz edilir.

Birlik, noter odaları ve noterlik personeli ile noterlere dağıtılacak nitelikli elektronik sertifikalar, Türkiye Noterler Birliği tarafından temin edilerek dağıtılır.

Noterlik işlemlerinin elektronik ortamda yapılmasına, saklanmasına ve paylaşılmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte düzenlenir.

Yabancı memleketlerde, noterlik işlemlerinin elektronik ortamda yapılması için sağlanması gerekli olan teknik ve idari şartlara dair usul ve esaslar yönetmelikte düzenlenir.

Bu madde kapsamında hazırlanacak yönetmelik, Dışişleri Bakanlığı, Türkiye Noterler Birliği ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun görüşleri alınarak Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılır.

İmza ve mühür onaylanması:

Madde 199 – Türkiye’de usulüne uygun olarak yapılan ve yabancı bir memlekette kullanılacak olan işlemin altındaki noterin imza ve mühürünü, herhangi bir il veya ilçenin en büyük mülki amiri onaylar.²⁸

İşlemlerin formülleri:

Madde 200 – Noterlik işlemlerinin formülleri noter odalarının ve Maliye Bakanlığının mütalaası alınarak Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu tarafından hazırlanır ve Adalet Bakanlığınca onaylandıktan sonra Türkiye Noterler Birliğince bütün noterliklere dağıtılır.

Birinci fıkraya göre hazırlanan formüller tasdik tarihinden itibaren dört yıl süre ile geçerli olup, bu sürenin sonunda, aynı süre ile yürürlükte kalması veya değiştirilmesi, Birlik Kongresinin süre bitiminden önceki son toplantısında kararlaştırılır.

²⁸ 21/11/2024 tarihli ve 7533 sayılı Kanunun 15 inci maddesi ile bu fıkrafta yer alan “noterliğin bulunduğu yer valiliği” ibaresi “herhangi bir il veya ilçenin en büyük mülki amiri” şeklinde değiştirilmiştir.

Topluluk sigortasına girmek zorunluluğu:

Madde 201 – (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)

Topluluk sigortasına giremiyen noterler:

Madde 202 – (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)

Tip sözleşmesinin hazırlanması ve değıştirilmesi:

Madde 203 – (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)

Prim borcunu ve noter aidatını ödememenin sonucu:²⁹

Madde 204 – Topluluk sigortası primlerini, topluluk sözleşmesinde gösterilen zamanda ödemeyen notere, birikmiş prim borcunu sözleşmedeki şartlar dairesinde ödeyinceye kadar işten el çektirilir.

Noter odası başkanı, prim borcunu süresi içinde ödemeyen noterin adını derhal Adalet Bakanlığına bildirir.

Topluluk sigortası primini ödememenin sonucu, prim borçlusu noterin şahsına munhasır olup, bu sonucun aynı topluluk sigortasına katılmış olan diğer noterlere veya noter odasına sirayeti hakkında bir hüküm sözleşmeye konulamaz.

(Ek: 16/11/1989 - 3588/16 md.) Türkiye Noterler Birliğine olan noter aidatı borcunu Birlikçe yapılan tebligata ve verilen süreye rağmen ödemeyen noterler, Birliğin talebi üzerine aidat borcunun tamamının faiziyle birlikte ödenmesine kadar Adalet Bakanlığınca işten el çektirilir. Yalnızca bu sebeplerden dolayı işten el çekirme halinde o dönemin noterlik aidatı ve vekilin ücreti ayrıldıktan sonra kalan safi noterlik geliri, vekil tarafından birikmiş aidat borcunun ödenmesinde kullanılır ve artan olursa bu miktar notere verilir.

Emekliliğe tabi görevden önceki noterliğin kıdeme sayılması:

Madde 205 – Bu kanun gereğince topluluk sigortasına girmiş olup sigortalılığı devam eden bir noter emekliliğe tabi bir görev veya hizmete atandığı yahut seçildiğinde, sigortalılığına esas alınan noterlik süresinin üçte ikisi kıdemine eklenerek intibakı yapılır ve görev veya hizmet aylığı ile emeklilik keseneğine esas aylığı yükseltilir.

Meslek değıştirme:

Madde 206 – Bu kanun veya Avukatlık Kanununa göre topluluk sigortasına tabi bulunan kimselerin, kendilerine ihtiyarlık sigortası aylığı bağlanmadan, Noterlik veya Avukatlık mesleklerinin birinden ayrılıp diğerine geçmeleri halinde, yeni girdikleri meslekteki sigortalılıkları, ayrıldıkları meslekte geçen sigortalılıklarının devamı sayılır. Şu kadar ki, ilgili yeni mesleke girdiği tarihten itibaren, o mesleke ait topluluk sigortası sözleşmesi hükümlerine tabi olur.

²⁹ 16/11/1989 tarih ve 3588 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu Madde başlığı "Prim borcunu ödememenin sonucu " iken metne işlendiği şekilde değıştirilmiştir.

Yukarıki fıkra hükmü, bu kanunun geçici 14 üncü maddesi veya Avukatlık Kanununun geçici 1 inci maddesinden faydalanabilecek durumda olup bu maddelerdeki en az sigortalılık süresini ve prim ödeme yükümlülüğünü tamamlayamadan meslek değiştirenler hakkında da uygulanır.

Harçlar Kanununun değişen maddesi:

Madde 207 – (2/7/1964 tarih ve 492 sayılı Kanunun 72 nci maddesinin değiştirilmesiyle ilgili olup, adı geçen Kanunun ilgili yerine işlenmiştir.)

Yürürlükten kaldırılan kanun ve hükümler:

Madde 208 – Bu kanunun geçici maddelerindeki intikal hükümleri saklı kalmak üzere 3456 sayılı Noterlik Kanunu ile onu değiştiren kanunlar ve 2 Temmuz 1964 gün, 492 sayılı Harçlar Kanununun 48 ve 51 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Seçimlerin yapılması:

Ek Madde 1 – (Ek: 14/2/1984 - 2980/5 md.)

Türkiye Noterler Birliğinin merkez organları ile noter odalarının yönetim kurulu ve başkanlarının bu Kanuna göre gizli oyla yapılacak seçimlerine ilişkin işlemler, aşağıdaki esaslara göre yargı gözetimi altında gerçekleştirilir.

Seçim yapılacak kongre ve genel kurul toplantısından en az 15 gün önce, seçime katılacak noterleri belirleyen liste, toplantının gündemi, yeri, günü, saati ile çoğunluk olmadığı takdirde yapılacak ikinci toplantıya ilişkin hususları belirten bir yazı ile birlikte üç nüsha olarak o yer ilçe seçim kurulu başkanı olan hakime tevdi edilir. Bir yerde birden fazla ilçe seçim kurulu bulunduğu takdirde görevli hakim Yüksek Seçim Kurulunca belirlenir. Toplantı tarihleri, gündemde yer alan diğer konular gözönünde bulundurularak, görüşmelerin bir Cumartesi akşamına kadar sonuçlanmasını ve seçimlerin ertesi gün olan Pazar gününün dokuz-onyedi saatleri arasında yapılmasını sağlayacak şekilde düzenlenmesi zorunludur.

Hakim, gerektiğinde ilgili kayıt ve belgeleri de getirip incelemek suretiyle varsa noksanları tamamlattırdıktan sonra seçime katılacak noterleri belirleyen liste ile yukarıdaki fıkarda belirtilen diğer hususları onaylar. Onaylanan liste ile toplantıya ilişkin diğer hususlar adalet dairesi ile birlik veya ilgili odanın ilan yerinde asılmak suretiyle üç gün süre ile ilan edilir.

İlan süresi içinde listeye yapılacak itirazlar hakim tarafından incelenir ve en geç iki gün içinde kesin olarak karara bağlanır.

Bu suretle kesinleşen listeler ile toplantıya ilişkin diğer hususlar onaylanarak Türkiye Noterler Birliğine veya Noter Odasına gönderilir.

Hakim, kamu görevlileri veya aday olmayan noterler arasından bir başkan ile iki üyeden oluşan bir seçim sandık kurulu atar. Aynı şekilde ayrıca üç yedek üye de belirler. Seçim sandık kurulu başkanının yokluğunda kurula yaşlı üye başkanlık eder.

Seçim sandık kurulu, seçimlerin kanunun ngrdėđ esaslara göre yürütülmesi, yönetimi ve oyların tasnifi ile görevli olup, bu görevleri seçim ve tasnif işleri bitinceye kadar aralıksız olarak devam eder.

Seçimlerde kullanılacak araç ve gereçler, ilçe seçim kurulundan sağlanır ve sandıkların konacağı yerler hakim tarafından belirlenir.

Seçim süresinin sonunda seçim sonuçları tutanakla tespit edilip, seçim sandık kurulu başkan ve yeleri tarafından imzalanır. Tutanakların bir rneği seçim yerinde asılmak suretiyle geçici seçim sonuçları ilan edilir. Kullanılan oylar ve diğer belgeler tutanağın bir rneği ile birlikte üç ay süre ile saklanmak üzere ilçe seçim kurulu başkanlığına tevdi edilir.

Seçimin devamı sırasında yapılan işlemler ile tutanakların düzenlenmesinden itibaren iki gün içinde seçim sonuçlarına yapılacak itirazlar, hakim tarafından aynı gün incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. İtiraz süresinin geçmesi ve itirazların karara bağlanmasından hemen sonra hakim, yukarıdaki hükümlere göre kesin sonuçları ilan eder ve ilgili noter odasına ve Türkiye Noterler Birliğine bildirir.

Oy verme işlemi, gizli oy açık tasnif esaslarına göre yapılır. Listede adı yazılı bulunmayan noter oy kullanamaz. Oylar, oy verenin kimliğinin noter odası, Türkiye Noterler Birliği veya resmi kuruluşça verilen belge ile ispat edilmesinden ve listedeki isminin karşısındaki yerin imzalanmasından sonra kullanılır. Oylar, üzerinde ilçe seçim kurulu mühürü bulunan ve oy verme sırasında, sandık kurulu başkanı tarafından her seçim için ayrı ayrı verilecek kağıtlara yazılmak ve mühürlü zarflara konulmak suretiyle kullanılır. Bunların dışındaki kağıtlara yazılan veya mühürsüz zarflara konulan oylar geçersiz sayılır.

Hakim, seçim sonuçlarını etkileyecek ölçüde bir usulsüzlük veya kanuna aykırı uygulama nedeniyle seçimlerin iptaline karar verdiği takdirde, süresi bir aydan az ve iki aydan fazla olmamak üzere seçimin yenileneceği Pazar gününü tespit ederek ilgili odaya veya Türkiye Noterler Birliğine bildirir. Belirlenen günde yalnız seçim yapılır ve seçim işlemleri bu madde ile kanunun ngrdėđ diğer hükümlere uygun olarak yürütülür.

İlçe seçim kurulu başkanı, hakim ve seçim sandık kurulu başkanı ile yelerine, "Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun" da belirtilen esaslara göre ücret ödenir. Bu cret ve diğer seçim giderleri, Türkiye Noterler Birliği bütçesinden karşılanır.

Seçimler sırasında sandık kurulu başkanı ve üyelerine karşı işlenen suçlar, Devlet memurlarına karşı işlenmiş gibi cezalandırılır.

Seçimlerin düzen içerisinde ve sağlıklı biçimde yürütülmesi amacıyla hakimin ve sandık kurulunun aldığı tedbirlere uymayanlara, eylemin ağırlığına göre bu Kanunda yazılı disiplin cezaları verilir.

Yurt dışına çıkma izni:

Ek Madde 2 – (Ek: 14/2/1984 - 2980/5 md.)

Birlik ve odaları temsil etmek üzere uluslararası toplantı ve kongrelere katılmak Adalet Bakanlığının iznine tabidir.

GEÇİCİ MADDELER

Geçici Madde 1 – Bu kanunun 3 üncü maddesi hükmü, Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu faaliyete başladıktan sonra uygulanır.

Geçici Madde 2 – Bu kanunun yürürlük tarihinden itibaren üç ay içinde, Adalet Bakanlığı, Türkiye Noterler Birliğinin mütalaasının alınmasına dair hükmü uygulamaksızın, 4 üncü madde uyarınca noterlikleri sınıflandırarak keyfiyeti ilan eder.

Bu sınıflandırma, Türkiye Noterler Birliğinin kurulmasını takibeden bir yıl içinde yapılacak ikinci sınıflandırmaya kadar geçerlidir.

Geçici Madde 3 – Mülga 3456 sayılı Noterlik Kanununun 9 uncu maddesi gereğince atanmış olup, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görevde bulunan noter yardımcıları, bu kanunun yürürlük tarihinden itibaren (Noter) sıfatını kazanırlar ve bu kanunun noterler hakkındaki bütün hak ve yükümlülüklerine tabidirler.

Şu kadar ki, bu kimselerin yukarı sınıftaki bir noterliğe atanmaları, 7 nci maddenin (3) numaralı bendindeki niteliğe sahip başka bir isteklinin bulunmaması halinde mümkündür.

Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce noterlik veya noter yardımcılığı ehliyetnamesi almış olup da tayin işlemleri sonuçlanmamış olanlar, mülga 3456 sayılı Kanun uyarınca tayin olunurlar. Ancak, bu gibilerin ehliyetnamelerinin, mülga 3456 sayılı Noterlik Kanununun 12 nci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince, hükümden düşmemiş olması gereklidir.

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte tayin olunmamış bulunanlar ise, 18 inci maddedeki Bakanlıkta tutulacak noterlik belgesine sahip olanlar defterine kaydedilir ve 24 üncü madde uyarınca ilan üzerine atamaları yapılır.

Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce, noter yardımcılığı görevinde bulunmuş olanlar da, geçici 14, 15, 16 ve 17 nci maddelerdeki esaslar dahilinde, bu kanunun sağladığı sosyal güvenlik haklarından yararlanırlar.

Geçici Madde 4 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sözleşmeli olarak bir noterlikte çalışmakta olan noter memurları, bu kanunun 44 üncü maddesindeki niteliklere sahip olmasalar dahi, noterlik personeli olarak görevlerine devam ederler.

Şu kadar ki, bunlardan, bu kanunun yürürlük tarihinden sonra her ne sebeple olursa olsun görevlerinden ayrılanların tekrar noterlik personelliği görevine alınabilmeleri 44 üncü maddedeki nitelikleri kazanmış olmalarına bağlıdır.

Birinci fıkra gösterilenlerin noterle yaptıkları hizmet sözleşmeleri, 166 ncı maddenin 11 inci bendi gereğince hazırlanacak tek tip sözleşme örneğinin ilgili noter odasına geliş tarihinden itibaren altı ay içinde, bu kanun hükümlerine uygun şekilde yeniden düzenlenir. Bu fıkra hükmünü yerine getirmiyen noterler hakkında 45 inci maddenin 6 ncı fıkrası uygulanır.

Geçici Madde 5 – 112 nci maddede gösterilen tarife, Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun faaliyete başladığı tarihi izliyen altı ay içinde yürürlüğe konur.

Birinci fıkrada gösterilen tarife hazırlanıncaya kadar, mülga 3456 sayılı Kanun uyarınca hazırlanan son tarife ve 2/7/1964 gün, 492 sayılı Harçlar Kanununun 51 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

Geçici Madde 6 – 198 inci maddede gösterilen Yönetmelik, Türkiye Noterler Birliği tarafından hazırlanıp, Adalet Bakanlığınca onaylanarak yürürlüğe konur.

Yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar, mülga 3456 sayılı Noterlik Kanununun hükümlerine ve Bakanlık genelgelerinde tespit edilecek esaslara göre işlem yapılır.

Geçici Madde 7 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Adalet Bakanlığınca yapılacak tebliğ üzerine, Türkiye Noterler Birliği kurulur.

Adalet Bakanlığı tebliğinde, noter odalarının kurulacağı ve Birlik Kongresinin ilk toplantısına gönderilecek delegelerin seçileceği tarih ve kongrenin toplantı yeri ile tarihi ve lüzumlu diğer hususlar gösterilir.

Türkiye Noterler Birliğinin kurulmasına ilişkin tebliğ, ilan, kırtasiye ve baskı giderleri ile ilk kongrenin toplanacağı salon kirası gibi giderlerin tamamı Noter Yardım Sandığı ihtiyat akçasından ve Noter Yardım Sandığı Tüzüğü hükümlerine göre ödenir. Bu giderler Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu hükümlerine ve Sayıştay vizesine tabi değildir.

Geçici Madde 8 – Bu kanunla Türkiye Noterler Birliğine verilmiş olan görevlerden mülga 3456 sayılı Noterlik Kanunu gereğince Adalet Bakanlığı ve sair merci ve kurullar tarafından görülenler, yetkili birlik organları göreve başlayıncaya kadar mülga kanundaki hükümlere göre yetkili merci ve kurullarca görülmeye devam olunur. Şu kadar ki, Türkiye Noterler Birliğinin ilgili organı göreve başladığı anda henüz tamamlanmamış bulunan işlemler de mülga kanun hükümlerine göre tamamlanır.

Geçici Madde 9 – Bu kanunun onuncu kısım hükümleri Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun göreve başladığı tarihten itibaren uygulanır.

109 uncu maddenin ikinci fıkrasında gösterilen tespit ve ilan ile 110 uncu maddedeki avansın tespit ve yatırılması işi, Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun göreve başladığı tarihi izliyen aybaşından itibaren bir ay içinde tamamlanır ve bu görevlendirme o takvim yılının sonuna kadar devam eder.

Geçici Madde 10 – Mülga 3456 sayılı Noterlik Kanununun Noter Yardım Sandığı ile ilgili sekizinci babında yer alan 83 ila 88 inci maddeleriyle, aynı kanunun 88 inci maddesi uyarınca hazırlanan Noter Yardım Sandığı Tüzüğü hükümleri, Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun göreve başladığı tarihe kadar yürürlükte kalır. Şu kadar ki, bu kanunun

33, 34, 117 nci maddeleri gereğince Türkiye Noterler Birliğine gönderilecek paralar, Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun göreve başladığı tarihe kadar Noter Yardım Sandığı ihtiyat akçesine gelir kaydolunur.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içinde Noter Yardım Sandığına yazılı olarak başvuruları ve havale giderleri kendilerine ait olmak şartıyla, noter ve noter yardımcılara, geçici 12 nci madde uyarınca tahakkuk edecek alacaklarına mahsuben Noter Yardım Sandığının kesinleşmiş son bilançosuna göre, Sandıktan alacaklı oldukları miktarın % 50 si oranında bir ödeme yapılır. Ödemenin usulü 3456 sayılı Noterlik Kanununun 83 ila 88 inci maddeleri ile Noter Yardım Sandığı Tüzüğü hükümlerine tabidir. Ancak, Noter Yardım Sandığı Yönetim Kurulu, Sandık Tüzüğündeki usule göre Adalet Bakanı tarafından atanacak Ankara'nın en kıdemli iki noterinin de ilavesi ile beş kişiden kurulur.

Geçici Madde 11 – Adalet Bakanlığı, geçici 10 uncu maddenin birinci fıkrasındaki intikal süresinin son bulduğu tarihten itibaren bir ay içinde, Noter Yardım Sandığına pasif ve aktifini ve özellikle mevcuda göre noter ve noter yardımcılarının sandık hisseleriyle aidat paraları, noter memurları hesabı, ihtiyat akçesi ve malullük fonunu gösteren bir kesin hesabı sandık muhasebecisine hazırlatarak, Bakanlık Teftiş Kurulunun denetiminden sonra onaylar ve sandığın bu kesin hesaba göre tespit edilecek pasif ve aktifi, Bakanlıkça onaylı bir listeye bağlı sandık evrak ve defterleri ve demirbaş eşyası ile birlikte Türkiye Noterler Birliğine devredilir.

Yukarıki fıkra da gösterilen bir aylık süre içinde, Sandık bütçesinden herhangi bir ödeme yapılamaz. Bu süre içinde sandıktan alacağı doğanların istihkakı, devri takiben Türkiye Noterler Birliği tarafından ödenir.

Geçici Madde 12 – Noter ve noter yardımcılarının geçici 11 inci maddede gösterilen Kesinhesaba göre, Türkiye Noterler Birliğine devredilen hisse ve aidat paralarının, kendilerine ne şekilde ödeneceği Türkiye Noterler Birliği Kongresinin, geçici 11 inci maddeye göre sandık mevcudunun Birliğe devrini izliyen bir ay içinde yapacağı olağanüstü toplantıda kararlaştırılır.

Geçici Madde 13 – Bu kanunun yürürlük tarihinde noterlikte görevli bulunan noter memurlarının geçici 11 inci maddede gösterilen devir tarihine kadarki hizmeti üzerinden, mülga 3456 sayılı Noterlik Kanununun 70 ve 85 inci maddeleri ile mülga Noter Yardım Sandığı Tüzüğü'nün 18 ve 19 uncu maddeleri uyarınca hesaplanacak tazminatı, sözü geçen 70 inci maddedeki beş yıllık en az hizmet süresi şartı aranmaksızın, mülga kanun maddelerine göre hak sahibi olanlara Türkiye Noterler Birliğince sandık mevcudunun devralınmasından sonra ödenir.

Bu kimselerin hizmet yıllarının hesabında, mülga 3456 sayılı Noterlik Kanununa göre, Noter Yardım Sandığından tazminat aldıkları eski hizmetleri nazara alınmaz.

Geçici Madde 14 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 86 ncı maddesi gereğince noter odaları ile Sosyal Sigortalar Kurumu arasında yapılacak sözleşmelere esas teşkil eden ilk tip sözleşme, bu kanunun geçici 7 nci maddesi uyarınca Türkiye Noterler Birliğinin yapacağı ilk toplantıyı takibeden üç ay içinde Çalışma Bakanlığı, Türkiye Noterler Birliği ve Sosyal Sigortalar Kurumu arasında yapılacak görüşmelerle tespit edilir. Hazırlanan tip sözleşme, Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu tarafından bir hafta içinde bütün noter odalarına gönderilir. Topluluk sigortasına girmeye mecbur olan noterlerin bağlı bulundukları noter odaları, tip sözleşmeye göre topluluk sigortası sözleşmesi yapmak üzere tip sözleşmenin noter odasına gelişi tarihinden itibaren iki ay içinde Sosyal Sigortalar Kurumuna başvururlar. Sözleşmeler, noter odasının başvurma tarihinden itibaren en geç üç ay içinde yürürlüğe konur.

A) Topluluk sigortasına tabi oldukları tarihte 30 yaşını geçmiş bulunan noterlerden, 55 yaşını doldurmakla beraber 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 60 ıncı maddesinde yazılı şartları yerine getiremediklerinden yaşlılık sigortasından aylık bağlanmasına hak kazanamıyan ve;

a) Sigortalılıklarının başladığı tarihten önceki on yıl içinde en az 2 000 gün noter veya baro levhasında kayıtlı avukat olduklarını belgelendiren,

b) Sigortalılık süresince her yıl en az ortalama 200 gün sigorta primi ödemiş olan,

c) En az beş yıl sigortalı bulunan noterlere, sigortalılık süresi 15 yılı doldurmuş olanlar gibi Sosyal Sigortalar Kanununun 61 inci maddesindeki esaslara göre yaşlılık aylığı bağlanır.

(a) Bendinde sözü geçen noterlik süresi Adalet Bakanlığından, avukatlık süresi ise ilgili barolardan, noterin sigortalılığının başladığı tarihten itibaren en az iki yıl içinde alınarak Sosyal Sigortalar Kurumunca verilecek belgelerle tespit edilir.

Barolar bu çalışma belgelerini düzenlemekten kaçınırlarsa, sigortalı noterlerin ilgili baro yönetim kurulu başkan ve üyelerinden zarar ve ziyan istemek hakları saklıdır.

Avukatlık süresini gösteren belgelerin gerçeğe uymadığı bir hükümle tespit edildiği takdirde gerek bunu düzenliyenler, gerekse ilgili sigortalılar, Sosyal Sigortalar Kurumunun bu yüzden uğrayacağı zararları yüzde elli fazlasıyla ve kanuni faizi ile birlikte adı geçen kuruma ödemekle yükümlüdür.

Bu gibiler hakkında ayrıca ceza kovuşturması yapılır.

B) Topluluk sigortasına tabi oldukları tarihte 30 yaşını geçmiş bulunan noterlerden 50 yaşını doldurup, erken yaşlanmış oldukları tespit edilen ve Sosyal Sigortalar Kanununun 60 ıncı maddesinde yazılı şartları yerine getiremediklerinden aylık bağlanmasına hak kazanamıyanlara (A) fıkrasındaki şartlarla, sigortalılık süreleri 15 yılı doldurmuş olanlar gibi, Sosyal Sigortalar Kanununun 61 inci maddesindeki esaslara göre yaşlılık aylığı bağlanır.

Geçici Madde 15 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte T. C. Emekli Sandığındaki emekliliğe esas teşkil eden hizmetleri toplamı en az 15 yıl olanlardan;

A) Emekli keseneği ödedikleri memuriyet veya hizmetten bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten önce her ne sebeple olursa olsun ayrılmış olan noterler, kendilerine emeklilik veya

malullük aylığı bağlanmamış olmak şartıyla, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen noterlik ve fiili avukatlık sürelerinin tamamını veya bu sürelerin emekliliğe esas olan eski hizmetlerinin süresi ile birlikte 25 yılı doldurmaya yetecek kısmını aşağıdaki hükümlere göre borçlanabilirler.

Noterlik ve fiili avukatlık sürelerinin tamamını borçlananlardan aşağıdaki (B) bendi hükümlerine göre T.C. Emekli Sandığı ile ilgilerini devam ettirmek istemiyenlere ve noterlik ve fiili avukatlık hizmetlerinin bir kısmını borçlanmak suretiyle emekliliğe esas hizmet sürelerini 25 yıla çıkarmış olanlara aşağıdaki hükümlere göre emekli aylığı bağlanır.

B) Emekli keseneği ödedikleri memuriyet veya hizmetten bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte veya daha sonra her ne sebeple olursa olsun ayrılarak noterliğe atananlar, toplam süre 30 yılı geçmemek üzere, T.C. Emekli Sandığı ile ilgilerini devam ettirebilirler.

(A) bendine göre borçlanabilmek için ilgilinin, bağlı bulunduğu noter odasının topluluk sigortasına katıldığı tarihten itibaren üç ay içinde noter odası aracılığı ile T.C. Emekli Sandığına yazılı olarak başvurması zorunludur. Borçlanılacak miktar, ilgilinin T.C. Emekli Sandığına evvelce kesenek ödediği memuriyet veya hizmetteki son kıdeminden itibaren o memuriyet veya hizmetin en az yükselme süresi nazara alınarak 2 veya 3 yılda bir terfi etmiş sayılmak suretiyle, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadarki noterlik ve fiili avukatlık süreleri için ödenmesi gereken keseneklerin (kurum hissesi dahil) tamamıdır. Ancak, kesenekler ve kurum hissesi ait oldukları geçmiş yıllarda yürürlükte bulunan T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre hesaplanır.

Borçlanılan süre ile T.C. Emekli Sandığına tabi eski memuriyet veya hizmet süreleri toplamı 30 yılı geçemez. Noterlik süresinin bu miktarı aşan kısmı için borçlanmak mümkün değildir.

Borçlanılacak miktar, ilgilinin talebine göre, T.C Emekli Sandığı tarafından yapılacak tebliğat üzerine en geç bir ay içinde toptan veya 10 yıl içinde 10 eşit taksitle ödenir. T. C. Emekli Sandığına tabi eski memuriyet ve hizmetlerinden ayrılırken keseneklerini almış olanlar, bunun tamamını kanuni faizi ile birlikte, borçlanılan miktarın tamamının veya ilk taksidinin ödenmesi süresi içinde sandığa iade ile yükümlüdürler, kesenekleri süresi içinde iade etmeyenlerin bu madde hükümlerinden faydalanmaları mümkün değildir.

Borçlanan kimseler, emekliye esas olan eski memuriyet veya hizmet sürelerine, borçlandıkları sürenin eklenmesi suretiyle hesaplanacak süre üzerinden ve borçlandıkları miktarın tamamını ödedikleri tarihten itibaren emekli aylığına hak kazanırlar. Emekli aylığına hak kazanabilmek için toplam sürenin 25 yıl olması yeterlidir.

Taksitle ödemede, borcun tamamını ödiyemeden ölen veya 5434 sayılı Kanuna göre malül olan noterlere veya hak sahibi mirascılarına ölüm veya malüliyeti takibeden ay başından itibaren malullük yahut dul ve yetim aylığı bağlanır. Şu kadarki, ödenmemiş yıllık taksitlerin her biri 12 eşit parçaya bölünerek o yılın malullük veya dul ve yetim aylıklarından kesilir ve artan miktar hak sahiplerine ödenir.

Taksitle ödemede, bir taksidi zamanında ödemeyen ve T. C. Emekli Sandığına yapılan

tebligat üzerine bir ay içinde borcunu yerine getirmiyenlerin borçlanma durumlarına son verilir ve ödedikleri miktara tekabül eden sürenin eski memuriyet veya hizmetlerine eklenmesi suretiyle hesaplanacak süre üzerinden T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

Yukarıki fıkralar gereğince kendilerine veya hak sahibi mirasçılarına emekli, malullük veya dul ve yetim aylığı bağlanana, borçlanmadan önceki fiili memuriyet veya hizmetlerinin tutarı üzerinden emekliliğe tabi memuriyet veya hizmetten son defa ayrıldıkları kurumlarca ikramiye ödenir.

(B) bendinden faydalanabilmek için, ilgilinin noterliğe atandığının kendisine tebliği tarihinden itibaren bir ay içinde T. C. Emekli Sandığına dilekçe ile başvurusu ve kendisine emekli aylığı bağlanmamış veya kesenekleri iade edilmemiş olması gereklidir. (A) bendinin ikinci fıkrası delaletiyle (B) bendinden faydalananlar için bu süre borçlanma taleplerinin kabul edildiğinin Sandıkça kendilerine tebliği tarihinden itibaren başlar.

(B) bendinden faydalanmak dileğiyle yapılan başvurusunun T. C. Emekli Sandığına kabul edildiğinin ilgiliye tebliğini takibeden ay başından itibaren Sandığa kesenek ödeme yükümlülüğü doğar. Kesenekler (kurum hissesi dahil) her ayın ilk haftası içinde doğrudan doğruya veya T. C. Emekli Sandığının belirteceği bir banka aracılığı ile Sandığa ödenir.

Kesenek ve kurum hissesi, ilgilinin T. C. Emekli Sandığına kesenek ödediği evvelki memuriyet veya hizmette son iktisabettiği kıdeminden başlamak üzere, o memuriyet veya hizmetin en az yükselme süresine göre iki veya üç yılda bir yükseliyormuşcasına yürütülecek maaş dereceleri üzerinden hesaplanır.

(B) bendi uyarınca T. C. Emekli Sandığı ile ilgileri devam edenlerin emekliliğe esas sürelerinin 30 yılı doldurduğu, Sandıkla ilgilerinin kesilmesini yazılı olarak istedikleri, öldükleri yahut 5434 sayılı Kanuna göre malul duruma girdikleri veya bu maddenin borçlanma hükümlerinde gösterildiği üzere sandık tarafından verilen bir aylık süre içinde ödememekte temerrüt ettikleri takdirde, bu durumların husule geldiği tarihi takibeden aybaşından itibaren sandıkla ilgileri kesilir ve toplam süreleri üzerinden kendilerine yahut hak sahibi mirasçılarına emekli, malullük veya dul ve yetim aylığı bağlanır. Bu kimselere ödenecek ikramiye hakkında, borçlanma ile ilgili hükümler kıyasen uygulanır.

Geçici 16 ncı madde uyarınca borçlandıkları süre ile emekliliğe esas hizmetleri tutarı 15 yıl veya daha fazla olanlar da bu maddenin (B) bendi hükmünden faydalanabilirler.

Bu madde hükmünden faydalananların (A) bendi uyarınca borçlandıkları veya (B) bendi uyarınca T.C. Emekli Sandığı ile ilgilerini devam ettirdikleri sürelerin tamamı, emekliliğe tabi görevden son defa ayrıldıkları maaş veya ödenekteki kıdemlerine eklenmek suretiyle, bu görevin en az yükselme süresine göre 2 veya 3 yılda bir terfi etmiş veya ediyormuşcasına intibakları yapılır.

Geçici Madde 16 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte T. C. Emekli Sandığına tabi bir görev veya hizmette bulunanların emeklilik keseneği ödedikleri görev veya hizmetten önce

noterlikte geçirdikleri sürelerin evvelce başka kanunlarla borçlandıkları süreler ile birlikte onbeş yılı geçmiyecek kısmı, 5434 sayılı Kanuna 23 Şubat 1965 gün ve 545 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle eklenen maddedeki esaslara göre borçlanmaları şartıyla, emekliliğe esas hizmetlerine eklenir. Şu kadar ki, bu kimselerin adlarına borç kaydedilecek miktar, borçlandırılan sürenin geçtiği tarihlerde kesilen kesenek ve karşılıklar oranına göre tespit olunur.

Bu maddeye ve 23 Mart 1969 gün ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun geçici 3 ve 4 üncü maddelerine göre borçlanma istemlerinin birlikte yapılması halinde, borçlanılacak süre evvelce başka kanunlar uyarınca borçlanılan süreler ile birlikte 15 yılı geçemez.

Yukarıki fıkra uyarınca borçlanılarak emekliliğe esas hizmetlere eklenen sürelerin üçte ikisi, ilgililerin halen bulundukları görevin veya hizmetin en az yükselme süresine göre 2 veya 3 yılda bir değerlendirilmek suretiyle intibakları yapılır ve böylece görev veya hizmet aylıklarıyla emeklilik keseneğine esas aylıkları yükseltilir.

Bu madde hükmünden faydalanmak için, ilgilinin, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içinde T.C. Emekli Sandığına yazı ile başvurması şarttır.

Geçici Madde 17 – Bu kanun yürürlüğe girdikten sonra ölen veya malul olan ve ölüm yahut maluliyet tarihinde tabi olduğu Sosyal Sigortalar Kanunu veya T. C. Emekli Sandığı hükümlerine göre kendilerine aylık bağlanamıyan noter ve noter katiplerine yahut hak sahibi mirasçılara, noterler için ölüm halinde 10000, maluliyet halinde 7500 lira, noter katipleri için ölüm halinde 5000, maluliyet halinde 3000 lira toptan ödeme Türkiye Noterler Birliği Bütçesinden yapılır. Ancak, bu kanunun yürürlüğü tarihi ile Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun faaliyete geçtiği tarih arasında vukubulacak ölüm ve maluliyet hallerinde doğan istihkaklar birlik yönetim kurulunun faaliyete geçmesinden sonra ödenir.

Maluliyet durumunun belgelendirilmesi ve ölüm halinde kendilerine ödeme yapılacak şahıslar ile hisselerinin tespiti, ölen veya malul olan kimsenin tabi bulunduğu sigorta kurumuna göre Sosyal Sigortalar Kanunu veya Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunundaki esaslar uyarınca yapılır.

Bu madde gereğince yapılacak ödemeler her türlü vergi ve harçtan muaftır.

Geçici Madde 18 – Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce Siyasal Bilgiler Okulu veya Fakültesinden mezun olup da eksik kalan derslerden Hukuk Fakültesinde fark sınavı vermiş olanlar, bu kanunun uygulanmasında Hukuk Fakültesi mezunu sayılırlar.

Geçici Madde 19 – Bu kanunun 27 nci maddesi uyarınca yukarı sınıftan bir noterliğe atanmak isteğiyle başvuran noterlerden evvelce adalet müfettişleri tarafından 122 nci maddede yazılı esaslara uygun şekilde teftişe tabi tutulmamış bulunanların yukarı sınıfa atanma yeteneği olup olmadığı atamaya esas olmak üzere Bakanlıkça, adalet müfettişi marifetiyle tespit edilir. Adalet müfettişinin yukarı sınıfa atanma yeteneği konusunda müspet bir kanıya varabilmesi için, ilgili noter hakkında evvelce müfettiş tarafından düzenlenmiş

bulunan hal kağıtlarının son ikisinde mesleki yeterliğinin en az orta derecede değerlendirilmiş olması gereklidir.

Geçici Madde 20 – Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce ilan edilmeleri hususunda Bakanlık onayı alınmış bulunan açık veya boşalmış noterliklere atama, mülga 3456 sayılı Noterlik Kanunu hükümlerine göre yapılır.

Geçici Madde 21- (Ek: 23/6/2022-7413/14 md.)

Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, 28 inci ve 30 uncu maddelerin değiştirilen veya yürürlükten kaldırılan hükümleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yapılmış olan atama ve nakil ilanları ile bunlara ilişkin iş ve işlemler hakkında uygulanmaya devam olunur.

Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, 60 ıncı maddede yapılan değişiklik ve eklenen 61/A maddesi, bu maddelerde öngörülen bilişim sisteminin kurulduğunun Adalet Bakanlığı resmî internet sitesinde duyurulduğu tarihten itibaren uygulanmaya başlanır. Bu bilişim sistemi, 1/1/2023 tarihine kadar kurulur. Cumhurbaşkanı bu süreyi altı aya kadar uzatabilir.

Yürürlük Maddeleri

Yürürlük tarihi:

Madde 209 – Bu kanun yayımından üç ay sonra yürürlüğe girer.

Yürüten Makam:

Madde 210 – Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

18/1/1972 TARİHLİ VE 1512 SAYILI KANUNA İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER:

1 - 16/11/1989 tarih ve 3588 sayılı Kanunun geçici maddeleri:

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce görevde bulunan noterlerin sınıfı, kazanılmış hakları saklı kalmak kaydıyla, hizmette geçirdikleri her dört yıl için bir sınıf yükseltilmek suretiyle belirlenir. Artan süreleri son belirlenen sınıfında geçmiş sayılır. Ancak, Adalet müfettişleri tarafından haklarında düzenlenen hal kağıtlarında yukarı sınıfa atanmaya yeteneği bulunmadığı belirtilen noterlerin, bu olumsuz hal kağıtlarının düzenlendiği tarih ile önceki kanaat belirten hal kağıtlarının düzenlendiği tarihe kadar geçen

süreleri, sınıflarının belirlenmesinde nazara alınmaz.

Geçici Madde 2 – Noterlik Kanununun 112 nci maddesinin son fıkrası gereği tarifiede gerekli görülecek değişiklikler, Mart 1991 tarihinde yapılacak değişikliğe kadar geçerli olmak üzere, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde yapılır.

Geçici Madde 3 – Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce münhal bulunduğu ilan olunan noterliklere yapılacak atamalar, Kanunun, değişikliğinden önceki hükümlerine göre yapılır.

**1512 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin Numarası	1512 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
2258	112	23/2/1980
2980	163, 164, 171, 177, 187, Ek Madde 1, Ek Madde 2	18/2/1984
3588	4/a, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 33, 109, 110, 111, 112, 115, 117, 119, 122, 159, 186, 196, 204	23/11/1989
4276	50, 163, 164	20/6/1997
4358	84	4/4/1998
4579	23, 30, 123	16/6/2000
5134	6	14/4/2004
5219	2 ve 3	21/7/2004
5281	118,119 ve 120	31/12/2004
5309	2, 32, 33, 35, 166 ve 197	8/3/2005
5378	73, 75	7/7/2005
5728	7, 28, 109, 111, 138, 151, 152, 156, 157, 158, 159, 160, 166	8/2/2008
5754 sayılı Kanunla değişik 5510	201, 202, 203	1/10/2008
6217	71/A, 71/B, 71/C	1/10/2011
6462	73,75	3/5/2013

6572	22, 24, 27, 59, 193, 198/A	12/12/2014
KHK/691	7	22/6/2017
7069	7	8/3/2018
7188	7	24/10/2019
7413	28, 30, 60, 61/A, 162, Geçici Madde 21	28/6/2022
7417	27	5/2/2022
7532	52, 112, 118, 119, 189, 198/A	27/11/2024
7533	199	30/11/2024
7550	125, 126, 127, 157, 159	4/6/2025